UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland
Displaced Persons Camp Periodicals Collection

Item in Public Domain or an Orphan Work:

The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and intellectual property rights associated with the materials in its collection. According to the Library's knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work--or if you know who does--please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

Also available via libraria.ua.

145.

ТАБОРОВІ БУДНІ

ТИЖНЕВИЙ ТАБОРОВИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Редаґує: Колеґія.
Адреса: ІУ/22.
Ціна числа: 50 гф.

Ч.І. Табор Міттенвальд, 15. червня 1947. Рік І.

НА НОВОМУ ВІДТИНКУ.

Перед кількома днями перестав виходити щоденний таборовий бюлетень "Щоденні Вісті" і перед 2-3 тижнями вийшло також останнє число "Християнського Шляху". Хоч ці видання, неоднакові обємом та напрямом, не посвячували багато уваги виключно таборовим справам, то все таки нотували з хронікарського обовязку деякі події, що відбувалися на терені нашого табору. Відомості про таборове життя у згаданих виданнях були скупі і не все докладні, ці відомості відносилися в більшості до святочних таборових днів та імпрез, не звертаючи бачнішої уваги на таборові будні.

Наша таборова громада живо цікавиться світовими подіями, життям Рідного Краю, життям багатотисячної української еміґрації, але неменше цікавиться своїм власним життям тим більше, що воно таке багатогранне, таке буйне і заразом до зануди монотонне. Монотонність таборового життя пояснюється тим, що таборова громада складається з окремих людей чи родин, що мають свої маленькі клопоти та радості і своє перебування в курті вважають тимчасовим і переходовим на шляху до якогось нового, хоч і невідомого життя на чужині. Коли ж уважніше приглянутися цій громаді, познайомитися з її організацією, зацікавитись її прагненнями та невдачами в їх здійсненні, ввійти в саму гущу таборових проблем, надій, розчарувань і пристрастей, пізнати таборові свята і будні, то стає ясно, що ця громада має свою мету. В ній є окремі гурти, гуртки та одиниці, що виконують спільно працю для громади, є знову такі, що ховаються із своїми особистими справами в чотири стіни своєї кімнати /якщо її мають/, є й такі, що бувають тільки гостями в таборовій громаді та всі її радості і смутки приймають з поблажливістю філософів.

Проте таборове життя розвивається буйно в усіх своїх ділянках: культурно-освітній, господарській та /хоч цього назверх не показуємо/ в партійно-політичній. Річ ясна, що всі осяги в названих ділянках не прийшли самі від себе, не сталися чудом, але за ними стоять живі люди, які своєю працею, трудом, впертістю і великою посвятою створили те, чим ми так залюбки хвалимося. Виросли церкви, школи та низка культ-освітніх організацій, діють господарські установи, ведуть живішу чи слабшу діяльність інші установи громадського життя.

Хоч прояви таборового життя не мають великого історичного значіння, не можуть бути ставлені нарівні з подіями в широкому світі, то все таки вони повинні бути схоплені й зафіксовані як цінний матеріял для майбутнього історика української еміґрації.

Маючи це на увазі, приступаємо до видавання тижневого бюлетеню "Таборові Будні", в якому думаємо відступити багато місця проявам нашого таборового життя, усім тим дрібницям, що віддзеркалюють наші прикмети та хиби, що розяснюють наші надії та розчарування, що врешті виказують нашу здібність творити нове життя на чужині, хоч і далеко від Рідного Краю, але в найтіснішій духовій повязаності з ним.

Хочемо, щоб на сторінках цього бюлетеню були не тільки похвали для нашої конструктивної праці, але щоб також тут знайшлися критичні уваги наших неґативних сторінок. Не будемо відводити місця тільки для "свят", посвячуючи більше уваги буденним турботам рядової людини та турботам громади як цілости.

До співпраці запрошуємо всіх наших таборян. Хочемо, щоб "Таборові Будні" стали направду трибуною вільного слова мешканців нашого табору.

Редакція.

ШУКАЮТЬ ЗА ФАХІВЦЯМИ.

В повоєнній Европі, яка найбільше потерпіла в минулій війні, відчувається великий брак кваліфікованих робітників, спеціялістів, інженерів, техніків та науковців. Брак відповідних сирівців /вугілля в першу чергу/ є такою самою причиною низької під оглядом квалітативним і квантитативним продукції, як і брак вишколених робітників та фахівців. Матеріяльні сирівці можна розділити за відповідним ключем, але фахівців просто не вдалося відповідно розділити поміж поодинокі країни і досі деякі країни знищеної Европи відчувають дуже гостру недостачу кваліфікованих робітників та технічних спеціялістів. Що правда, були спроби різними засобами притягнути фахівців до відбудови знищених країн. СССР застосував був також відому практику переселювання кваліфікованих робітників з цілих фабрик у глибину своєї країни. Та це зовсім не розвязує питання недостачі фахівців у промисловості СССР.

Німецька окупація багатьох европейських країн не тільки здержала підховування нарибку фахівців, але також винищила майже фізичним способом тих фахівців, що вже були. Ті, що залишилися, відійшли або в підпільні організації і там в більшості випадків пропадали, або перекинулися до чорної торгівлі, виконуючи там непрофесійні завдання.

На заході Европи відчувається також великий брак кваліфікованих робітників. Фахові школи не виконували своєї праці в часі війни, вишколені фахівці відійшли на фронт, повернувшись дуже часто інвалідами нездібними до праці, а після війни не було ще часу перевишколити такої великої маси потрібних фахівців.

В усіх країнах Сходу і Заходу стверджується сьогодні цікавий парадокс: безробіття і велике запотребування фахівців. Цей парадокс переживає якраз СССР, який найбільше втратив фахівців у недавній війні. Щоб цьому зарадити, Совєти порішили збільшити час праці тих робітників, що вже працюють, а також перевести велику вишкільну програму серед широких мас свого населення. Вони постановили перешколити 5,4 міліона робітників для промисловости, 2,3 міліонів робітників для сільського господарства і к. 14 міліонів робітників для господарства і промисловости шляхом самої практики.

Крім цього СССР робить заходи притягнути до свого господарського життя чужонаціональні робочі сили.

Франція не є в кращому положенні. Вона мусить дуже інтенсивно вишколювати потрібних фахівців. Недавно міністр праці французького уряду заявив, що Франція вже від кількох років ще перед війною не вишколює стільки фахівців, скільки їй конче потрібно для свого господарства.

Тому Франція після свого звільнення від німецької окупації заложила понад 100 вишкільних осередків, головно для фахівців будівельної і металюргійної промисловости. Катастрофальний спадок населення у Франції не дає запоруки, що Франція зможе забезпечити своє національне господарське життя своїми фахівцями. Сьогодні мститься також на Франції те, що вона не вміла використати великих мас чужинецьких робітників на своїй території, утруднюючи їм життя різними поліційними шиканами. Тому не диво, що в більшості польські робітники покинули Францію, скориставшись з першої нагоди повернутися додому.

Це мабуть відкрило французам очі і вони в майбутньому готові інакше поводитися з чужинецькими робітниками.

Не краще стоїть справа у Англії, головно в копальництві. Англія була змушена зорганізувати моральну мобілізацію для піднесення вугільної продукції, рішилася втягнути до свого вугільного промислу 100.000 поляків з армії Андерса і шукає дальше можливостей зарадити великій нестачі робітників, в першу чергу фахових. Упродовж цього року Англія буде змушена прийняти найменше 40.000 робітників для своїх копалень вугілля, коли захоче вдержати видобування цього потрібного сирівцю на дотеперішньому рівні.

Переможці недавньої війни радили собі в той спосіб, що бракуючих робітників заступали в більшості воєнними полоненими. В англійській імпе-

рії було дуже багато німецьких полонених. В самому тільки сільському господарстві було 160.000 полонених. Але цих робітників скоро Англія відправить додому і залишиться пусте місце.

У Франції є також багато німецьких полонених, які незабаром повернуться до Німеччини. Тому Франція хотіла б радше набрати яких 300.000 добровольців, засимілювати їх і в той спосіб зарадити цьому лихові. Недавно ще французи думали про 200.000 італійців, але сьогодні ледве чи це реальне. Італійці, більше придатні до промислу, не тримаються землі, відходять до міста і поповнюють тільки ряди вже й так численного пролетаріяту.

Сьогодні питання набору робітників стало актуальне в Бельгії, Швеції та інших скандинавських країнах.

Фахові робітники та технічні спеціялісти мають безперечно великі можливості перед собою. Люди схочі до праці напевно не відчуватимуть голоду.

Це в першу чергу повинні мати на увазі скитальці. Вони повинні використати час дарованого відпочинку на здобуття відповідного фаху, а тим самим розвяжуть питання свого майбутнього.

- о - о -

МОЖЛИВОСТІ ВИЇЗДУ ДО ФРАНЦІЇ.

Врешті уряд Франції договорився з окупаційною владою англійських смуг Австрії і Німеччини та окупаційною владою американських смуг Австрії і Німеччини про великий набір робітників для французького господарства з-поміж скитальців. В найближчих днях прибуде французька вербункова комісія для вербування охочих до Франції.

Ще 18. травня ц.р. відвідав табор українських скитальців у Майнц-Кастелі голова Українського Допомогового Комітету на Францію інж. Созонтів. Він подав тоді доволі цікаві відомості про можливості переселення до Франції. Його думки тим більше цікаві та вартісні, що він сам перебуває у Франції від 1927. р. За той час мав він змогу докладно пізнати всі позитивні та негативні риси французького господарства і мав нагоду пізнати, наскільки Франція відповідає українським скитальцям.

Уряд Франції, використовуючи навіть працю німецьких військово-полонених, відчуває гостру потребу робітників. Коли ж німецькі полонені повернуться на батьківщину, то Франція відчує катастрофально брак робочих рук. В найближчому часі Франція плянує прийняти до своєї країни 2 міліони чужинецьких робітників, а з того яких 600.000 ще до кінця цього року. Французи більше зацікавлені в тому, щоб до них прибув такий елемент, який осів би у Франції постійно. Французи частіше тепер говорять про потребу впущення до Франції скитальців, а не італійських робітників, що за ними розпинаються французькі комуністи.

Французький уряд нікого ще не видав країнам, звідки чужинці походили. Деяка кількість українців після закінчення війни виїхала з Франції додому, але багато з них повернулося назад до Франції. Французький уряд не робить уже різниці між своїми і чужинецькими робітниками. Всі робітники мають однакову платню та виконують однакову працю. У Франції є навіть окремі урядові інспекції, які провіряють умови праці ново-прибулих чужинців та розмір їхньої платні. В останньому часі французький уряд заборонив чужинцям провадити торгівлю, але це має на меті в першу чергу поборювання чорної торгівлі.

Взагалі ставлення французів до чужинців дуже доброзичливе. Чужинцям дозволяють поселюватися великими групами, мати свої церкви, школи, свої клюби та інші громадські установи. Французи не мішуються у внутрішні справи цієї культурної автономії і вимагають від чужинців лише одного: льояльности до французької держави.

У Франції відчувається велика недостача робочих рук. Тому адміністрація французьких підприємств дуже цінить кожного робітника. Звичайний робітник, працюючи сам, утримує свою родину, маючи 3-4-кімнатне меш-

кання.Цього не треба брати як правило,але такий стан є майже пересічний.Фабричний робітник працює на тиждень 44 години.Шахтар працює тільки 40 годин,маючи крім неділі ще один вільний день: суботу або понеділок.

Робітник у сільському господарстві заробляє 22-23 франки на годину, але він одержує безплатне харчування і мешкання.Робітники в сільському господарстві,зовсім зрозуміло,мають забезпечене краще харчування,ніж фабричні робітники.

Для підприємчивих хліборобів і агрономів у Франції є великі можливості.Французи,власники фарм,нерадо працюють на полі.Вони стають службовцями різних міських установ,віддаючи фарму в оренду.

У Франції є доволі поважна українська еміграція,яка утворила Український Допомоговий Комітет у проводі з інж.Созонтовим.Цей комітет покликав переселенчу комісію для несення допомоги /в першу чергу правної допомоги!/ тим українським скитальцям,які вже поодинці прибувають до Франції з Австрії та Німеччини,а в найближчому часі прибуватимуть масово.

Після проголошення урядового комунікату про підписання договору між французьким урядом та англійською і американською окупаційними владами в Німеччині та Австрії про переселювання скитальців до Франції відкривається ще одна зовсім реальна можливість для наших скитальців перейти на свій власний хліб.

/Комунікат ББС і "Неділя" ч.75./.

x x x

Пишемо хроніку.

/На цій сторінці міститимемо в хронологічному порядку всі культурні події в нашому таборі. В першому числі нашого тижневика ця рубрика буде ширша, щоб заповнити цю прогалину, яка витворилася через припинення видань, що містили на своїх сторінках хроніку нашого таборового життя/.

27.5. Театральна Студія Й. Гірняка виставила емігрантський фільм-водевіль І. Алексевича "Блакитна аванттура". Цю виставу повторено ще раз 29.5. при битком набитій залі.
28.5. і 2.6. Театральна Студія виставила драму в 4-ох діях за творами М. Хвильового в опрацюванні Ю. Дивнича під наголовком "Мати і я".
30.5. заходами співацьких товариств табору і Марійської Дружини відбулася врочиста академія в честь Пречистої Діви Марії.
1.6. проф. Оглоблін виголосив у залі СУМ-у реферат на тему: "Мазепа-людина і державний діяч". Прийвних на рефераті 27 осіб.
1.6. фортепіяновий вечір відомого піяніста проф. Р. Савицького.
6.6. Театральна Студія виставила казку-каруселю І. Алексевича: "Сон української ночі". Виставу повторено 7.6. і відіграно її ще раз на прощання 10.6. На прощальній виставі голова Таборової Ради д-р М. Дольницький подякував дир. Гірнякові й. і його ансамблеві за гостину в нашому таборі.
8.6. Цей же театр відіграв комедію Гольдоні: "Слуга двох панів". Заповіджена друга вистава цієї комедії не відбулася.
9.6. Огляд світових подій-доповідь п. Рогатинського в СУМ-і для членів СУМ-у.
10.6. Доповідь д-ра М. Шлемкевича: "Галичанство, його історичний шлях та маніївці". Доповіді вислухало к. 200 осіб.
11. і 12.6. Концерт солістів і балет. /Садовський, Гроде та інші/.
12.6. Інж. Кущинський: "Гетьман Павло Скоропадський як вояк" /доповідь/. Прийвних 36 осіб.
13.6. Лялькоший театр з Піонірказерне виставив у залі таборового театру казку "Білосніжка".

- -

Культ.-освіт. Відділ табору Єгерказерне повідомляє, що в днях 22. і 23.6. ц.р. відбудеться в домівці СУМ-у наукова конференція груп літератури і мовознавства, присвячена св. памяті проф. д-ра В. Сімовича. Наукова конференція відбудеться з такою програмою: 1. Відкриття конференції. 2. Вступне слово керівного члена мовознавчої групи. 3. Спогади про В. Сімовича-доповідь чл. В. Дорошенка, М. Пшепюрської, Ю. Шереха, Я. Рудницького. 4. Проф. д-р Д. Чижевський: Культурно-історичні епохи. 5. Проф. В. Державин: Національна література як мистецтво. 6. Проф. І. Станкевич: Історичні назви Беларусі. 7. Проф. В. Чапленко: До початків поважного стилю. 8. Проф. д-р Л. Білецький: Проблема внутрішньої форми. 9. Проф. Ю. Косач: Деякі течії сучасної французької літератури. 10. Д-р О. Грицай: Франко як творча особистість. 11. Проф. В. Державин: Проблема фонетичного закону. 12. Проф. Ю. Шерех: До генези називного речення. 13. Проф. д-р В. Лев: Українська літературна мова Галичини в часах Дністрової Русалки. 14. Проф. Е. Маланюк: Ю. Липа-поет. 15. Проф. д-р Білецький: Ліричне мистецтво Ольжича. 16. Проф. П. Ковалів: Зв'язка та її значіння в складено-присудковому реченні. 17. Проф. д-р Я. Рудницький: Етимологічний словник української мови.
Початок конференції 22.6. ц.р. о год. 10. Конференції можуть прислухуватися ширші круги громадянства.

- -

БЕЛЬҐІЯ В ЦИФРАХ /докінчення/.

В 1939 р. Бельгія експортувала місячно пересічно за 1789 міліонів франків, імпортувала за 1619 міліонів бельгійських франків. Вона мала позитивний білянс. В 1945 р. Бельгія експортувала місячно за 352 міліони бельгійських франків, імпортувала за 1144 міліони бельг. франків. В третьому кварталі минулого року Бельгія вивезла своїх товарів за 2997 міліонів франків, привезла за 4624 міліони франків. Бельгія вела дуже пожвавлену торгівлю з Америкою, Англією, Францією, Бельгійським Конґо, Голяндією, Швайцарією, Швецією та Канадою. В квітні минулого року Бельгія підписала договір про митну унію з Люксембурґом і Голяндією. Договір став діяти з кінцем минулого року.

М.П.

Поштова скринька

Впроваджуємо цю сторінку для переписки наших читачів з таборовими адміністративними органами та з таборовими громадськими організаціями. Читачі "Таборових Буднів" можуть ставити письмові запити до таборових громадських чи адміністративних органів через нашу редакцію. Ці запити будуть спрямовані на зазначену адресу. Запит і відповідь на нього будуть поміщені в тому самому числі тижневика. Запити належить складати найпізніше до середи кожного тижня, щоб редакція мала час одержати бажану відповідь і видрукувати її. Редакція.

І.В.З.бл./запит/.

В таборі постійно нарікають на недотягнення таборових кухонь. Говориться часто про різні зловживання, але досі не зараджено цьому лихові. Свого часу Управа Табору згадувала про т.зв.громадську контролю по кухнях. Досі нічого не відомо, як мається ця справа. Я прошу дати мені вияснення, що є з т.зв. громадською контролею?

Контрольна Комісія /відповідь/.

Були часті нарікання мешканців табору, що в кухнях є певні недотягнення та діються надужиття. Супроти цього Контрольна Комісія перевела контролю в дотичних кухнях і прийшла до висновку, що потрібно завести т.зв.громадську контролю по всіх кухнях. Ця громадська контроля не мала б бути урядовим чинником, це були б громадяни-мешканці нашого табору, які відбували б дижури по черзі в кухнях і припильнували б, щоб там усе ділось згідно з приписами. На таку громадську контролю погодився Харчовий Референт та інші чинники таборової адміністрації. Тоді Контрольна Комісія повідомила мешканців табору за посередництвом бльокових, щоб вони зголосилися до переведення цієї громадської контролі. Контрольна Комісія договорилася також з Урядом Праці, щоб він зачислив дижурним у кухнях страчений час на рахунок відбутого обовязку праці в таборі. Уряд Праці погодився навіть винагороджувати тих громадян, що будуть відбувати дижури в кухнях для відбування т.зв.громадської контролі. Контрольна Комісія поробила все, що тільки могла, щоб здійснювати в широких розмірах контролю громадського добра.

Ефект цієї акції доволі сумний. Хоч багато говорилося і говориться досьогодні по таборі про потребу скріплення громадської контролі, то досі зголосилося всього троє людей, охочих здійснювати цю контролю. В 5.бльоці ще й тепер висить оголошення про добровільне зголошування відбувати дижури в кухнях. Але з цього бльоку, як і з інших, ніхто до цієї почесної громадської роботи не рветься.

Тому Котнрольна Комісія звертається до мешканців табору і просить поради, що робити в цьому випадку. Всі поради і пропозиції в напрямі зорганізування громадської контролі приймемо з подякою.

За Контрольну Комісію:
інж.Рейнерович в.р.

ЯК ПРАЦЮВАЛА НАРОДНА ШКОЛА ?

Дня 30.травня ц.р.закінчила наша таборова Народна Школа навчальний 1946/47.рік. Навчання в школі відбувалося за програмами, виданими ще в Галичині. Передбачений програмами матеріял вичерпано в цілості. До школи ходило 177 дітей. Школа мала 6 кляс з 9-ма відділами. В перших місяцях шкільного року треба було поборювати великі труднощі в організації школи, влаштовувати приміщення, старати шкільні лавки та навчальне приладдя. Вже в 2.чверті шкільного року навчання відбувалося нормально. Молодь забезпечено підручниками майже у 80%.

В школі працювали переважно старші вчителі, з великим педагогічним досвідом, які зуміли серед тяжких обставин поставити навчання на відповідному рівні. Шкільна молодь працювала охоче. Найкращим цього доказом є кінцеві оцінки. Шкільний рік закінчило 82 дітей з дуже добрим вислідом, 71 з добрим, 21 з достатнім і тільки 3 з недостатнім.

Вписи на новий шкільний рік уже відбулися. В новому шкільному році треба буде більше шкільних приміщень для забезпечення навчанням всієї дітвори.

ЗЛОЖІТЬ ДАТОК НА ШКІЛЬНИЙ ФОНД!

ПІДСУМКИ ПРАЦІ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ.

Музична Школа в Міттенвальді зачала свою працю вже 15.червня 1946.р. Вона здобула собі в таборі велику популярність,згуртувавши в себе величезну,як на наші обставини,кількість учнів.Разом у школі навчається 80 учнів.Фактично є це обєднання в одній організації трьох типів шкіл: нижчої /4 роки/,середньої /4 роки/ і вищої /також 4 роки/ так,що на декотрих відділах,напр.фортепіяну або скрипки,навчання розпляноване на 12 років.

Навчальні пляни складені аналогічно до плянів наших Музичних Інститутів у Галичині,які в свою чергу збігаються в основних зарисах із плянами загально-европейського музичного шкільництва.

Кількість учнів у нижчій /початковій/ школі 62,в середній 16, у вищій 2.З огляду на те,що навчання головних предметів у всіх трьох школах провадиться індивідуально,а тільки теоретичні виклади відбуваються групами,є можливе вести вищий курс навіть з двома студентами.

За браком педагогічних сил система побічних теоретичних предметів розбудована не на всі 100%,але все найпотрібніше є заступлене так,що наука як на повоєнні часи йде майже нормально.

Найбільше учнів має фортепіяновий відділ /53/,скрипковий відділ має дещо менше /24/,найменше учнів має відділ вокальний /4/.Школу очолює професор Львівської Консерваторії д-р З.Лисько,крім цього працюють учителі львівських Музичних Інститутів С.Дзядова,Л.Брикович,Є. Лиськова,І.Гаврилюкова,скрипаки Б.Мигасюк,Б.Чижик та асист.Л.Сольчаник.

Досі Музична Школа влаштувала три прилюдні виступи учнів,на яких майбутні мистці вчилися звикати до естради і публіки,а ширшому громадянству давали змогу слідкувати за своїми поступами і взагалі за роботою школи.

Останні іспити,що відбулися 28-30.травня ц.р.в приявi директорів інших наших музичних шкіл /з Реґенсбурґа та Берхтесґадену/ показали, що рівень нашої школи дозволяє прикласти до неї передвоєнні,нормальні критерії.Це й виявилося при клясифікації та в змісті річних свідоцтв. Одночасно ці делеґати одностайно ствердили,що Музична Школа в Міттенвальді щодо учнівського складу,його талановитости,заавансованости,щодо розмаху і серіозности праці та організації стоїть безумовно на першому місці між музичними школами цілої нашої еміґрації.Але разом з тим ствердили,що наша школа щодо приміщення стоїть на останньому місці між усіми музичними школами еміґрації,бо працює в темних,холодних і вогких підвалах,як ніодне бюро,майстерня чи установа в таборі.Учні та учительство вже рік сидять у льохах,інструменти нищаться і коли й надальше ці мешканеві умовини не зміняться,загрожує поважна небезпека для цієї мистецько-виховної установи,яка зорганізувалася і працює з таким трудом та посвятою педагогічного персоналу.

Школа з тяжким серцем мусить відправляти нових і нових учнів, які іноді дуже настирливо домагаються прийняти їх на навчання і неприйняті до школи чуються покривдженими.Але в тому не поносить вини Управа школи.Фізична неможливість не дозволяє приймати нових учнів в кадри молодих адептів музичного мистецтва.

Управа Табору і все таборове громадянство повинно звернути бачнішу увагу на цю школу,бо вона так само в таборі потрібна,як усі інші.

- -

ОГОЛОШЕННЯ.

Куплю українсько-англійський та англійсько-український словник.Зголошуватись на адресу: 4/22.

Хочу купити машину до писання з українськими або з латинськими черенками.Найрадше валізкового подорожнього формату.Зголошуватися на адресу :4/22.

- -

ЩО, КОЛИ, КОМУ І ДЕ ДАЮТЬ ?
/Харчові пайки за час від 16.до 22.6.ц.р./.

І. Нормальні консументи:
/Сухий приділ для тих,що не харчуються на кухні/.
2450 гр.хліба на відтинки "Б", 275 гр.муки,140 гр.молока,140 гр.свіжого масла,100 гр.цукерків,140 гр.соли,70 гр.кави,35 гр.яєць,100 гр. зупи,6 унцій сливок,300 гр.зупи - це все на відтинки "Д" і "С",420 гр.свіжого мяса на відт."7" і 3160 гр.картоплі на відт."І-6".Крім цього 3 шт.вітамін.
/Сухий приділ для тих,що харчуються в кухні - різниця/.
100 гр.молока,100 гр.свіжого масла,100 гр.цукерків - на відт.від "І-7".Крім цього 3 шт.вітамін.
2. Діти 6-17:
/Сухий приділ для тих,що не харчуються на кухні/.
2450 гр.хліба на відт."Б",300 гр.муки,350 гр.молока,175 гр.свіжого масла,140 гр.цукерків,140 гр.соли,50 гр.кави,70 гр.яєць,100 гр.зупи, 105 гр.шоколяди,525 гр.соку,6 унцій сливок,350 гр.зупи - на відтинки "Д" і "С",420 гр.мяса на відт."7" і 3150 гр.картоплі на відт."І-6", 3 шт.вітамін.
/Різниця для тих,що харчуються в кухні/.
810 гр.хліба на відт."7", 100 гр.молока,135 гр.свіжого масла,140 гр. цукерків,35 гр.яєць,105 гр.шоколяди,525 гр.соку,70 гр.зупи і 3 шт. вітамін на відт."І-6".
3. Матері:
/Сухий приділ для тих,що не харчуються в кухнях/:
2450 гр.хліба на відт."Б",110 гр.муки,140 гр.молока,280 гр.свіжого масла,175 гр.цукерків,140 гр.соли,70 гр.кави,70 гр.яєць,100 гр.зупи, 105 гр.шоколяди,525 гр.соку,6 унцій сливок,700 гр.зупи,3 шт.вітамін на відт."Д-С",490 гр.мяса на відт."7" і 2100 гр.картоплі на відт."І-6".
/Різниця для тих,що харчуються в кухні/:
70 гр.мяса,100 гр.молока,240 гр.свіжого масла,175 гр.цукерків,35 гр. яєць,105 гр.шоколяди,525 гр.соку,400 гр.зупи і 3 шт.вітамін на відт. "І-7".
4. Діти 0-5:
/Різниця для дітей 0-6 місяців/:
175 гр.крохмалю,175 гр.пудінґу,420 гр.цукру на відт."І-7" і 3 шт.вітамін.
/Різниця для дітей 6-12 місяців/:
175 гр.крохмалю,175 гр.пудінґу,100 гр.свіжого масла,420 гр.цукру, 700 гр.соку і 3 шт.вітамін на відт."І-7".
/Різниця для дітей 1-5 років життя/:
70 гр.свіжого масла,125 гр.цукру,105 гр.шоколяди,700 гр.соку і 3 шт. вітамін на відт. "І-6".
5. Спеціяльне харчування:
2450 гр.хліба на відт."Б",110 гр.муки,140 гр.молока,280 гр.масла, 175 гр.цукерків,140 гр.соли,70 гр.кави,70 гр.яєць,100 гр.зупи,105 гр. шоколяди,525 гр.соку,6 унцій сливок,700 гр.зупи і 3 шт.вітамін на відт."Д",490 гр.мяса на відт."7" і 2100 гр.картоплі на відтинки "І-6".
6. Різниця для працюючих:
1400 гр.хліба на відт."Б",70 гр.мяса,105 гр.свіжого масла,35 гр.кави,210 гр.соку,400 гр.зупи на відт."Д" з печаткою,1050 гр.картоплі на відт."С".

Всі ці товари видає таборовий розподільчий пункт в днях: понеділок до четверга від год.7-15.і в пятницю від год.7-13.та від 17.19.

Засадничо видача сухих пайків для всіх катеґорій консументів відбувається від понеділка до четверга включно.В пятницю полагоджується тільки реклямації та виїмкові видачі.

ТАБОРОВІ БУДНІ
ТИЖНЕВИЙ ТАБОРОВИЙ БЮЛЕТЕНЬ
Редаґує: Колеґія.
Адреса: IУ/22.
Ціна числа: I н.м.
Ч.2. Табор Міттенвальд, 22.червня 1947. Рік I.

ПРОТИ ДОБРОВІЛЬНОГО ҐЕТТА.

При різних нагодах чуємо про великі завдання нашої еміґрації, приписуючи їй незвичайно важливу й почесну ролю репрезентувати українську справу перед широким світом. Ці фрази радо повторюємо без надуми і нам здається, що вже самою вірою в нашу важливу місію ми її виконуємо. Говоримо про потребу інформувати широкий світ про українські справи, але мало робимо в тому напрямі, щоб чужинців зацікавити нами, нашою Батьківщиною, чекаючи, що вони самі цими речами будуть цікавитися.

Коли приглянемося до життя нашої еміґрації в таборах чи поза таборами, пізнаємо її зацікавлення та клопоти, то ствердимо, що наша еміґрація виконує своє завдання в напрямі інформування широкого світу шляхом пасивного чекання, аж чужинці самі прийдуть і поцікавляться нашою справою.

Життя нашої еміґрації вказує ясно, що ми ховаємося від широкого світу в добровільному ґетті, замикаємося в границях таборових зацікавлень, поринаємо з головами в дрібні буденні клопоти таборового життя, присвячуючи всю свою енерґію дуже часто нереальній і непродуктивній праці. В таборах ми створили собі окремий світ за зразком покиненого рідного села чи міста. Те саме недовіря до таборової управи, яке було дома до чужої влади, те саме почуття кривди, яке було розрадою в часі чужої окупації і врешті багато інших хиб, які подекуди в боротьбі на рідних землях з чужинцями були прикметами.

Велике привязання до рідного і зберігання традиції є безперечно позитивною прикметою еміґрації, але при тому треба памятати також про той світ, який оточує нас, у якому, хочемо чи ні, мусимо жити. Тому не можна тільки колупатися у своїх власних справах, часом невартих витрати цінної енерґії і часу.

Еміґрація живе надією повороту на Батьківщину. Цей час примусового перебування на чужині повинна використати якнайдоцільніше, щоб додому повернутися з набутим досвідом про життя інших народів. Цього досвіду не може здобути наша еміґрація, замкнена в добровільному ґетті.

Є дуже багато людей між нашими таборянами, які поза табором і ще недалекою околицею, куди деколи виходять на закупи, не бачили нічого, а як навіть подорожували по Баварії, то тільки по українських осередках, не цікавлючись зовсім отим німецьким морем, у якому живемо, його проблемами, або хоч би його думками про нас. Нема багато таких, які цікавляться подіями німецького політичного життя, немає багато таких, які старались би познайомитись з господарськими проблемами повоєнної Німеччини. Ми живемо в окремому світі, в маленькому світі наших таборів, не звертаючи зовсім уваги на те, що діється довкола нас.

Наші вчені, здається, не невязали потрібного контакту з німецьким науковим світом, а якщо навіть його навязали, то цей контакт слабий. Наші журналісти не використали цієї рідкої нагоди засипувати чужинну пресу вістками про українські справи, нагоди, яку дала нам якраз оця еміґрація.

Значить, ми не виконуємо свого завдання. Ми не інформуємо широкого світу про нашу Батьківщину, про країну для багатьох чужинців великих урожаїв та неоцінених багатств. Не виконуємо

цього завдання не тільки ми, широка еміґраційна маса, але й наш провід, інтелекуталісти, господарники, журналісти і та широка українська інтеліґенція, що має претенсії на провідну ролю серед еміґрації.

З таким станом треба рішуче покінчити. Нам треба вийти з добровільного ґетта, треба пізнати наше довкілля та використати цей час нашого перебування на чужині для належного інформування широкого світу про Україну.

Треба нам поробити всі заходи в тому напрямі, щоб ми, повертаючись на Батьківщину, залишили серед народу, на якого землі живемо, не тільки особистих наших приятелів, але й приятелів нашої національної справи. Тоді ми гідно виконаємо наше завдання. р.

- х - х -

ПЕНКЛЮБ - ОБЄДНАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТІВ.

Перед кількома днями преса принесла вістку про закінчення 19-ої з черги конференції світового обєднання поетів, драматургів, есеїстів, редакторів і романістів-П.Е.Н.-Клюб-у. Ця організація бере свій початок від невеличкого зібрання в сільському домі англійської письменниці С.А.Девсон Скот, яке відбулося в 1921.р.

Цю організацію покликано до життя після першої світової війни, коли то в світі відчувалося найбільше брак терпимости і людяности. Нова організація взяла собі за завдання ці шляхетні прикмети ширити в усьому світі.

Спершу Пенклюб збірався на щомісячні сходини, запрошуючи також представників закордонних журналістів. Від самого початку ця організація мала інтернаціональний характер. Характер організації устійнився після приступлення до неї відомого англійського письменника і лавреата Нобля, Джона Ґелсвордзи, якого дуже скоро вибрали головою. Ґелсвордзи стояв тоді на вершку своєї слави. Сьогодні немає сумніву, що він у великій мірі вплинув на формування ідеології цього обєднання, яка замикається в двох простих словах: ідеалізм і людяність.

Від 1923.р. Пенклюб відбуває щорічні міжнародні конґреси. Спершу представники поодиноких народів забирали на цих конґресах тільки слово в загальних питаннях, це була радше духова співпраця, неокреслена конкретними ідеологічними засадами. Тому на деяких конґресах приходило до гострих суперечок і демонстрацій. На пятому році після першої світової війни були такі члени клюбу, які не хотіли сидіти при одному столі з Гавптманом, інші знову підносили інші застереження до деяких питань та проблем.

В 1927.р. на конференції в Брюселю запропонував Ґелсвордзи головні тези співпраці міжнародньої організації письменників. Його тези прийняли в цілості. Ґелсвордзи пропонував: 1. Література, хоч вона в першій мірі є національна, мусить бути загальним добром усіх народів, не визнаючи границь, ані міжнародніх спорів. 2. В усяких обставинах, а в першу чергу в часі війни, мистецькі здобутки як власність людства повинні бути збережені від політичної нетерпимости. 3. Члени Пенклюбу зобовязані всіми силами змагати до загального порозуміння між народами і взаємного пошанування.

Ці запропоновані тези підписали члени Пенклюбу, беручи на себе зобовязання їх виконувати. Прийнявши ці тези, Пенклюб відгородив себе зовсім від політичних питань, ідеологічних суперечок та виявив себе виключно обєднанням для інтелектуальної співпраці.

Це не означає, що Пенклюб байдуже приглядається до соціяльних справ. Він бере участь у боротьбі за права і вольності свобідної людини. Це означає, що Пенклюб не підпорядкувався сліпо одній політичній чи світоглядовій течії, він станув понад ними.

В 1933.р. прийшов до влади Гітлер. Духове життя Німеччини було

втиснене у вузькі рямці партійної програми. Німецькі відділи Пенклюбу в Берліні, Гамбурґу, Мюнхені та в інших великих містах були відсунені від впливу на формування духового життя Німеччини. В Німеччині пішла нагінка на членів Пенклюбу, проведено акцію палення книжок та врешті восени 1933.р. німецькі Пенклюби перестали існувати.

На конференції в 1936.р. один з членів Пенклюбу так сконкретизував проґраму цієї світової організації: "Ми згідні в тому, що ми заступаємо віру у вільну людину, яка може свобідно думати, свобідно говорити і свобідно писати".

Німецька окупація деяких европейських країн припинила діяльність краєвих секцій Пенклюбу. Це вплинуло також на діяльність центральної організації.

Тоді в Англії та в інших незайнятих країнах утворилися краєві Пенклюби, щоб продовжувати діяльність своєї централі. Дуже скоро відновив свою діяльність паризький Пенклюб. Лондонський осередок не переривав її навіть у часі великих бомбардувань. В 1941 р. відбулася пятидесята конференція англійського Пенклюбу дослівно під градом бомб.

Оця 19-та конференція, що закінчила свої наради в Цюріху мала за завдання повязати розірвану сітку Пенклюбів по цілій Европі. Конференція вибрала головою централі відомого бельґійського письменника, Моріса Метерлінка. На цій же конференції прийняли також в члени Пенклюбу німецьких представників 19:1 голосами. Проти прийняття німців до міжнародньої організації голосували жиди.

Конференція ухвалила вимагати повної свободи преси та інформації і висловилася за підтримкою письменниками всіх тих країн, які борються за здійснення повної демократії.

/"Нов. Авслєзе" і "Укр. Трибуна"/

В неділю, 22.6. в год. 10. відбудеться в залі СУМ-у відкриття наукової конференції ґрупи мово-знавців ВУАН, присвяченої памяті проф. д-ра В. Сімовича.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ҐРУП ЛІТЕРАТУРИ І МОВОЗНАВСТВА.

Культ-Освітній Відділ табору Ґеркасерне повідомляє, що в днях 22. і 23.6.ц.р. відбудеться в домівці СУМ-у наукова конференція груп літератури і мовознавства, присвячена св. памяті проф. д-ра В. Сімовича. Наукова конференція відбудеться з такою програмою: 1. Відкриття конференції. 2. Вступне слово керівного члена мовознавчої групи. 3. Спогади про В. Сімовича - читають: В. Дорошенко, М. Шепюрська, Ю. Шерех, Я. Рудницький. 4. Проф. д-р Д. Чижевський: Культурно-історичні епохи. 5. Проф. В. Державин: Національна література як мистецтво. 6. Проф. І. Станкевич: Історичні назви Беларусі. 7. Проф. В. Чапленко: До початків поважного стилю. 8. Проф. д-р Л. Білецький: Проблема внутрішньої форми. 9. Проф. Ю. Косач: Деякі течії сучасної французької літератури. 10. Д-р О. Грицай: Франко як творча особистість. 11. Проф. В. Державин: Проблема фонетичного закону. 12. Проф. Ю. Шерех: До ґенези називного речення. 13. Проф. д-р В. Лев: Українська літературна мова Галичини в часах Дністрової Русалки. 14. Проф. Е. Маланюк: Ю. Липа-поет. 15. Проф. д-р Білецький: Ліричне мистецтво Ольжича. 16. Проф. П. Ковалів: Звязка та її значіння в складеноприсудковому реченні. 17. Проф. д-р Я. Рудницький: Етимологічний словник української мови.

Відкриття конференції відбудеться 22.6.ц.р. в год. 10.

Культ-освітній Відділ табору просить громадянство взяти громадну участь у відкритті конференції та в поодиноких рефератах, які будуть призначені також для ширшої публіки.

Докладну програму конференції та години, в яких будуть виголошувані поодинокі реферати подасть Культ-освітній Референт по радіо.

НАШІ ДОСЯГНЕННЯ

ЗАКІНЧЕННЯ ЛІСОВО-ДЕРЕВНОГО КУРСУ.

Заходом Філії Обєднання Українських Лісників і Деревників /ОБУЛІД/ в Міттенвальді зорганізовано лісово-деревний курс, що тривав безперервно від 17.9. 1946. до 10.6.1947. На курс вписалося 23-ох кандидатів у різному віці з нижчою, середньою та вищою освітою. На курсі викладали фахівці-інженери і висококваліфіковані лісники. Треба підкреслити, що всі викладовці працювали безплатно. Виклади відбувалися у вечірніх годинах по 3-4 години денно. Із слухачами проведено також практичні зайняття в терені з мірництва, поміру дерев і деревостану, ботаніки, тартачництва, машинознавства та лісової інженерії.

Викладів слухало до кінця 8 кандидатів, яких допущено до кінцевого іспиту. Інші курсанти в різних відступах часу відійшли.

Кінцевий іспит відбувся 11. 6./письмова частина/ і 13. та 14.6./усна частина/. Усний іспит зложив один кандидат з відзначенням, 4-ох з дуже добрим поступом, 2-ох з добрим і 1 з достатнім. Крім цього до іспиту зголосилося двох екстерністів, які також зложили його задовільно.

Іспит відбувся перед іспитовою комісією під проводом делеґата УТГІ, доц. інж. Лисенка Л. До комісії входили: голова Централі ОБУЛІД-у, інж. Б. Лучаковський, як заступник предсідника іспитової комісії, проф. С. Ільницький-як представник Культ-Освіт. Відділу Управи Табору, інж. П. Пясецький-як виконуючий обовязки голови Філії ОБУЛІД в Міттенвальді та дипл. лісничий М. Малкович-як керівник лісово-деревного курсу.

Треба підкреслити, що запрошені члени комісії з великим задоволенням ствердили високий рівень фахового знання у відповідях іспитованих курсантів. Абсольвенти цього курсу одержать свідоцтва в трьох мовах з печаткою УТГІ, бо цей курс відбувався під протекторатом цієї високої школи.

Набуте знання на цьому курсі дасть змогу абсольвентам після відбуття приписаної в лісовій адміністрації практики виконувати фахові обовязки в різних ділянках лісової адміністрації в тих країнах, де провадиться лісова господарка. Добрих лісових фахівців потребує Рідний Край, де наші ліси спустошені різними нашими "визволителями", чекають нетерпеливо правдивої фахової опіки.

Дня 14.6. в год. 7. рано відправилася в українській католицькій таборовій церкві Служба Божа на інтенцію абсольвентів курсу, а після цього Панахида за померлих і помордованих українських лісників.

Ввечері 14.6. відбувся товариський вечір лісників, на який запрошено Команданта Табору та інших представників таборових організацій. Вечір пройшов серед дуже милого настрою.

ВИПУСК ШЕВСЬКИХ ФАХІВЦІВ.

Дня 7. червня відбувся іспит в однорічній шевській школі та на 5-тимісячному шевському курсі.

В червні минулого року заходами Культ-Освіт. Реферату та керівника однорічної шевської школи, дипл. шевського майстра п. І. Васараба, зорганізовано однорічну шевську школу з тою метою, щоб дати змогу некваліфікованим шевським робітникам осягнути повну кваліфікацію та потрібні посвідки. На самому початку до школи вписалося 46 кандидатів, а на 5-ти місячний шевський курс зголосилося 12 кандидатів. Школа і курс були так подумані, що кандидати відбували би теоретичне навчання вечорами, а практику проходили б, працюючи в шевських варстатах при школі.

Неодностайна політика в ділянці зайняття таборян працею довела до того, що з записаних до школи залишилося у варстатах на правах працюючих тільки 14 кандидатів. Одначе впертість і завзяття

зголошених кандидатів та їх керівника довели до того,що шевська школа і 5-ти місячний курс могли закінчити свою працю з повним успіхом.Теоретичні виклади відбувалися дальше у вечірніх годинах,а практику відбували кандидати частинно в таборовій шевській майстерні,а частинно в самій таки школі,виконуючи різні роботи з власного матеріялу.

Коли зважити,що головно на 5-ти місячний курс зголосилися люди,що ніколи не мали до діла з шевською працею,то треба признати,що і курсанти і керівник доклали всіх зусиль,щоб осягнути такі висліди,які мали нагоду отвердити члени іспитової комісії.

В школі і на курсі кандидати вчилися фахового креслення,роблення верхів взуття та роблення комплетного взуття.Через те всіх абсольвентів можна поділити на шевців,шевських помічників та шевських краячів.

Однорічну шевську школу закінчило 22-ох кандидатів,з того 12 шевців,9 шевських помічників і 1 шевський краяч.

Кінцевий іспит зложило 3-ох з дуже добрим вислідом і 19 з добрим.

5-ти місячний шевський курс закінчило 6-ох кандидатів.З-поміж них 2-ох кваліфікувалося на шевців,2-ох на шевських помічників і 2-ох на шевських краячів.Кінцевий іспит зложило 2-ох кандидатів з дуже добрим вислідом,4-ох з добрим.

Іспит перевела іспитова комісія УТГТ в складі: доц.Ю.Гюбнер-голова комісії,референт фахового навчання при Таборовій Управі доц.Л.Лисенко-заст.голови та інж. Н.Солоний і керівник шевської школи та курсу п.І.Васараб-члени комісії.Комісія ствердила добре теоретичне опанування справи та добре виконання практичних робіт учнями школи і членами шевського курсу.

На цій основі абсольвенти школи і курсу одержать свідоцтва про закінчення навчання і їм буде признане право виконувати фахове звання шевців,шевських помічників та шевських краячів.

Після закінчення навчання в школі та на курсі Культ-Освіт. Реферат Табору плянує зорганізувати короткореченцеві курси шевських краячів та шевських помічників.Про це оголошуємо на іншому місці.

xxxx

Поштова скринька

З.К./запит/.

Що за причина,що теперішні харчі в кухнях нашого табору такі одноманітні ? Чи не можна з тих приділів,які одержують таборяни,зварити більш різноманітне харчування ?

Відділ Харчування /відповідь/.

Від кількох тижнів Відділ Постачання засоблює таборові кухні назагал одноманітними харчовими продуктами.Починаючи від 9.червня ц.р.здержано видачу вівсяних платків,а в заміну за те не приділено нам ніяких інших мучних продуктів.Брак більшої кількости родів харчів,а в першу чергу якихнебудь круп і примітивне устаткування наших кухонь,не дає нам змоги опрацювати таке меню,що уможливило б видавання різнородної страви мешканцям табору.

Є надія,що в найближчому тижні положення зміниться на корисніше.Замість вівсяних платків буде приділена мука в дещо підвищених нормах.Одначе збільшення приділу муки майже не змінить ситуації в напрямі урізноманітнення харчів.Можна буде тільки підвищити харчові пайки.

Харчовий Референт-інж.Гаврилюк М. в.р.

К.Л./запит/.

Перед тижнем перестав виходити таборовий щоденник,що інформував таборян дуже систематично про події в далекому світі. Що роботу широкої інформації повинен би перебрати на себе таборовий радіовузол.Але від якогось часу люди стоять під голосниками і крім хрипіння та свистів не можуть розібрати ніодного слова.Чому місцевий радіовузол такий слабий? Причина або в поганих проводах,або є якісь інші недоліки технічної натури.Чи не можна цього направити? Є ж прецінь технічний спеціяліст при місцевому радіовузлі.

Думаю,що цій справі треба посвятити більше уваги,а навіть коштів.Цею справою повинен у першу чергу зайнятися референт позашкільної освіти.

Що на це Культ-Освіт.Відділ?

Культ-Освітній Відділ /відповідь/

До недавного часу таборовий радіовузол з невідомих ближче причин у схемі УНРРА був підпорядкований Тімові УНРРА та обсаджений чужинцями,в більшості росіянами.Коли справа передачі деяких адміністраційних функцій Тіму до табору вступила в стадію реалізації,прийшов на чергу таборовий радіовузол.Перед цілковитим його переданням українській таборовій адміністрації дотеперішні керівники радіовузла викрутили цінніші частини апаратури,заступивши їх зужитими і непридатніми частями.Перебрана апаратура радіовузла була в такому стані,що тільки завдяки технічному керівникові радіовузла вдалося вдержати безперебійність передач.Для наладнання цієї справи буде в найближчому часі замонтована нова апаратура, яка дає надію на добрі і виразні передачі.

Культ-освіт.Референт:Снилик пр.

ДЕ МАЮТЬ БАВИТИСЯ ДІТИ В НАШОМУ ТАБОРІ ?

Це питання ставлять собі батьки,які мають дітей молодшого віку і на жаль не знаходять на нього жадної задовільної відповіді.Відомо,що навіть Садочок, де діти могли зорганізовано провести пару годин під доглядом виховниць,вже від довшого часу не існує.А поза тим нема жадного закуточка,де б діти могли безпечно бавитися.

На площі б.дитячої кухні, найбільше придатній для цієї цілі,діти вишкрібують мізерні рештки,що колись були пісочком, перетворені в бруд,а поруч на траві пасуться коні.Гойдалки б. лікарні знаходяться в цілком невідповідному стані і місці.

Просимо Управу Табору з належною увагою поставитися до цього питання.

Може все ж таки кількатисячна громада спроможеться обгоро-

дити якийсь майданчик і завести там бодай фіру піску, чи поставити там кілька лавок. А може б чого доброго серед цієї громади знайшлося також декілька жінок, які б без особливих претенсій, а тільки за звичайну винагороду, яку одержують всі працюючі таборяни, погодилися наглядати над цими дітьми. Коли б не було це забагато, може б вони за ту платню провели з дітьми якусь гру, чи заспівали якусь пісеньку. Більше ані батьки, ані діти не вимагають.

В.Карпова.

Культ.-Освіт.Відділ табору прийме чотири учительки-виховниці для таборового Дитячого Садка. Інформації про умови праці подасть шкільний референт, Адм.бл. кімн.163/вежа.

Б.Г./запит/.

Врешті прийшов час, коли наші таборяни, використовуючи можливості виїзду на працю до різних країн, будуть приготовлятися покинути табори. Вже тепер у звязку з виїздом до Бельгії багато таборян робить відповідні закупи, продає деяке своє добро, щоб якнайдоцільніше зберегти свої ощадності, чи рештки оцілілого майна. Ця підготовка відбувається доволі суматошно, бо ніхто не знає, що можна з собою перевезти до інших країн.

Нераз доводилося мені спостерігати, як наші люди продають дуже часто вартісні речі, купуючи якісь дрібниці, не все варті того, щоб їх тягнути за собою у далекі світи. Дуже часто купують такі речі, щодо яких немає певности, що їх можна буде перевезти за кордон.

Безпосередньо зацікавлені в цьому не мають змоги докладно поінформуватися, що можна буде брати з собою, а що треба вже тепер залишати, продавати, чи хоч би подарувати комунебудь.

Наша переселенча централя, або інші компетентні в цій справі чинники повинні зібрати докладні інформації про ці справи і подати їх зацікавленим емігрантам. Іде тут в першу чергу про те що можна забирати з собою з дорогоцінностей /якщо їх хтось має!/, памяткових збірок і колекцій /філятелістичні і нумізматичні колекції/ а також деяких таких речей, як ровер, мотоцикль, авто, писальна машина, кравецька машина, фотографічні апарати та інше. Ці справи дуже цікаві для багатьох людей і їх треба врешті вияснити.

Чекаю на відповідь Таборової Переселенчої Управи.

ПЛЯН ЧИ ПРИПАДКОВІСТЬ ?

Вже від довшого часу наш табір переживає формальну повінь різних імпрез, більше вартісних і зовсім безвартісних у виконанні відомих і мало відомих виконавців, солістів чи груп. Часом хочеться спитати, чи є якийсь плян в нашого культ-освітнього референта щодо театральних імпрез. Мимохіть приходить на думку, що такого пляну наш культ-освітній референт не має. Всі оці імпрези приходять порядком звичайного припадку так, як зголошуються виконавці, керовані виключно бажанням заробітку.

Коли зважити, що більшість наших таборян не має ніяких постійних приходів і невідомо властиво звідки все таки набирає грошей на необхідні видатки щоденного життя, то до справ імпрез у таборі треба підходити з певним пляном, керуючись у першу чергу мистецькою вартістю виконавців, солістів чи мистецьких ансамблів.

В мирних, нормальних часах мало було людей таких, які могли б собі дозволити відвідувати щоденно кіно, не говорю вже про театр чи оперу, де квитки були значно дорожчі. Сьогодні, не маючи постійних заробітків і приходів, наші таборяни з браку інших розваг дуже часто мають до диспозиції майже щодня якусь імпрезу, на яку вступ коштує неменше 4 марки від особи.

Цею справою повинен поцікавитися ближче культ-освіт.референт Управи Табору і повинен цю справу раціональніше впорядкувати.

Пишемо хроніку.

14.6. Наш табір відвідав представник англійського уряду при Американському Військовому Управлінні в Німеччині. Він прибув до табору в товаристві своєї дружини, директора нашого Тіму УНРРА п.Вашінґтона та декількох американських офіцерів. Гості відвідали кілька житлових приміщень, говорили з нашими таборянами, пізніше відвідали кравецьку майстерню і дитячу кухню, а перед своїм відїздом з Міттенвальду ще й віллю "Карвендель", де приміщується жидівський табір.

Інформації про життя табору подавав гостям Комендант Збірного Табору Міттенвальд, м-р М.Дужий. Гості висловлювалися дуже позитивно про наш табір та побажали його мешканцям багато успіхів у праці.

"До основ нашої державности".

На таку тему виголосив м-р М.Дзиндра доповідь у залі СУМ-у перед не дуже численною публікою /к.120 осіб/.

Прелеґент у першій частині своєї доповіді спинився довше над українськими історичними джерелами, які розглядають питання української державности.

Одною з найважніших причин упадку укаріньскої державности вважають літописці княжої доби "княжі крамоли". Та сама хвороба точить український народ у пізніших часах /"не в один гуж тягнуть"/.

Велике значіння мають також геополітичне положення України, її багатства та національна свідомість народу.

Дальше прелеґент спинився над питанням провідної верстви, яка відіграє першу ролю в державному житті народів.

В другій частині доповіді прелеґент знайомив слухачів з думками українських письменників про землю, державність, власні сили та причини упадку державности, цитуючи їхні твори.

Після доповіді відбулася дискусія. Шкода тільки, що цієї цікавої доповіді вислухало невелике число наших таборян. Вина мабуть у тому, що оголошення про доповідь появилося доволі пізно.

15.6. Свято Пресвятої Евхаристії.

Після соборної Служби Божої, яку відправив о.декан М.Кравчук у сослуженні оо.Т.Варехи і М.Куницького та при дияконуванні о. Б.Ганушевського, відбувся урочистий похід з Найсв.Тайнами вулицями табору до чотирьох вівтарів, побудованих під 5., 2. і 3. бльоками та під хрестом св.Володимира.

Під хрестом св.Володимира виголосив о.Кравчук М.гарну проповідь про культ Пресв.Евхаристії серед українського народу.

В поході виступали зорганізовано школи, комбатанти, Пласт, СУМ, студенти та довгі ряди вірних.

За священством ішли делеґації таборових організацій та установ під проводом Президії Таборової Ради і Команданта Табору.

В часі Служби Божої і походу співав, як звичайно, дуже гарно мішаний церковний хор під орудою о.Юрія Ковальського.

Ввечері виступала в залі таборового театру оперова співачка Муза Астрова з самостійним концертом українських народніх пісень та оперових арій. При фортепіяні Й.Попелька. Публіки мало.

16.6. Мадярська оркестра, яка гостювала недавно в Ґармішу, влаштувала в нашому таборі концерт мадярської народньої пісні.

Для української публіки відспівала п-ні Мисліцька дві українські пісні: "Віють вітри" та "Ой, казала мені мати". Виступ п-ні Мисліцької не можна зачислити до вдатних. Оркестра, головно виконуючи мадярські народні пісні, одержувала від доволі численно зібраної публіки рясні оплески.

17.6. Набір до Бельґії.

Бельґійська вербункова комісія врешті прибула до табору і перевела набір робітників до копалень.

Комісія працювала дуже коротко: в год.10.розпочала працю і вже в год.12.30 покинула табір.

На виїзд до Бельгії зголосилося із Збірного Табору Міттенвальд 382-ох у віці до 40 років і 40 кандидатів у віці понад 40 років життя.

Комісія прийняла 338 зголошених у віці до 40 років і тільки одного кандидата поза 40 років життя.Цей вийняток комісія зробила зогляду на те,що на виїзд до Бельгії зголосилося 4-ох молодших братів кандидата.

Із табору Єгеркасерне прийняла комісія 240 зголошених на виїзд.

Відїзд до Бельгії передбачений на 30.ц.м.Прийняті на роботу погрупувалися по 20 та вибрали собі провід транспорту.

18.6. Метч дуже копаного мяча: Театральна Студія-Адміністрація /олдбої/ відбувся на площі "Лева".Це властиво не був ані метч, ані комедія.В Адміністрації грали здебільша коміки,а в театральній дружині попадалися часом бюрократичні педанти копання по кістках.

Суддя не дуже то й реагував на цю забаву,не беручи її поважно.Його виручувала публіка і свистала досхочу /самозрозуміло на суддю/.

Деякі грачі з театральної групи не хотіли грати комедії на грищі і відійшли з цілими костями поза огорожу.Між тими був також автор двох модерних комедій з репертуару Театральної Студії, вважаючи,що легше втяти якусь "авантуру",ніж самому грати в копаний мяч.

Чи публіка нудьгувала? Трохи, але потім якось собі радила,читаючи старі гумористичні газети.

За той час метч скінчився.Вислід метчу був надзвичайний, бо аж 365 н.м.на студіюючу молодь.

Про голі не варта говорити, бо суддя сам належить до адміністрації і про його обєктивність тяжко було би щонебудь сказати.

Дехто каже,що дружини плянують відплатні змагання,але вже із невтральними грачами,з невтральним суддею і на невтральному грищі.

В редакції був поважний спір, чи писати про цей метч у хроніці, чи присвятити цій преважній події окрему сторінку.Порішили занотувати цю подію в хроніці,щоб і грачі і вислід метчу попали колись на сторінки історії.

Ввечері відбулося засідання Таборової Ради.На порядку дня були інформації голови Таборової Ради і Команданта Табору.Крім цього Рада розглядала справу ліквідації санаторії в Кольгруб, справу злуки табору Піонірказерне з табором Єгеркасерне,рішення Ліквідаційної Комісії щодо розподілу майна карльсфельдської групи та біжучі справи.Рада порішила вжити відповідних заходів, щоб затримати виконання рішення про ліквідацію Кольгрубу.На внесення Команданта Табору Таборова Рада затвердила інж.М.Гаврилюка на пост харчового референта.

20.6. Поети М.Ситник і Л.Полтава влаштували в залі СУМ-у авторський вечір під назвою: "Вечір Рідного Краю".М.Ситник прочитав у виїмках свою віршовану повість п.н. "Залізничний сторож".Л.Полтава обмежився до 3-х своїх поезій: "Демон","Катруся" і "Слово на дорогу".

Доволі численно зібрана публіка,в переважаючій більшості сумівська молодь,дуже живо реагувала на прочитані твори молодих авторів.

Велике враження зробила на присутніх повість "Залізничний сторож",у якій поет змальовує обставини,серед яких родилася і виростала УПА.

Безперечно твори молодих поетів не відзначаються мистецькою досконалістю,але актуальністю тематики вони підходять під сучасну пору.

Зібрані слухачі нагородили обидвох поетів щирими і довготривалими оплесками.

ЩО, КОЛИ, КОМУ І ДЕ ДАЮТЬ ?
/Харчові пайки за час від 23.до 29.6./.

I. Нормальні консументи:
/Сухий приділ для тих,що не харчуються на кухнях/.
2450 гр.хліба на відтинки "Б",275 гр.муки,140 гр.сухого молока,80 гр. оріхового масла,140 гр.свіжого масла,100 гр.цукерків,140 гр.соли, 70 гр.кави,35 г р.сухих яєць,150 гр.сушених овочів,800 гр.бузини - на відт."Д-С".420 гр.мяса на відт."7".525 гр.картоплі на відт."I-6". Видача цих продуктів в понеділок і вівторок від год.7-15.в розподільчому пункті.
/Різниця для тих,що харчуються в кухнях/.
80 гр.оріх.масла,100 гр.свіжого масла,140 гр.мармеляди - на відт. "I-7".Видача цих продуктів в середу і четвер від год.7-15.і в пятницю від год.7.-13.та від год.17.-19.
2. Діти від 6-17:
/Сухий приділ для тих,що не харчуються на кухнях/.
2450 гр.хліба на відт."Б".800 гр.муки,350 гр.молока,100 гр.оріхового масла,175 гр.свіжого масла,140 гр.цукерків,140 гр.соли,50 гр.кави,70 гр.яєць,105 гр.шоколяди,525 гр.соку,150 гр.суш.овочів,350 гр. бузини на відт."Д-С".420 гр.мяса на відт."7",525 гр.картоплі на "I-6".Видача харчів у розподільчому пункті в понеділок,вівторок та середу від год.7.-15.
/Різниця для тих,що харчуються в кухнях/.
800 гр.дитячого хліба на відт."7".100 гр.сухого молока,100 гр.оріх. масла,135 гр.свіжого масла,190 гр.мармеляди,35 гр.сухих яєць,105 гр. шоколяди,525 гр.соку на відт."I-6".Видача пайків в середу і четвер від 7.-15.і в пятницю від 7.-13.та від 17.-19.
3. Матері.
/Сухий приділ для тих,що не харчуються в кухнях/.
2450 гр.хліба на відт."Б".110 гр.муки,140 гр.молока,150 гр.оріх.масла,280 гр.свіжого масла,175 гр.цукерків,140 гр.соли,70 гр.кави, 70 гр.сухих яєць,105 гр.шоколяди,525 гр.соку,150 гр.суш.овочів,700 гр.бузини на відт."Д-С".490 г-р мяса на відт."7".350 гр.картоплі на відт."I-6";Видача пайків в понеділок,вівторок і середу від год.7.-15.
/Різниця для тих,що харчуються в кухнях/.
150 гр.оріх.масла,240 гр.свіжого масла,175 гр.цукерків,35 гр.яєць, 105 гр.шоколяди,525 гр.соку,70 гр.мяса на відт."I-6".Видача пайків у вівторок,середу і четвер від год.7.-15.
4. Діти 0-5:
/Сухий приділ для дітей,що не харчуються в кухні/.
700 гр.хліба,350 гр.муки,50 гр.оріх.масла,105 гр.свіжого масла,175 гр.цукерків,140 гр.соли,70 гр.яєць,105 гр.шоколяди,700 гр.соку,150 гр.суш.овочів - на відт."Д".175 гр.мяса на відт."7".350 гр.картоплі на відт."I-6".Видача в понеділок,вівторок і середу від 7.-15.
/Різниця для дітей 0-6 місяців/.
350 гр.вівсяних платків,420 гр.цукерків на відт."I-7".
/Різниця для дітей 6-12 місяців/.
350 гр.вівсяних платків,105 гр.свіжого масла,420 гр.цукерків,700 гр. соку на відт."I-7".
/Різниця для дітей I-5.року життя/.
50 гр.оріх.масла,70 гр.свіжого масла,160 гр.мармеляди,105 гр.шоколяди,700 гр.соку на відт."I-6".Видача пайків для дітей 0-5 відбувається у вівторок,середу і четвер від год.7.-15.
5. Спеціяльне харчування:
2450 гр.хліба на відт."Б".110 гр.муки,140 гр.сухого молока,150 гр. оріх.масла,280 гр.свіжого масла,175 гр.цукерків,140 гр.соли,70 гр. кави,70 гр.сухих яєць,105 гр.шоколяди,525 гр.соку,150 гр.сухих овочів,935 гр.бузини на відт."Д".490 гр.мяса на відт."7".350 гр.

картоплі на відт."І-6".Час видачі пайків: понеділок,вівторок і середа від год.7.-15.
6. Різниця для працюючих:
1400 гр.хліба на відт."Б".420 гр.муки,60 гр.оріхового масла,105 гр. свіжого масла,35 гр.кави,210 гр.соку на відт."Д".175 гр.картоплі на відт."С".Час видачі: четвер від 7.-15.і пятниця від 7.-13.і від 17.-19.

Засадничо видача сухих пайків для всіх категорій консументів відбувається від понеділка до четверга включно.В пятницю полагоджується тільки реклямації та видачі у виїмкових випадках.

- о - о -

МЕНЮ В КУХНЯХ Ч.І.і 2.від 23.до 29.6.ц.р.

23.6. Снідання: кава і хліб.Обід:горохова зупа,картопл.книдлі. Вечеря:молочна зупа з макароном.

24.6. Снідання:кава і хліб.Обід:горохова зупа,мясо з макароном. Вечеря:картопляна зупа.

25.6. Снідання:кава і хліб.Обід:яринна зупа,сіканці.Вечеря:картопляна зупа.

26.6. Снідання:кава і хліб.Обід:яринна зупа,пиріжки з мясом. Вечеря:молочна зупа з макароном.

27.6. Снідання:кава і хліб.Обід:горохова зупа,картопляні книдлі. Вечеря:зупа з макароном.

28.6. Снідання:кава і хліб.Обід:яринна зупа,мясо і картопля. Вечеря:кава з молоком.

29.6. Снідання:кава і хліб.Обід:яринна зупа,сіканці.Вечеря:ковбаса і кава.

МЕНЮ В ДИТЯЧІЙ КУХНІ
від 23.до 29.6.

23.6. Обід:картопляна зупа,омлет з пудінґом.Вечеря:молоко.
24.6. Обід:зупа з вівсяних платків,мясо і картопля.Вечеря:молоко.
25.6. Обід:горохова зупа,тісточка з овочами і мармелядою.Вечеря: молоко.
26.6. Обід:картопляна зупа,ґуляш і кукурудзяна паляниця з буряками.Вечеря:молоко.
27.6. Обід:горохова зупа,пиріжки з картоплею.Вечеря:молоко.
28.6. Обід:картопляна зупа з горохом,книдлі з овочами.Вечеря:молоко.
29.6. Обід:сіканці,картопля,пудінґ,компот.Вечеря:молоко.

Відділ Харчування застерігає собі право зміни поданого меню на випадок недостави німецькими доставцями відповідних харчових продуктів /як мясо та ярина/.

Години видачі харчування подані щодня на кухонних дошках,де також подається докладне меню на цілий день.

Видача харчів у кухнях відбувається тільки на приписані харчові картки.

ТАБОРОВІ ОГОЛОШЕННЯ.

Управа Табору повідомляє,що Командант Табору приймає сторони від год.I0.до I2.щодня крім неділь і свят.

Культ.-Освіт.Референт табору пригадує керівникам і управам усіх таборових установ та організацій,що в майбутньому всякі імпрези можуть відбуватися лише за попереднім узгідненням з Культ.-Освіт.Рефератом.Організації повинні зголошувати до кінця б.м.заплановані імпрези та доповіді на цілий черговий місяць.Це дасть змогу Культ.-Освіт.Рефератові розплянувати працю та відповідно підготовити прийняті імпрези.

Вивішування на видних місцях у таборі різних оголошень без відома та апробати Культ.-Освіт.Реферату в майбутньому заборонене.Всякі афіші та інші оголошення мусять мати апробату референта позашкільної освіти.

Референт фахового навчання при Культ.-Освіт.Відділі оцим проголошує вписи на 3-місячні курси шевського крою.Навчання буде відбуватися в найдогіднішому для зголошених кандидатів часі.Зголошуватися до Культ.-Освіт.Відділу,реферат фахового навчання,Адм.будинок,кімн.I69.

Подяка. Комітет Осередку Спілки Української Молоді в таборі Єґеркасерне складає оцим сердечну подяку Панові Інж.Веселовському Петрові за дарування для бібліотеки Осередку I2I книжок.

Кооператива "Єдність" повідомляє,що таборовий клюб буде відкритий для відвідувачів уже від вівтірка,24.червня ц.р.Клюб буде відкритий щодня від год.I8.до 22.30.

Кооператива "Єдність" проголошує вписи членів до цього клюбу. Членами клюбу можуть стати всі таборяни,заплативши місячну членську вкладку.Членська вкладка для членів кооперативи виносить I.50 н.м.місячно,а для нечленів 3.- н.м.місячно.Вписи нових членів приймає завідуючий клюбом щодня в годинах праці клюбу.

Управа кооперативи "Єдність".

РОЗМІЩЕННЯ УРЯДІВ ТАБОРОВОЇ УПРАВИ.

У звязку з переорганізацією таборової адміністрації та утворенням Збірного Табору Міттенвальд з осідком у Єґеркасерне,переведено деякі зміни в адміністраційній схемі Таборової Управи і в наслідок цього розміщено таборові уряди.

Уряди таборової адміністрації розміщені в правому крилі Адмін-будинку /в тій самій частині,де приміщений таборовий шпиталь/.Командант Збірного Табору урядує на I.поверсі в кімн.I67.Уряд адміністративного референта і секретаріят Збірного Табору приміщені в кімнаті I66,командант поліції ЗТ в кімн.I74.Таборова поліція в кімн. I66,кримінальна поліція в кімн.I77.Відділ технічного плянування та будови ЗТ приміщений на 3.пов.в кімн.I6I.,в кімн.I60 на тому самому поверсі приміщений надінтендант ЗТ.На першому поверсі в кімн.I73 працює відділ інформації і розшуків,в кімн.I75 еміґраційний уряд, в кімнатах I69,I70 і I72 відділ СО.На 2.поверсі в кімн.I62 приміщений таборовий радіовузол.На I.пов.в кімн.I7I працює реєстрація, в кімн.I68 бюро харчових карток,в кімн.I8I і I80 працює керівник відділу праці ЗТ.В кімнатах I78 і I79 приміщені уряди таборового відділу праці.Харчовий референт працює в кімнатах I64 і I65 на I. поверсі.Відділ постачання перенісся до кімн.I63 на 2.поверсі у вежі.

xxxx

ТАБОРОВІ ГУДИ
ТИЖНЕВИЙ ТАБОРОВИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Редаґує: Колеґія.
Адреса: IУ/22.
Ціна числа: 50 пф.

Ч. 3. Табор Міттенвальд, 29. червня 1947. Рік I.

О. Олесь

Крики...Усміхи привітні...
Прапори...Пісні...
- Будьте мужні, непохитні,
Єдністю міцні!

Свято волі...Скрізь бенкети...
Мрій, надій рої...
- Вартові, вночі не спати!
Пильно стерегти!

Розчинилися темниці...
Друзі серед нас...
Будьте тверді як із криці:
Бавитись не час!

Скільки сонця і блакиті
В небі й на землі!
Чи рушниці всі набиті?
Гострії шаблі?

Гей, стрільці як слід влучати!
І назад не йти!
Вартові, вночі не спати,
Пильно стерегти!

ДОКУМЕНТИ ГОВОРЯТЬ.

/30.6.1941.-30.6.1947./

АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ:

I. Волею Українського Народу Організація Українських Націоналістів проголошує відновлення Української Держави, за яку поклали свої голови цілі покоління найкращих синів України.

Організація Українських Націоналістів, яка під проводом її творця і вождя Євгена Коновальця вела в останніх десятиліттях кривавого московсько-большевицького поневолення завзяту боротьбу за свободу, взиває увесь Український Нарід не скласти зброї так довго, доки на всіх українських землях не буде створена Суверенна Українська Влада.

Суверенна Українська Влада запевнить Українському Народові лад і порядок, всесторонній розвиток усіх його сил та заспокоєння його потреб.

2. На західних землях України твориться Українська Влада, яка підпорядковується Українському Національному Урядові, що створиться у столиці України, Києві.

Українська національно-революційна армія, що твориться на Українській Землі, боротисяме дальше проти московської окупації за Суверенну Соборну Державу і новий, справедливий лад у цілому світі.

Льва-город, дня 30. червня 1941. р. год. 20.

ІЗ ПАСТИРСЬКОГО ЛИСТА ЇХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ МИТРОПОЛИТА КИР АНДРЕЯ:

З волі Всемогучого і Всемилостивого Бога в Тройці Єдиного зачалася нова епоха в житті Державної Соборної Самостійної України.

Народні Збори, що відбулися вчорашнього дня, ствердили і проглосили ту історичну подію.

Повідомляючи Теба, Український Народе, про таке вислухання наших благальних молитов, взиваю Тебе до вияву вдячности для Всевишнього,

вірности для Його Церкви і послуху для Влади.

Воєнні часи вимагатимуть ще многих жертв, але діло розпочате в імя Боже і з Божою благодаттю, буде доведене до успішного кінця.

Український Нарід мусить у цій історичній хвилині показати, що має досить почуття авторитету і життєвої сили, щоб заслужити на таке положення серед народів Европи, в якім міг би розвинути всі Богом собі дані сили.

Карністю, солідарністю, совісним сповненням обовязків докажіть, що ви дозрілі до державного життя.

Установленій Владі віддаємо належний послух. Узнаємо Головою Державного Правління України Пана Ярослава Стецька.

Від Уряду ним покликаного до життя очікуємо мудрого, справедливого проводу та зарядженъ, які узгляднили б потреби й добро всіх замешкуючих наш край громадян, без огляду на те, до якого віроісповідання, народности й суспільної верстви належать. Бог нехай благословить усі Твої праці, Український Народе, і нехай дасть усім нашим Провідникам святу мудрість з неба.

Дано у Львові при Арх. Храмі Св. Юра I.VII.1941.р.

ІЗ АРХИПАСТИРСЬКОГО ПОСЛАНІЯ ПРЕОСВЯЩЕННОГО ПОЛІКАРПА ЄПИСКОПА ЛУЦЬКОГО:

Любі мої діти! Велике Боже милосердя і справедливість приблизилися до нас. Довгі роки терпів наш многострадальний нарід наруги і знущання над святою вірою православною і над його національними почуваннями, над його людською гідністю. В державі большевицького антихриста терор і жах дійшов до нечуваних досі розмірів, в порівнянні з якими блідну переслідування християн за часів римських імператорів Нерона і Діоклеціяна.

Оце на наших очах сповнилася Божа справедливість: один Бог, одна нація і спільна краща будучність.

Сповнилася наша відвічна мрія. У городі князя Льва з радіовисильні несеться над нашими горами, нивами, ланами, над нашою так густо зрошеною кровю землею радісна вістка: проголошено Самостійну Українську Державу. Разом з українським народом радіє і наша многострадальна Церква. Відроджена у вільній Українській Державі - Українська Вільна Православна Церква буде з народом одною нерозривною цілістю.

В цю велику хвилину звертаюсь до Вас, Любі Діти, словами св. ап. Павла: "Благаю вас іменем Господа нашого Ісуса Христа, щоб те саме говорили ви всі і щоб не було між нами розділення, але щоб були зєднані в одному розумінні і в одній думці".

Любити Бога, любити Батьківщину - це найбільша чеснота, служба Батьківщині - найбільший обовязок.

Нехай Господь милосердний допомагає Тобі, Народе мій і Тобі, Уряде наш, будувати Самостійну Українську Державу, а моя молитва за всіх вас перед престолом Всевишнього буде за вами.

В цей великий час всі українці мусять обєднатись, всі мусять працювати спільно, бо в єдності сила і ту єдність мусимо показати на ділі.

Не треба нам партій, не треба нам боротьби між собою.

Призиваю на весь Український Нарід і його Державний Уряд всемогуче Боже благословенство!

Дано в м. Луцьку на Волині року Божого 1941., місяця липня 10. дня.

- -

В РОКОВИНИ 30. ЧЕРВНЯ 1941.

Культ.-Освітній Рефер т повідомляє, що в неділю, 29.6.47. в год. 21. відбудеться в залі таборового театру святочна академія для вшанування 6-их роковин проголошення відновлення Самостійної і Соборної Української Держави.

- . - . -

НАШІ ДОСЯГНЕННЯ

РІК ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОЇ РЕАЛЬНОЇ ГІМНАЗІЇ.

Українська Реальна Гімназія розпочала свою працю в нашому таборі з початком червня минулого року. До того часу ця школа перебувала у Фюссені, звідки /в складі 8-ми клас гімназії, двох матуральних курсів та однієї класи гімназії для дорослих/переїхала до Міттенвальду 7. червня 1946. р. Переїхав не лише весь професорський збір /за винятком трьох/, але й учні в 60%, 80% і навіть 100%-му складі поодиноких клас. У Міттенвальді вступили до цих клас ще діти тих українців, які скорше прибули до цього табору. Були це виключно учні б. таборової гімназії в Карльсфельді. Учителями тієї школи був доповнений також учительський збір Української Реальної Гімназії.

12. червня 1946. р. роздачею річних свідоцтв закінчено шкільний рік 1945/46, перерваний переїздом гімназії з Фюссену до Міттенвальду. В дніх 17-18. червня 1946. відбулися матуральні іспити абсольвентів I. Матурального Курсу. Іспит зрілости склали: Андрушенко Геннадій, Бажк Орест, Бендер Остап /з відзначенням/, Гаєва Галина, Гринько Іван /з відзначенням/, Гілецька Анна /з відзн./, Данильчук Іриней /з відзн./, Дядик Тоска, Заліпський Ярослав, Конеч Іван, Козацький Іван /з відзн./, Кравчук Зиновія, Максимюк Степан, Малиновський Григорій, Мельник Павло, Мицак Леонтина, Параска Микола, Саливон Петро, Сопронюк Анатолій, Стаганович Лев, Струк-Букачівська Дарія, Тершакович Дарія, Шміт Роберт /з відзн./.

Навчання в поодиноких клясах розпочиналося поступово, як уладжувалися та умебльовувалися приміщення. Спершу підготовою приміщень займалися виключно учні та професори гімназії.

Дня 2. липня 1946. розпочато навчання у 8-ій клясі, матуральних курсах та в гімназії для дорослих; тиждень пізніше в 6., 5. і 4. клясах, а ще через тиждень у 3., 2. і 1. клясах гімназії.

Учительський, виховничий і службовий персонал школи складався з 31. особи; учнів було 239, хлопців 138 і дівчат 110.

В днях 27. і 28. грудня 1946. відбулися матуральні іспити II. Матурального Курсу /6. А. кляси/ та репробованих абсольвентів I. Матурального Курсу. Іспит зрілости склали: Волошенюк Михайло, Гадзінський Олександер /з відзн./, Гетьманська Валерія, Гончар Іван, Гуцак Софія, Лисенко Ірина, Орсіч Ольга, Сосяк Василь, Трусевич Федір, Турчанінова Мелянія, Удот Григорій, Чипчар Роман, Маркевич Мелянія.

Матуральні іспити абсольвентів основної 8. кляси відбулися в днях 7. і 8. березня 1947. р. Іспит зложили: Бабій Олександер, Бойчук Степан, Васараб Зенон, Велигорський Ігор, Гевко Любомир /з відзн./, Гюбнер Леонід, Кобильська Елисавета, Лукіяненко Богдан, Оришкевич Роман, Параска Йосип /з відзн./, Перун Іван, Погорецька Милослава /з відзн./, Саляк Петро, Фриз Калина, Яців Надія, Латишко Валерія, Світенко Ніна.

На всіх матуральних іспитах предсідником іспитових комісій був проф. Іван Паливода, референт середнього і народного шкільництва ЦПУЕ.

Учительський, виховничий і службових персонал гімназії на кінці шкільного 1946/47 року складався з 24-ох осіб: 19 професорів, 3-ох оо. катехетів, одної управительки інтернату і одної шкільниці. Учнів було 220; хлопців 121, дівчат 99. Шкільний рік закінчила молодь з такими успіхами: 30 з відзначенням, 156 успішно, 24 мають переіспити з одного або двох предметів, 6 неклясифікованих, 4 мають повторювати клясу.

Шкільний рік закінчено дня 30. травня 1947. урочистою академією з такою програмою: промова педагогічного директора, промова представника учнів, декламації

та діялоги в українській, латинській, англійській та німецькій мовах, хоровий спів, промова представника батьківського комітету та адміністративного директора гімназії.

На академії були роздані річні свідоцтва учням, які закінчили клясу з відзначенням. Свято закінчено співом національного гимну.

Звідомлення про приміщення та матеріяльний стан гімназії буде подане в наступному числі.

-х-х-

ПРАЦЯ РЕФЕРЕНТА ФАХОВОГО НАВЧАННЯ У ЦИФРАХ.

Початок організації фахового навчання у нашому таборі припадає на період після приїзду до табору більших груп українців з б.таборів у Карльсфельді та Фюсені. В часі між I.6.-I5.7.46. справою організації фахових шкіл та курсів у таборі цікавилися окремі фахівці-ініціятори, виключно з власної ініціятиви. I5.7.46. за згодою дирекції УНРРА при Велфер Відділі Тіму оформлено окремого референта для фахового навчання в усіх таборах, а пізніше такого референта призначила Таборова Управа для справи фахового навчання у нашому таборі. Після зорганізування окремих відділів Таборової Управи, разом з референтом СО став працювати також окремий референт для реалізації плянів фахової освіти в таборі. Методичне керівництво фаховим навчанням до I.I.47. здійснювалося шляхом безпосереднього контакту з керівником Культ-освітнього Відділу Управи Табору та через таборову шкільну раду, що її зорганізував Культосвіт.референт.

З I.I.1947. усі фахові курси та школи були підпорядковані УТГІ через її Делегатуру в нашому таборі. При кінці звітного періоду УТГІ охопив усі заклади фахового навчання у нашому таборі, а також видав абсольвентам деяких фахових курсів та шкіл кінцеві свідоцтва.

Безпосередніми керівниками та викладачами фахових курсів і шкіл були фахівці різних спеціяльностей, які в більшості випадків виконували іншу працю в таборі, посвячуючи викладам тільки свої вільні вечірні години.

У звітному періоді працювало 26 різних закладів та курсів фахового навчання.

Для ілюстрації праці цих закладів фахового навчання подаємо деякі цифри: Однорічна кравецька школа прийняла 64 кандидатів на навчання, проробила з ними 288 годин теоретичного і I440 годин практичного навчання. Школу закінчило 7 чоловіків і 24 жінки, разом 3I кандидатів. Однорічна шевська школа прийняла на навчання 40 кандидатів, у тому одну жінку. В школі проробдено 64 години теоретичного і I340 практичного навчання. Школу закінчило 22 -ох учнів з позитивними річними осягами. Пятимісячні кравецькі курси прийняли на навчання 60 кандидатів, проробивши з ними 70 годин теоретичного і 50 годин практичного навчання. Курси закінчило 36 осіб. Пятимісячні вечірні шевські курси закінчило тільки 6 осіб, хоч на початку зголосилося було 24 кандидати. Успішно працювали 6-тимісячні слюсарсько-механічні курси, випустивши I5 слюсарів-інструментальників та продовжуючи навчання з другою групою, яка сьогодні начислює також I5 осіб. Крім цього працювали 3-місячні курси здобничого виробництва /I8 учнів/, 3-місячні курси переплетництва /26 учнів/, 3-місячні курси різьбарства /4 учні/, 6-тимісячні вечірні курси різьбарства /26 учнів/, 3-місяч. вечірні курси фотографіки /II учнів/, 3-місячні вечірні електромонтерські курси /6 учнів/, 6-тимісячні курси мірничих техніків /7 учнів/, 8-мимісячні вечірні лісові курси /I0 учнів/,

4-місячні шоферські курси /264 учні/, 3-місячні курси водної інсталяції /5 учнів/, 3-місяч. курси книговедення /7 учнів/, 3-місячні вечірні курси стенографії і машинописання /9 учнів/, 6-місяч. вечірні курси англійської мови /25 учнів/, еспанської мови /10 учнів/, а крім цього не закінчили ще свого навчання 3-місячні курси фотографіки /14 учнів/, 4-місячні радіомонтерські курси /18 учнів/, 4-місячні шоферські курси /100 учнів/, однорічна іконографічна школа /8 учнів/, 6-місячні курси англійської мови /24 учні/ і 6-місячні курси німецької мови /12 учнів/.

Треба підкреслити, що були й такі курси, які народжувалися і дуже скоро після свого народження розліталися. Це діялося головно тому, що на різні курси зголодувалися ті самі особи і в ході навчання, побачивши недоцільність і практичну неможливість такого універсалізму, покидали деякі курси, або навіть усі разом.

Разом на всі курси зголосилося 880 чоловіків і 307 жінок. У часі навчання покинуло курси 435 осіб, у тому 264 чоловіки і 171 жінка. На тих курсах, що ще продовжують свою працю, навчається 214 осіб, у тому 189 чоловіків і 25 жінок.

Фахові школи і фахові курси закінчило в цьому році 538 осіб, у тому 427 чоловіків і 111 жінок.

При самій організації фахових шкіл та курсів було багато охочих набути якийсь корисний фах, або поширити своє фахове знання, але дуже скоро багатьом не ставало терпеливости, щоб зачату роботу довести до кінця.

При цьому треба звернути увагу на факт, що в нашому таборі не вдалося зорганізувати сільсько-господарських курсів та курсів будівельних, хоч були ініціятори-фахівці, була підтримка від Таборової Управи та УНРРА, але не знайшлося відповідного числа охочих слухачів.

x x x

Мусимо виявляти взаємно добру волю, вирозуміння і довіря, а тоді легше витримуватимемо удари долі.

Президія Таборової Ради.

о - о - о

ІНСТУКЦІЯ ДЛЯ ЕМІҐРАЦІЙНОГО ТРАНСПОРТУ В ДНІ 30.ЧЕРВНЯ 1947.РОКУ.

1. Відїжджаючі мешканці можуть забрати зі собою ковдри і коци, що ними користуються.

2. Вагітних жінок покищо не можна забирати зі собою аж до дальшого зарядження.

3. Робітники мусять одержати свої папіроси за випрацюваний час.

4. Харчі на дорогу, шоколяду і додаткові папіроси одержать робітники в Міттенвальді /мабуть на двірці/.

5. Мешканці Шонґав і Бад Кольґруб не матимуть змоги повернутися на свої місця, тому повинні вже в суботу, 28.6. забрати всі свої приватні речі зі собою, якщо хочуть везти їх до Бельґії.

6. Відїжджаючі мають передати свої ДП карти в понеділок рано при поїзді свому командантові вагону, який передасть ці карти урядовцеві Реєстраційного Відділу на стації у Міттенвальді. Так само треба звернути харчові картки.

7. Все кімнатне устаткування /ліжка, матраци, шафи і т.д./ лишається в таборі. Визичені таборові речі як робітничий і поліційний одяг, гумові чоботи та знаряддя треба повернути дотичним керівникам підприємств.

8. Карти праці мають бути відіслані разом з транспортом. Ці карти передадуть таборові Відділи Праці до Ареа для вписання на них еміґраційного числа. Готові карти збере п. Скрижалін і передасть їх мені.

Офіцер репатріяції і руху: Р. Спір.

Додаткові інформації:

Поїзд відїде в понеділок 30.6.47. в год. 7.30 зі стації Міттенвальд. Ладування поїзду розпічнеться в понеділок в год. 4. рано. До табору Піоніркасерне заїде 4 тягарові авта з причіпками, до Єґеркасерне 2 і до Лютензе 1 тягарове авто. На кожному вагоні буде прикріплений список тих осіб, які мають у тому вагоні їхати. Окремі вагони /вагон команданта, кухня, санітарний вагон/ будуть виразно зазначені.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Пишемо хроніку

21.6. В обох церквах табору відправилися заупокійні Служби Божі в роковини смерти бл.п. Вячеслава Липинського. В укр.кат. церкві гарну проповідь виголосив о.дек. Кравчук М.

22.6. В год. 10. відбулося в залі СУМ-у відкриття наукової конференції груп мово-і літературознавства УВАН. Конференцію відкрив д-р Я. Рудницький. Від Управи табору конференцію привітав м-р М. Дужий, від Культ.-Освітн. Реферату проф. Б. Олександрівський і від Учительської Громади та таборових шкіл дир. А. Бабич. Конференція працювала до год. 17. 23. червня. Ширше про перебіг конференції у наступному числі.

Концерт співака-соліста М. Ґамули і піяністки Кляри Скрипченко.

23.6. Відкриття таборового клюбу під управою кооп. "Єдність".

24.6. Драматичний Театр "Орлик" -комедія Ґольдоні "Мірандоліна". Повторення 25.6.

25.6. Надзвичайні Загальні Збори ОУМ-у. Вибраний новий комітет Осередку під проводом проф. В. Ларченка.

26.6. Драматичний театр "Орлик" -комедія М. Гоголя "Одружіння".

Висвітлювання на спортовій площі "Лева" совєтського фільму "Дівча з характером". Не бракувало теж "публіки".

Інформаційні збори громадян у театральній залі для обговорення біжучих актуальних справ. Ухвалено резолюції з домаганням покарати виновників крадежі у харчових магазинах. Іде тут про урядовців Ареа-УНРРА ТІМ 1064.

27.6. Драм. театр "Орлик" -комедія І. Тобілевича "Суєта".

---

xxxx

гр.сухого повного молока-на відтинки "Д-С".

/Різниця/:

140 гр.масла,200 гр.мармеляди,25 гр.зернистої кави,150 гр.консерв. яблук,151 гр.сухого повного молока-на відт."1-5".

2. Діти від 6-17: /Сухий приділ/.

3500 гр.хліба,1150 гр.муки,500 гр.мучних виробів,600 гр.мяса,250 гр. масла,200 гр.цукру,200 гр.соли,50 гр.кави,25 гр.зернистої кави,50 гр.зупи,150 гр.шоколяди,750 гр.соку,100 гр.ярини,150 гр.консерв.яблук,750 гр.сух.картоплі,151 гр.сухого повного молока.- На відтинки "Д-С".

/Різниця/:

800 гр. цукр, 100 гр.муки,190 гр.масла,200 гр.цукру,25 гр. зернистої кави,150 гр.шоколяди,750 гр.соку,150 гр.консерв.яблук, 151 гр.сухого повного молока.-На відт."1-5".

3.Матері: /Сухий приділ/.

3500 гр.хліба,150 гр.муки,1000 гр.мучних виробів,700 гр.мяса,400 гр. масла,250 гр.цукру,200 гр.соли,75 гр.кави,25 гр.зернистої кави,50 гр.зупи,150 гр.шоколяди,750 гр.соку,100 гр.ярини,150 гр.консерв.яблук,500 гр.сух.картоплі,151 гр.сухого повного молока.-На відт."Д-С".

/Різниця/:

100 гр.мяса,340 гр.масла,250 гр.цукру,25 гр.зернистої кави,150 гр. шоколяди,750 гр.соку,150 гр.консерв.яблук,151 гр.сухого повного молока - на відт."1-5".

4. Діти від 0 до 5: /Сухий приділ/.

1000 гр.хліба,250 гр.муки,500 гр.мучн.виробів,250 гр.мяса,150 гр. масла,250 гр.цукру,200 гр.соли,50 гр.зупи,150 гр.шоколяди,750 гр. соку,100 гр.ярини,150 гр.консерв.яблук,500 гр.сух.картоплі- на відт."Д-С".

/Різниця від 0 до 6 місяців/:

500 гр.муки,600 гр.цукру,150 гр.консерв.яблук,3 б.конденсованого молока на відт."1-5".

/Різниця від 6 до 12 місяців/:

500 гр.мучн.виробів,150 гр.масла,600 гр.цукру,1000 гр.соку,150 гр. консерв.яблук,3 б.конденс.молока на відт."1-4".

/Різниця від 1 до 5 років/:

100 гр.масла,180 гр.цукру,150 гр.шоколяди,1000 гр.соку,150 гр.консерв.яблук - на відт."1-4".

5. Спеціяльне харчування:

3500 гр.хліба,150 гр.муки,1000 гр.мучн.виробів,700 гр.мяса,400 гр. масла,250 гр.цукру,200 гр.соли,75 гр.кави,25 гр.зернистої кави, 50 гр.зупи,150 гр.шоколяди,750 гр.соку,100 гр.ярини,150 гр.консерв. яблук,500 гр.сух.картоплі,151 гр.сухого повного молока - на відт. "Д-С".

6. Різниця для працюючих - на відт."Д" з печаткою:

1400 гр.хліба,420 гр.муки,70 гр.мяса,105 гр.масла,35 гр.кави,210 гр.соку,175 гр.сух.картоплі.

Видача всіх товарів від понеділка до четверга від год.7.до 15. і в пятницю від год.7.до 13.та від 17.до 19.

МЕНЮ В КУХНЯХ Ч.1 і 2 за час від 30.6.до 9.7.1947.

Щодня на снідання кава і хліб.

30.6. Обід:горохова зупа,макарони.Вечеря:картопляна зупа.
1.7. Обід:яринна зупа,сіканці,картопля.Вечеря:молочна зупа.
2.7. Обід:яринна зупа,вареники з мясом,Вечеря:картопл.зупа.
3.7. Обід:зупа з макаронами,мясо,картопля.Вечеря:горохівка.
4.7. Обід:яринна зупа,макарони.Вечеря:горохівка з макаронами.
5.7. Обід:картопл.зупа,гуляш,картопля.Вечеря:молоко.
6.7. Обід:яринна зупа,сіканці,макарони.Вечеря:ковбаса,кава.
7.7. Обід:яринна зупа,макарони.Вечеря:біла кава.
8.7. Обід:яринна зупа,сіканці,макарони.Вечеря:молочна зупа.
9.7. Обід:зупа з макаронами,мясо,картопля.Вечеря:картопл.зупа.

ТАБОРОВІ ЮВІЛЕЙНІ ГУДИ СВЯТА ВЕСНИ

ТИЖНЕВИЙ ТАБОРОВИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Редагує: Колегія.
Адреса: IУ/22.
Ціна числа: I н.м.

Ч. 4. Табор Міттенвальд, 6. липня 1947. Рік I.

ПРИВІТ УКРАЇНСЬКІЙ ПЛАСТОВІЙ МОЛОДІ.

Український Пласт має свою історію. За 35 років свого існування він виховав тисячі української молоді, защіплюючи їй шляхетні ідеали Добра й Краси. Перші пластуни кровю засвідчили вірність Богові й Україні, складаючи своє молоде життя в обороні Рідної Землі. Тепер Пласт знову гуртує українську молодь, учить її і вказує шлях до щастя, слави і свободи.

Вітаю українську пластову молодь з нагоди Ювілейного Свята Весни і бажаю їй успіхів у її корисній праці та святкувати новий ювілей на рідних землях, де ясні зорі, тихі води.

м-р М. Дужий в.р.
Командант Збірного Табору Міттенвальд

Іван Франко

НЕ ЗАБУДЬ ЮНИХ ДНІВ.

Не забудь, не забудь,
Юних днів, днів весни, -
Путь життя, темну путь
Проясняють вони.

Злотих снів, тихих втіх,
Щирих сліз і любви,
Чистих поривів всіх
Не стидайсь, не губи!

Бо минуть - далі труд
В самоті і глуші,
Мозолі наростуть
На руках і душі.

Лиш хто любить, терпить,
В кім кров живо кипить,
В кім надія ще лік,
Кого бій ще манить,
Людське горе смутить,
А добро веселить, -
Той цілий чоловік.

Тож, як всю життя путь
Чоловіком цілим
Не прийдесь тобі буть, -
Будь хоч хвилечку ним.

А в поганії дні,
Болотяніі дні,
Як надія пройде
І погасне чуття,
Як з великих доріг
Любви, бою за всіх
На вузькі та круті
Ти зійдеш манівці,
Зсушить серце жура,
Сколють ноги терни, -
О, тоді май життя
Вдячно ти спомяни!

О, тоді ясні сни
Оживлять твою путь...
Юних днів, днів весни
Не забудь, не забудь!...

о. Б. Ганушевський
скавтмастер

ЖИВУЧІСТЬ ПЛАСТОВОЇ ІДЕЇ.

Український пластовий рух на західно-українських землях народжується в 1911.р. Тут і там постають пластові гуртки. Пластова ідея помалу, але основно входить в українське зорганізоване життя і себе виправдує.

Перший пластовий гурток постав в Академічній Гімназії у Львові. Відтоді вже нема барикад для українського пластового руху.

Рік грози й надій - 1914.р. стає доказом живучости пластової ідеї. Пластуни, що одні з перших станули в ряди Українських Січових Стрільців, одержали своє хрищення в боях під Лисонею, Маківкою та Семиківцями.

Рік 1917. Перші гуртки пластової молоді організуються в Білій Церкві під проводом Слабченка. Рік пізніше виходить пластовий підручник "Український Скавт". Одначе трагічні політичні обставини і події не дали змоги закріпитися українському пластовому рухові на східних українських землях.

Пласт знаходить вдячний ґрунт на захід від Збруча. Дзвінким сміхом другого пластового покоління наповнюються усі закутини Галичини, Волині і Закарпаття. Безжурна пластова пісня гомонить по всіх карпатських, подільських і поліських шляхах.

Пластун стає символом нового українського покоління в повоєнних роках.

Де тільки була хоч мала можливість для пластової організації, там постають, наче гриби по дощі, пластові гуртки, курені, коші, області. Формуються окремі пластові улади, організуються пластові вишкільні табори.

Коли на західних українських землях прийшла заборона для дальшої пластової праці, то засіяне зерно не пішло намарне. Пластуни не перестають бути пластунами. Пластова організація переноситься майже вся на Закарпаття і на еміграцію і тут продовжує свою корисну роботу для виховання української молоді. Закарпатські пластуни мали нагоду на ділі виказати свою вірність Богові й Україні, коли йшла боротьба за долю Срібної Землі.

Після страшної другої світової війни, яка вигнала сотні тисяч українців на чужину, український пластовий рух знову відживає і зростає організаційно. Третє пластове покоління стало в ряди пластової організації, щоб тут на чужині, зберігаючи рідну традицію, приготовлятися до твердого життя у звільненій Батьківщині.

Пластова організація на еміграції серед дуже невідрадних обставин згуртувала біля себе українську молодь і веде серед неї посилену працю.

Оці всі перешкоди і труднощі, що з ними боролася пластова організація упродовж 35 років свого існування і виходила завжди переможно, доказують велику живучість української пластової ідеї. Маємо право сподіватися, що Український Пласт, маючи за собою поважний організаційний і виховний дорібок, виконає своє завдання для добра української молоді.

В. Янів

* * *

Іти! Іти я хочу і збагнути
Всі тайни степу, пралісу й просторів,
У труді міряти безкраї путі
І в труді вбити почування хворі.
Скупатись в росах трав, в красі /країни,
Упитись зілля запахом і квіту
І жити лиш Тобі - й Тобі горіти
В безжурності юначій, Україно!

"Молоде Життя" ч. 3.

Ярослав Гриневич
пластун-сеніор

ТРИ ЕТАПИ.

Рік 1911. У львівській Академічній Гімназії іде між молоддю по шкільних залях шепотом розмова: - Пласт? Що це таке? Чи направду будуть англійські однострої?

Гурток молодих людей, одягнених у короткі темно-зелені штани, гранатові вовняні сорочки, на головах ширококрисі в бік відігнуті оливкової краски капелюхи, на ногах попеляті вовняні панчохи, туристичні черевики, - викликав одного дня серед мешканців Львова неабияку сенсацію. Згодом львівські міщани привикли до цього, що українських пластунів зустрічалося на Кайзервальді, на Сагарі і на вулицях міста. Навіть ц.к. поліцист, що парадував по місті у високому чако на голові та півмісяці на грудях, став поблажливіше дивитись, як пластуни розкладають мапи, споглядають на компас, перемаршовують, чи пробігають містом.

Наш пластовий гурток в Академічній Гімназії вів проф. д-р О.Т. Спочатку ми всі числом к.40 були пластунами-прихильниками. По першому пластовому іспиті, до якого потрібна була деяка кількість хрестиків за пластові добрі діла, уміння вязати пластові вузли, читання мап і т.д., частина нашого гуртка, в тім і я, одержали степень пластуна-учасника. Чи сходини в домівці, чи прогульки за місто, все робилось старанно і серіозно, хоч у невимушенім, здоровим гумором нашіхованім, настрої.

Ті, що критикували Пласт, мали нагоду вже за кілька років переконатися про справжню вартість цієї організації. Пласт виховував людину, яка вміла організувати своє життя, людину з характером, влюблену в красу природи, сильну та проте обережну й бистру.

Рік 1914. 28. червня у Львові величавий здвиг соколів і січей. Тисячі наших соколів веде сокіл-батько проф. І. Боберський, а кошовий наших січовиків д-р К. Трильовський іде на білому коні, з булавою в руці, на голові козацька шапка, в шараварах, вишиваній сорочці і оксамитному жупані. Оркестри грають. Місто Львів стало наче рідніше.

У поході маршують дві чоти пластунів. Груди випрямлені вперед, ясні чола піднесені вгору, зір палкий, ноги вистукують під ритм музики.

Чимало наших пластунів з першого гуртка найшлося тоді в рядах Українських Січових Стрільців, а згодом в УГА, щоб боронити свою Батьківщину. У війську пізнати було пластуна зразу. Пластуни знали найкраще впоряд, теренознавство, картографію, вміли жити гуртовим ладом, розпалити ватру, приготовити їжу. Все охочі до товариської помочі, скромні, веселі, шляхетні - зєднували собі скоро симпатію комендантів чот, сотень, чи куреня. І не один з пластунів став скоро сам командантом чоти, чи сотні.

А скільки пластунів згинуло в Чотирокутнику Смерти, скільки тихих, майже невідомих жертв у роках останнього лихоліття.

Рік 1945. Сотні тисяч українців опинилися сьогодні через воєнні події під чужим небом, по таборах на еміграції.

Перед українською молоддю велике завдання - гоїти рани, що їх зазнав наш народ. Це станеться тоді, коли пластова молодь буде виконувати як слід свої обовязки в громаді, в школі і дома. Завжди працьовита, ввічлива й охоча до помочі другим мешканцям табору, хто б він не був, якого стану, віку та з яких не був би сторін України.

Тоді вечірня пластова молитва буде завершенням невитраченого намарне пластового дня.

/"СКОБ" ч.І./

ПЛАСТОВИЙ ТАБОР НА ВІРФЕЛЬН.
/Спомини таборовика/

Пластовий Кіш у Міттенвальді зорганізував минулого року пластові табори для юнаків, юначок та пластового новацтва. Всі ці табори містилися на Вірфельн над гірським потоком Зайнцбах.

Табор юнаків ім. Дмитра Байди Вишневецького розпочався 12.7.46. В цьому таборі брали участь члени 5. Пласт. Куреня ім. Федя Черника та пластуни І. Сам. Гуртка "Олень" ім. Тараса Шевченка. В другому тижні таборування прибули до нас "жовтодзюби" /мали жовті хустки/ із Бад Верісгофен.

Командантом табору був Пік /той самий, що був командантом варти як "на таборі на Соколі новина ся стала, що Котові-пластунові ковбаса пропала"/. Другою таборовою "рибою" був сктм. Або в ролі виховника. Таборовим духовником усіх таборів був сктм. о. Гапу. Булаву табору творили старші пластуни як Ч-ий С., М.В., І.Р., а обовязки інструктора виконував у нашому таборі стовідсотковий "лісовий чорт" Влодко.

Таборовики ділилися на 5 гуртків, у тому було 3 гуртки учасників і 2 гуртки прихильників. Кожний гурток мав своє окреме шатро собі на клопіт /в таборі велися змагання за чистоту та естетичний вигляд шатер/. Якщо до цих шатер додати ще шатро булави, "біле шатро" команданта, шатро на таборове приладдя та будку стійкового, то це були би вже всі будинки нашого пластового табору.

В перших двох тижнях дощ не переставав падати. Але це зовсім не стояло на перешкоді виконувати щоденні таборові зайняття за програмою і пляном. В год. 7. ранку будив нас свисток чергового. Ще ми не встигли протерти заспаних очей, як уже інструктор перебирав своєю залізною рукою команду над нами і проводив ранній прорух на площі перед табором. Після такої руханки ми бігом гнали до потока, щоб у холодній воді обмитися. Інструктор був переконаний, що це так його руханка нас підбадьорила, але направду ми використовували нагоду, щоб як найскорше вийти з-під його твердої руки.

Рання молитва відбувалася спільно для всіх трьох таборів. Так само підносили ми щоденно національний прапор.

Ледве кінчилася молитва, як уже в долині тарахкотів віз. Усі знали, що це "їхала кава". Про каву та про обід і вечерю нема що багато говорити, бо вони були дуже стандартні і не відповідали своїми розмірами нашим апетитам. Хіба треба сказати те, що перед кожною їдою інструктор своїм "чортівським оком" оглядав їдунки і нераз вони літали понад нашими головами, спадаючи аж над потоком. Це означало, що їдунка мала великі недомагання.

Табор на Вірфельн мав характер відпочинково-виховний. Зайняття відбувалися в більшості поза табором на теренових грах, прогульках та вправах з теренознавства.

День кінчився вечірнім звітом і наказом. Після звіту відбувалася молитва. По молитві мали ми ще деякий час на вільні зайняття і цей час ми проводили найрадше при ватрі, яка ніколи не погасала. Біля цього вогню ми найрадше проводили вечір, співаючи та жартуючи. "Нічна тиша" гнала нас "у стебло". Табор втихав, біля вогню сидів тільки черговий.

В таборі був звичай /якого основоположником був інструктор/ усі зайняття виконувати "бігом без говорення".

В шатрах мусів бути порядок. Найкраще шатро одержувало прапорець чистоти, який увесь час був у руках 2. гуртка.

Розуміється, всяке порушення таборового порядку не проходило безкарно. В руках булави була така зброя як додаткова руханка, додатковий впоряд та інші додаткові блага, до яких харчі ніколи не належали.

На це не було ради. Тільки на таборових ватрах ми могли відплачуватися деяким членам булави, пришиваючи їм різні латки. Ватри мали

звичайно веселий характер. Це й відповідало безжурному, веселому життю пластунів-таборовиків. На одну ватру ми запросили хор "Трембіта". Наші гості переспівали нам цілу низку пісень із свого репертуару, а ми їм співали свої пісні. Так пройшов цілий вечір.

Мандрівка в гори манила нас дуже. Хоч більшість таборовиків не мала відповідного взуття, то ми відбули декілька дальших прогульок, здобуваючи доволі високі і стрімкі вершки як Шетелькаршпіце, Зоєршпіце, а навіть поривалися на Вернера.

Наш таборовий літописець писав у вступі до таборової епопеї:

Хто в таборі не буває,
Той напевно і не знає,
Як життя у нас пливе...

Ми також не знали тайни таборового життя. Тут життя навчило нас дуже багато. В гурті ми пізнали братерство, навчилися самодопомоги, ми пізнали суть пластового закону та обовязків.

Проведений разом час на пластовому таборі навчив нас дуже багато, а головно навчив нас одної правди:

"...в полі козак - сам не вояк."

Ми провели багато гарних хвилин. Нам залишилося багато приємних вражінь, що їх будемо довго згадувати. З табором прощались ми з жалем. Жаль нам було тих шатер, тих спільно проведених хвилин при ватрі, жаль нам було навіть ранньої руханки.

Всі ми постановили собі доложити всіх зусиль, щоб у цьому році знову стрінутися у пластовому таборі. Учасник.

о - о - о

ЛИТОВСЬКІ ГОСТІ.

В пластовому житті кожний день приносить щось нове: прогулька, ватра, стріча, або якась інша несподіванка.

Одного вересневого дня минулого року перед 4. бльоком нашого житлового табору спинилося кілька авт американського походження. З авт виглядали люди в моряцьких одностроях, а з-поза їх плечей тиснулися кучеряві русяві і чорні голівки "молодшого покоління", в одностроях, дуже подібних до наших пластових. За хвилину вийшов з авта командант цілої кольони і першому стрічному пластунові розяснив, хто вони і чого від нас хочуть. Пластун скоро повідомив кошового, що до нашого міттенвальдського Пластового Коша приїхали в гостину литовські скавти.

Незабаром з усіх житлових бараків збігалися наші пластуни, щоб привітати несподіваних гостей, литовських скавтів.

На честь гостей відбулися зараз змагання в кошівці та в відбиванці, а на вечір запляновано спільну ватру.

Як тільки сховалося сонце за вершки скилястих Альп, з просторого майдану нашого табору вирушила довга кольона наших пластунів і гостей до недалекого лісу, де мала відбутися ватра. За пластовими відділами йшли великі гурти таборян, цікаві побачити спільну пластову ватру.

Один гурток 5. Куреня вивязався добре із свого завдання, виставив ватру на славу. Зараз таки після звіту і піднесення національних прапорів при звуках національних гимнів обох народів наймолодші пластуни підпалили ватру. Один із сеніорів нашого осередку привітав гостей довшою промовою, підкреслюючи ті всі моменти, які лучили в минулому Литву з Україною і лучитимуть в майбутньому. Йому відповідав у тому самому дусі представник литовських скавтів.

Після цього розпочалася програма ватри. Лилися невимушені пісні литовських скавтів про їхню далеку батьківщину, про дрімучі ліси, про тихі води рік і спокійні озера. Напереміну співали наші пластуни про сонячну Україну, переплітаючи свої співи часто пластовими піснями та маршами і пластовими піснями, що вже зродилися на чужині.

Час проходив дуже скоро. Литовці кричали в українській мові: "Хай жи-

ве Україна", наші пластуни відповідали їм у литовській мові: "Хай живе вільна Литва". Хоч литовці не знають української мови, а українці литовської, то це не стало на перешкоді до скорого заприязнення поміж обома пластовими гуртами. В більшості випадків розговірною мовою була німецька мова, але не обходилося дуже часто без комічних моментів, коли одні й другі послуговувалися руками, ногами і всіми частинами лиця, щоб тільки висловити свою думку свому сусідові. Чулося при тому поодинокі слова майже всіх мов світу. За короткий вечір литовські скавти й українські пластуни були найкращими друзями, оповідали собі різні пригоди, вчили себе взаємно своїх пісень.

Як ватра стала пригасати, представник нашого Пластового Коша подякував литовським скавтам за відвідини і просив їх при найближчій нагоді заглянути ще раз до нас. Представник литовців у зворушливих словах подякував за гостинність, заявляючи, що ця спільна ватра залишиться довго гарним спомином у литовських скавтів. Представники обох пластових організацій обмінялися пластовими відзнаками. Після цього поодинокі пластуни зробили те саме.

На закінчення ватри відспівано національні та пластові гимни обох народів. Литовці підчас співання свого пластового гимну бралися всі за руки, що символізувало їх єдність, братерство та взаємну підтримку всіх пластунів.

Пізнім вечором ми верталися до табору, бо литовці хотіли рано відїхати.

Цей день памятаємо дуже добре, а багато з нас має на памятку ще й досі відзнаку литовських скавтів.

Пугач.

x x x x x

Ф. Коваль

СКОТИВСЯ ВЕЧІР...

Скотився вечір пням на плечі,
До вушка шепче щось в кутку,
Сивіє волос верб старечий,
Бо день шумливий проминув.

Свічки пригаслі восковії
Порозпалювала ярко ніч,
Рукою звільна стисла вії
У понеділка синіх віч.

Дощева хвиля проминула,
Стягнувсь день в мушлю, мов слимак,
І тільки серце мислить чуло,-
Немов годинник бє "тік-так".

Там хмара чорна, наче вугіль,
Клубками диму шпиль обвивсь,
Немов за милим, мов за другом,
Як хтось глибоко зажурився.

Пірнув, он, захід в смуток чорний,
Мужніє стиха потічок,
Змолола днину відьма в жорнах,
Лиш десь сіріє біль кісток.

Стягає око день безкрає,
Грайливий шепіт трав затих,
І тільки ніч доньок скликає,-
Зірок, бо місяць йде-жених.

ПЛАСТОВЕ ДЖЕМБОРІ.

В довоєнних часах що чотири роки відбувалися зїзди світового пластунства, звані Джемборі. На ці зїзди висилали пластові організації різних народів своїх найкращих юнаків, щоб вони там виказали свою справність, здобуваючи для своєї пластової організації належне місце серед світового пластового братства. Джемборі - це були свого роду змагання поодиноких пластунів в різних ділянках пластового життя.

Перше Джемборі відбулося в 1920.році в Олімпії в Лондоні. Там світовий начальник пластових організацій завів звичай зачитати послання-прощальне слово і рівночасно програму праці на найближчих чотири роки в останній день зїзду, перед тим, як тисячі пластунів повернуться на свою батьківщину в усі закутки світу. Провідною думкою послання першого Джемборі були слова: "Розходьтеся з твердим рішенням шукати в собі й своїх юнаках почуття дружби в дусі світового пластового братерства, щоб бути корисними громадянами при охороні миру й щастя на землі!"

Друге пластове Джемборі відбулося в 1924.р. в Копенгазі.

Третє Джемборі відбулося в 1929.р. в Арров Парку біля Біркенгеду. В цьому Джемборі брало участь багато представників пластових організацій від 41 народу. На ньому були також українські пластуни із Закарпаття під проводом сктм. Л. Бачинського та пластуни еміґранти під проводом К. Подільського. Символом Джемборі була Золота Стріла.

Четверте Джемборі відбулося в 1933.р. в Ґеделе в Мадярщині. Тут виступали також українські пластуни в змаганнях з іншими народами за пластову справність. Символом Джемборі був Білий Олень. Гасло звучало: "Дивіться на Білого Оленя, як на символ чистого духу Пласту, що несеться вшир і вдаль, не зважаючи на ніякі перешкоди. Несеться назустріч пригодам, що чекають вас на шляху до мети, яка принесе вам щастя. Цею пластовою метою є ваша вірність Богові, Батьківщині, товаришам і пластовим законам".

Пяте Джемборі відбулося 1937.р. в Фоґелензанґу в Голяндії. В ньому брало участь 45.000 пластунів з цілого світу. На Джемборі не були заступлені тільки Німеччина, Італія та СССР. Символом пятого Джемборі була Палиця св. Якова, якою мореплавці в давнину користувалися як навіґаційним приладом, шукаючи правильної дороги у відкритому морі. Гасло звучало: "Пластове братерство в багатьох випадках нагадує хрестовий похід. Ви, пластуни, зібралися зі всіх частин світу як носії доброї волі, як творці дружнього співжиття, що ламає всі мури расових, релігійних та клясових різниць... Хай палиця св. Якова послужить вам дорогоказом на цій бурхливій мандрівці за вселюдськими й пластовими ідеалами".

Чергове Джемборі мало відбутися в Америці або Японії в 1941.р. Не відбулося воно також в 1945.р.

Шосте Джемборі відбудеться 6.-21.8.ц.р. в Муасон б. Парижу. Організацією цього Джемборі займається окремий комітет, що його покликав французький скавтінґ. Джемборі буде поділене на підтабори, названі іменами французьких провінцій. В кожному таборі буде більша група французьких скавтів, які будуть виконувати роблю гостинного господаря. Крім загального табору буде ще на острові посередині Сени окремий "морядький табір". В цьому таборі розтаборяться 20 куренів морських скавтів. Будуть також табори для сліпих, глухонімих тощо.

Це Джемборі має своє гасло, навіть подвійне. Джемборі має бути: 1. вдячним спомином на велику особистість Бі-Ді, б. вождя скавтів цілого світу, який вперше не засяде разом з нами до великої ватри світового братерства; 2. під знаком "гурткової системи. Може в цьому Джемборі братимуть також участь українські пластуни.

/"Молоде Життя" ч.4 і "Пластун" ч.2./

НАШІ ДОСЯГНЕННЯ

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ МОВО-І ЛІТЕРАТУРОЗНАВЦІВ.

В днях 22.і 23.червня відбулася в нашому таборі наукова конференція груп мово-і літературознавців УВАН.Конференція була присвячена св.п.проф.Василя Сімовича.На конференцію прибуло 30 науковців та письменників.Відкриття відбулося в залі СУМ-у в приявї всіх учасників конференції, представників Таборової Ради й Управи нашого табору та численно зібраного таборового громадянства.

Конференцію відкрив д-р Ярослав Рудницький,привітавши приявних та подаючи порядок її праці.Від Управи Табору привітав конференцію м-р М.Дужий,від Культ-Освіт.Реферату проф.Олександрівський Б.та від Учительської Громади і таборових шкіл дир.А.Бабич.

Перша частина конференції була повністю присвячена вшануванню памяті проф.В.Сімовича.Біографію покійного прочитав д-р Я.Рудницький.Із спогадами про співпрацю й особисте знайомство з проф. Сімовичем виступили пп.проф. В. Дорошенко /про працю В.Сімовича в НТШ/,проф.Л.Білецький /про працю В.Сімовича в Педагогічному Інституті ім.Драгоманова/,д-р Пшепюрська М. /про співпрацю з покійним в часі першої більшовицької окупації Галичини/ та д-р І. Німчук /про працю В.Сімовича в "Українському Видавництві" підчас німецької окупації Львова/.Крім цього поет С.Гординський відчитав деякі вірші і свої спогади про великого покійника.

Ділова частина конференції почалася рефератом письменника Є. Маланюка на тему "Липа-поет".Прелеґент схарактеризував літературну діяльність Юрія Липи,підкреслюючи в його творчості поетичну діяльність.У 30-тих роках Липа рве зовсім з поезією і переходить до прози.Його перший поетичний твір "Князь полоненний",поміщений у збірнику "Сонцецвіт".В ЛНВ Липа помістив цілу низку драматичних поем.Свою поетичну творчість закінчує Липа збіркою "Суворість",яка є наче прощанням з поезією.Прелеґент порівнює Липу до Рільке і Валері.

Другою доповіддю була доповідь проф.Державина "Національна література як мистецтво".Національна література,на думку прелеґента,є та,яка формує націю духово і впливає на ментальність нації.Національна література служить народові для завоювання голосу й авторитету у світовому мистецтві.Прелеґент закликає літераторів до пізнавання чужих літературних надбань.Великий поет,на думку прелеґента,не шукає національного, але його творить.Майстра може перевищити учень майстра,і лише учень майстра може бути майстром. Правдивими майстрами в українській літературі були Куліш,Леся Українка,Зеров.

Доповідь проф.Державина викликала живу дискусію,в якій виступали поети Осьмачка і Барка та приявні науковці проф.Петров і Чапленко.

Проф.Л.Білецький в доповіді "Проблема внутрішньої форми" зясував поняття внутрішньої форми за Потебнею та іншими сучасними йому й пізнішими теоретиками.

Ввечері відбувалося засідання групи мовознавців,на якому проф. І.Станкевич /білорус/ відчитав доповідь про історичні назви Білоруси.Доповідь була тим цікава, що впровадила слухачів-українців в гущу зацікавлень і спорів сусіднього білоруського народу в питанні його національної назви.

Проф.В.Чапленко прочитав доповідь "До початків поважного мовостилю",яка властиво є частиною більшої праці.

Другого дня були ще такі доповіді: "Франко як творча особистість"-д-р О.Грицай; "До ґенези називного речення"- проф.Ю.Шерех; "Етимологічний словник української мови" - д-р Я.Рудницький; "Звязка в складеноприсудковому реченні" - проф.П.Ковалів; "Мова

"Руської Трійці"- д-р В.Лев.

Громадянство табору живо цікавилося роботою конференції. На кожному рефераті було багато слухачів, студентів Учительської Семінарії та інших середніх шкіл.

Робота конференції проходила без будьяких перешкод і закінчилася за словами її організаторів, дійсних членів УВАН, повним успіхом, вичерпавши вповні намічену програму.

Технічну підготовну роботу для цієї конференції зорганізував Культ.-Освіт. Відділ нашого табору. Організація СУМ відступила свою домівку на наради та відповідно її прибрала. Жіноча делеґатура під проводом своєї голови п-ні К. Банахової зайнялася прохарчуванням учасників конференції. Проф. Богацький П. допоміг чимало в підготовній роботі. За це все складає їм Культ. Освіт. Реферат сердечну подяку.

Поштова скринька

ПОДБАЙМО ПРО РІДНІ МОГИЛИ!

Сотні тисяч нас вже довгі роки йдуть скитальчим шляхом до своєї мети. Тисячі нас впало на цьому тернистому шляху. Тисячі відомих і безвісних могил виросло при чужих дорогах, в лісах, в горах і в чужих оселях.

Сувора доля і лють ворожа безупинно переміщують нас і постійно віддалюють від Рідних Земель, а навіть від рідних могил на чужині. І часто з такою упертістю і поспіхом, що рідна чи дружня рука не встигає позначити свіжу могилу не лише святим хрестом, але і принагідним знаком до розпізнання. Тим більше мало хто з нас має спроможність упорядкувати рідну могилу на довший час. А без цього тут, на чужині, тривало невпорядковану могилу вважають "могилою без догляду". Такі могили управи цвинтарів можуть руйнувати, коли цього забажають.

В Німеччині наших могил, належно невпорядкованих, є тисячі. І коли доля пожене нас завтра далі, ці тисячі наших могил залишаться на ласку і неласку байдужих або й ворожих до них чужих людей. Може тоді статися таке, що й тут на чужині, в культурній і християнській Европі, дорогі могили наших померлих передчасно зникнуть, як це діється тепер у Рідних Землях, де безбожний наїзник знищив наші храми, затоптав цвинтарі і кості міліонів нашого народу тліють у безвісних ямах катівень, в холодній тундрі, в дикій тайзі.

Мусимо запобігти такій зневазі наших померлих тут, на чужині, мусимо подбати всі разом про те, щоб передчасно не затерлися імена і сліди по тих, що впали на тернистому скитальчому шляху, по тих, які будуть ще довго промовляти до совісти незрозуміло байдужого до нашої долі культурного світу.

Могила на чужині, доки на ній стоїть хрест і належний напис, пречисто говорить. Тому не лише родинний пієтизм, але й практична доцільність вимагають, щоб наші могили на чужині були як можна найдовше в найкращому стані. І то всі могили, всі без вийнятку!

Може ще не скоро і не всі ми, але багато з нас повернеться до Рідного Краю, коли над ним засяє Воля. І на цьому поворотному шляху ми будемо вишукувати рідні кості на чужині, щоб забрати їх з собою.

Подбаймо ж про те, щоб через нашу недбайливість не заросли до них стежки! О.Б.

Від Редакції:

Порушена справа в цьому листі незвичайно важна і треба негайно нею зайнятися. Нам відомо, що цією справою вже цікавиться місцева станиця СХС. До проводу місцевої станиці СХС повинні звертатися зацікавлені особи і спільно знайти способи полагодження цієї справи. Ця справа цікавить не тільки безпосередньо заторкнених рідних померлих на чужині, але й цілу нашу таборову громаду. Тому не гаймо дорогого часу!

Пишемо хроніку

28.6. Драматичний Театр "Орлик" -комедія І.Тобілевича "Мартин Боруля".Публіки доволі багато.

Доповідь полк.В.Євтимовича на тему: "Смерть полк.Болбочана". Приявних на доповіді к.30 осіб. Після доповіді дискусія,яка вияснила деякі подробиці згаданої події.

29.6. В год.17. в обох таборових церквах молебні в наміренні тих таборян,що зголосилися на працю до Бельгії.Парохи обох парафій в сердечних словах попрощали відїжджаючих вірних і поблагословили їх на далеку дорогу.

Після молебнів відбулися в театральній залі прощальні сходини.Сходини відкрив голова Таборової Ради д-р М.Дольницький і в довшій промові попрощав відїжджаючих наших таборян до Бельгії,вказуючи їм на їхнє велике завдання,яке вони мають виконати як українці на чужині.Від Таборової Управи промовляв командант табору м-р М.Дужий.Від зголошених на виїзд гарну промову виголосив п.Козуб.Крім цього забирали ще слово п-ні М.де Сільва від УНРРА і м-р Желехівський Я.від Еміграційного Бюро УНРРА.

Велика театральна заля була битком набита нашими таборянами.

В 6-ті роковини акту відновлення української державности відбулася в таборовому театрі святочна академія.В програмі були: промова проф.В.Андрієвського,продукції мішаного церковного хору під диригентурою о.Юрія Ковальського та інсценізації "Грішниці" Лесі Українки і "Великих Роковин" І. Франка у виконанні Театральної Студії Й.Гірняка.Академія закінчилася відспіванням національного гимну.

30.6. В год.8.ранку відїхав перший транспорт з нашого табору на працю до Бельгії.Відїжджаючих на залізничому двірці в Міттенвальді попрощала велика громада наших таборян.Були там парохи обох церков,голова Таборової Ради, члени Президії та командант табору.

1.7. Щотижневі сходини СУМ-у. В програмі: читання поезій молодого поета Ф.Коваля.Читав автор. В другій частині огляд світових подій п.Рогатинського П.Приявних к.150 осіб.

ш ш ш

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО ВЕСНИ 5.-7.7.1947.

в МІТТЕНВАЛЬДІ.

З НАКАЗУ КОМАНДИ СУПЕ З ПРИВОДУ 35-ЛІТТЯ УПУ:

...35 років минає з того часу, як на вулицях княжого города Льва, а опісля також у столичнім золотоверхім Києві появилися перші юнаки в пластунських одностроях.

Перша світова війна і наші Визвольні Змагання були вогненним хрестом і залізною пробою нашого руху, що видав тоді ряд геройських постатей: Ґутковський, Черник, Вітовський і другі. Вони наші гордощі назавжди.

Наш Рух вийшов з пожеж першої світової війни, освячений жертвою наших найкращих, ще сильнішим, ще більш живучим.

Буйною хвилею розгорнувся він до нового життя по всій нашій землі, скрізь, де билося молоде українське серце, і над Славутою Дніпром і на полонинах Срібної Землі, й у волості короля Данила, у волинській тихій стороні, і ген далеко на чужині, в Европі, чи інших континентах світу.

...Але позаздрили вороги нам нашого льоту до "сонця, слави і свободи". Одні раніше, другі пізніше, але всі вони безоглядно і безпощадно давили наш Рух. Був час, коли могло їм здаватися, що справді вже ніколи не появиться на грудях українського юнака срібна лілея, переплетена тризубом.

Але Пластової Ідеї не вбити нікому, ніколи!

Історія колись розкаже про сотні тих юнаків без пластунських одностроїв, що в серцях своїх несли і зберігали і зберегли велику Пластову Ідею.

Сьогодні наш Рух, хоч у злиденних [illegible]инах еміґрантщини, знову відродився немов мітичний той фенікс з попелу. Знову гордо лопочуть прапори зі срібною лілеєю і золотим тризубом у дужих юнацьких руках.

І коли сьогодні по 35-ти роках змагань нашого Руху, змагань на життя і смерть за природне існування, ми знову виходимо тисячами під нашими традицією освяченими пластунськими прапорами, коли впродовж того часу стільки великих рухів, ідей і організацій у світі збанкрутувало і безповоротно провалилося, а наша Ідея не тільки не згинула, але свіжа і ясно блискуча, як і перед 35-ти роками притягає і далі тисячі молодих українських сердець, то це найкращий доказ, що П л а с т о в а І д е я, це велика й вічна українська Ідея.

...Наша ціль - створити повноцінних громадян, що в усяких умовинах дали б зі себе найбільшу користь для своєї спільноти, громадян, які в час найвищої потреби були б готові зложити найбільшу жертву, жертву життя.

Служба Батьківщині в пластовому розумінні - це також зусилля для здобуття якнайвищої громадської цінности одиниці, цінности, що її міряємо характером, силою волі, знанням, умінням жити і співпрацювати в спільноті, охотою підпорядкуватися власному проводові і своїй законній владі, вмінням узгіднити свої особисті справи зі загальним добром, і, коли треба, підпорядкувати особисте загальному.

...Ми вплітаємо себе у велику сімю вольних народів, але наш обовязок здійснювати вселюдські ідеали передовсім серед нашої спільноти.

...Нашим змаганням - виплекати нову ґенерацію, що її життєвою ціллю є бути лицарем правопорядку і моралі в українському народі.

...Виховання людей українського закону і правопорядку - це велике завдання і післанництво нашого Руху, це наша найвища служба Батьківщині!

РАМОВА ПРОГРАМА ЮВІЛЕЙНОГО СВЯТА ВЕСНИ.

Пятниця,4.7.1947.:

Год. -18,30: приїзд,зголошення,призначення місць Паланкам,
18,30-19,00: збірка Паланок Кошами-Куренями-Гуртками,
19,00-21,00: зайняття площ,розтаборення /на знак гол.бунчужного/
21,00-22,00: вечеря,рівночасно перший перегляд виконаних праць,
22,15 : молитва поодинокими Кошами,
23,00 : нічна тиша.
До цієї пори стійки визначують Коші на свойому терені.Головна Служба Порядку обіймає службу від год.23.

Субота,5.7.1947.:

Год. 7,00- 8,45: вставання,прорух,миття,звітування,молитва,сніданок, праця біля шатер /все те Кошами/,
8,45 : збірка до спортових змагань,
9,00-11,00: змагання у відбиванці /точкова система/,
11,00-12,00: приготування і збірка до відкриття Свята,
12,00-13,00: звіт,піднесення прапорів /нац.і пласт.гимн/, відкриття,привіти,відчитання святочного наказу,відмарш до підтаборів,
13,00-15,00: обід,праця біля шатер,
15,00-18,30: теренові гри,обговорення,другий перегляд табору,
18,30-19,30: вечеря,
19,30-21,30: змагання у співі і танцях,
21,30-22,00: підготова і збірка до Веселої Ватри,
22,00 : Весела Ватра,молитва,відхід до підтаборів,нічна тиша.

Неділя,6.7.1947.:

Год. 7,00- 8,45: як попереднього дня,
8,45 : збірка до пол.Служби Божої /греко-кат.і православн./,
9,00-10,00: полева Служба Божа,Молебен,
10,00-11,00: привітання чужинців,вивішення їхніх прапорів,
11,00 [illegible] 00: [illegible] таборами з чужинцями,масові проби,
14,00-16,00: обід,віл[illegible],останній конкурсовий перегляд шатер,
16,00-19,30: спортові гри з чужинцями,мішана програма на площі,
19,30-21,30: вечеря,дозвілля,
21,30 : збірка до Ватри,
22,00 : Ватра /конкурс співу і танців з чужинцями/,надобраніч,свобідний поворот до підтаборів,молитва у підтаборах,нічна тишина./Прощання чужинців і стягнення їхніх прапорів/.

Понеділок,7.7.1947.:

Год. 8,00- 9,30: як попередніх днів,
9,30-11,00: Служба Божа,
11,00-13,00: до диспозиції Команди,
13,00-15,00: обідова перерва,
15,00-17,30: теренова гра двома зєднаннями,
17,30-19,00: вечеря,вільне,
19,00-21,30: до диспозиції Команди,
21,30 : збірка до Святочної Ватри,
22,00 : Ватра,закриття Свята,стягнення прапорів,гимн,/запалення смолоскипів/,надобраніч,спільна молитва,поворот до підтаборів,нічна тишина.

Вівторок,8.7.1947.:

Год. 8,00 : як попередніх днів і відїзд додому.

Ізза непередбачених причин можуть зайти певні зміни в програмі, про що буде своєчасно повідомлено. Команда ЮСВ.

- -

ТАБОРОВІ ЛУНИ

ТИЖНЕВИЙ ТАБОРОВИЙ БЮЛЕТЕНЬ

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО ВЕСНИ

Редагує: Колегія.
Адреса: IУ/22.
Ціна числа: I н.м.

Ч. 4. Табор Міттенвальд, 6. липня 1947. Рік I.

ПРИВІТ УКРАЇНСЬКІЙ ПЛАСТОВІЙ МОЛОДІ.

Український Пласт має свою історію. За 35 років свого існування він виховав тисячі української молоді, защіплюючи їй шляхетні ідеали Добра й Краси. Перші пластуни кровю засвідчили вірність Богові й Україні, складаючи своє молоде життя в обороні Рідної Землі. Тепер Пласт знову гуртує українську молодь, учить її і вказує шлях до щастя, слави і свободи.

Вітаю українську пластову молодь з нагоди Ювілейного Свята Весни і бажаю їй успіхів у її корисній праці та святкувати новий ювілей на рідних землях, де ясні зорі, тихі води.

м-р М. Дужий в.р.
Командант Збірного Табору Міттенвальд

Іван Франко

НЕ ЗАБУДЬ ЮНИХ ДНІВ.

Не забудь, не забудь,
Юних днів, днів весни, -
Путь життя, темну путь
Проясняють вони.

Злотих снів, тихих втіх,
Щирих сліз і любви,
Чистих поривів всіх
Не стидайсь, не губи!

Бо минуть - далі труд
В самоті і глуші,
Мозолі наростуть
На руках і душі.

Лиш хто любить, терпить,
В кім кров живо кипить,
В кім надія ще лік,
Кого бій ще манить,
Людське горе смутить,
А добро веселить, -
Той цілий чоловік.

Тож, як всю життя путь
Чоловіком цілим
Не прийдесь тобі буть, -
Будь хоч хвилечку ним.

А в поганії дні,
Болотяніі дні,
Як надія пройде
І погасне чуття,
Як з великих доріг
Любви, бою за всіх
На вузькі та круті
Ти зійдеш манівці,
Зсушить серце жура,
Сколють ноги терни, -
О, тоді май життя
Вдячно ти спомяни!

О, тоді ясні сни
Оживлять твою путь...
Юних днів, днів весни
Не забудь, не забудь!...

о.Б.Ганушевський
скавтмастер

ЖИВУЧІСТЬ ПЛАСТОВОЇ ІДЕЇ.

Український пластовий рух на західно-українських землях народжується в 1911.р.Тут і там постають пластові гуртки.Пластова ідея помалу,але основно входить в українське зорганізоване життя і себе виправдує.

Перший пластовий гурток постав в Академічній Гімназії у Львові. Відтоді вже нема барикад для українського пластового руху.

Рік грози й надій - 1914.р. стає доказом живучости пластової ідеї.Пластуни,що одні з перших станули в ряди Українських Січових Стрільців,одержали своє хрищення в боях під Лисонею,Маківкою та Семиківцями.

Рік 1917. Перші гуртки пластової молоді організуються в Білій Церкві під проводом Слабченка. Рік пізніше виходить пластовий підручник "Український Скавт". Одначе трагічні політичні обставини і події не дали змоги закріпитися українському пластовому рухові на східних українських землях.

Пласт знаходить вдячний ґрунт на захід від Збруча.Дзвінким сміхом другого пластового покоління наповнюються усі закутини Галичини,Волині і Закарпаття.Безжурна пластова пісня гомонить по всіх карпатських,подільських і поліських шляхах.

Пластун стає символом нового українського покоління в повоєнних роках.

Де тільки була хоч мала можливість для пластової організації,там постають,наче гриби по дощі,пластові гуртки,курені,коші, області.Формуються окремі пластові улади,організуються пластові вишкільні табори.

Коли на західних українських землях прийшла заборона для дальшої пластової праці,то засіяне зерно не пішло намарне.Пластуни не перестають бути пластунами. Пластова організація переноситься майже вся на Закарпаття і на еміграцію і тут продовжує свою корисну роботу для виховання української молоді.Закарпатські пластуни мали нагоду на ділі виказати свою вірність Богові й Україні,коли йшла боротьба за долю Срібної Землі.

Після страшної другої світової війни,яка вигнала сотні тисяч українців на чужину,український пластовий рух знову відживає і зростає організаційно.Третє пластове покоління стало в ряди пластової організації,щоб тут на чужині,зберігаючи рідну традицію, приготовлятися до твердого життя у звільненій Батьківщині.

Пластова організація на еміграції серед дуже невідрадних обставин згуртувала біля себе українську молодь і веде серед неї повилену працю.

Оці всі перешкоди і труднощі, що з ними боролася пластова організація упродовж 35 років свого існування і виходила завжди переможно,доказують велику живучість української пластової ідеї.Маємо право сподіватися,що Український Пласт,маючи за собою поважний організаційний і виховний дорібок, виконає своє завдання для добра української молоді.

В.Янів

* * *

Іти! Іти я хочу і збагнути
Всі тайни степу,пралісу й просторів,
У труді міряти безкраї путі
І в труді вбити почування хворі.
Скупатись в росах трав,в красі /країни,
Упитись зілля запахом і квіту
І жити лиш Тобі - й Тобі горіти
В безжурності юначій,Україно!

"Молоде Життя" ч.3.

Ярослав Гриневич
пластун-сеніор

ТРИ ЕТАПИ.

Рік 1911. У львівській Академічній Гімназії іде між молоддю по шкільних залях шепотом розмова: - Пласт? Що це таке? Чи направду будуть англійські однострої?

Гурток молодих людей, одягнених у короткі темно-зелені штани, гранатові воняні сорочки, на головах ширококрисі в бік відігнуті оливкової краски капелюхи, на ногах попеляті вовняні панчохи, туристичні черевики, - викликав одного дня серед мешканців Львова неабияку сенсацію. Згодом львівські міщани привикли до цього, що українських пластунів зустрічалося на Кайзервальді, на Сагарі і на вулицях міста. Навіть ц.к. поліцист, що парадував по місті у високому чако на голові та півмісяці на грудях, став поблажливіше дивитись, як пластуни розкладають мапи, споглядають на компас, перемаршовують, чи пробігають містом.

Наш пластовий гурток в Академічній Гімназії вів проф. д-р О.Т. Спочатку ми всі числом к. 40 були пластунами-прихильниками. По першому пластовому іспиті, до якого потрібна була деяка кількість хрестиків за пластові добрі діла, уміння вязати пластові вузли, читання мап і т.д., частина нашого гуртка, в тім і я, одержали степень пластуна-учасника. Чи сходини в домівці, чи прогульки за місто, все робилось старанно і серіозно, хоч у невимушенім, здоровим гумором націхованім, настрої.

Ті, що критикували Пласт, мали нагоду вже за кілька років переконатися про справжню вартість цієї організації. Пласт виховував людину, яка вміла організувати своє життя, людину з характером, влюблену в красу природи, сильну та проте обережну й бистру.

Рік 1914. 28. червня у Львові величавий здвиг соколів і січей. Тисячі наших соколів веде сокіл-батько проф. І. Боберський, а кошовий наших січовиків д-р К. Трильовський їде на білому коні, з булавою в руці, на голові козацька шапка, в шараварах, вишиваній сорочці і оксамитному жупані. Оркестри грають. Місто Львів стало наче рідніше.

У поході маршують дві чоти пластунів. Груди випрямлені вперед, ясні чола піднесені вгору, зір палкий, ноги вистукують під ритм музики.

Чимало наших пластунів з першого гуртка найшлося тоді в рядах Українських Січових Стрільців, а згодом в УГА, щоб боронити свою Батьківщину. У війську пізнати було пластуна зразу. Пластуни знали найкраще впоряд, теренознавство, картографію, вміли жити гуртовим ладом, розпалити ватру, приготовити їжу. Все охочі до товариської помочі, скромні, веселі, шляхетні - зєднували собі скоро симпатію комендантів чот, сотень, чи куреня. І не один з пластунів став скоро сам командантом чоти, чи сотні.

А скільки пластунів згинуло в Чотирокутнику Смерти, скільки тихих, майже невідомих жертв у роках останнього лихоліття.

Рік 1945. Сотні тисяч українців опинилися сьогодні через воєнні події під чужим небом, по таборах на еміграції.

Перед українською молоддю велике завдання - гоїти рани, що їх зазнав наш народ. Це станеться тоді, коли пластова молодь буде виконувати як слід свої обовязки в громаді, в школі і дома. Завжди працьовита, ввічлива й охоча до помочі другим мешканцям табору, хто б він не був, якого стану, віку та з яких не був би сторін України.

Тоді вечірня пластова молитва буде завершенням невитраченого намарне пластового дня.

/"СКОБ" ч.І./

ПЛАСТОВИЙ ТАБОР НА ВІРФЕЛЬН.
/Спомини таборовика/

Пластовий Кіш у Міттенвальді зорганізував минулого року пластові табори для юнаків, юначок та пластового новацтва. Всі ці табори містилися на Вірфельн над гірським потоком Зайнцбах.

Табор юнаків ім. Дмитра Байди Вишневецького розпочався 12.7.46. В цьому таборі брали участь члени 5. Пласт. Куреня ім. Федя Черника та пластуни І. Сам. Гуртка "Олень" ім. Тараса Шевченка. В другому тижні таборування прибули до нас "жовтодзюби" /мали жовті хустки/ із Бад Верісгофен.

Командантом табору був Пік /той самий, що був командантом варти як "на таборі на Соколі новина ся стала, що Котові-пластунові ковбаса пропала"/. Другою таборовою "рибою" був сктм. Або в ролі виховника. Таборовим духовником усіх таборів був сктм. о. Гану. Булаву табору творили старші пластуни як Ч-ий С., М.В., І.Р., а обовязки інструктора виконував у нашому таборі стовідсотковий "лісовий чорт" Влодко.

Таборовики ділилися на 5 гуртків, у тому було 3 гуртки учасників і 2 гуртки прихильників. Кожний гурток мав своє окреме шатро собі на клопіт /в таборі велися змагання за чистоту та естетичний вигляд шатер/. Якщо до цих шатер додати ще шатро булави, "біле шатро" команданта, шатро на таборове приладдя та будку стійкового, то це були би вже всі будинки нашого пластового табору.

В перших двох тижнях дощ не переставав падати. Але це зовсім не стояло на перешкоді виконувати щоденні таборові зайняття за програмою і пляном. В год. 7. ранку будив нас свисток чергового. Ще ми не встигли протерти заспаних очей, як уже інструктор перебирав своєю залізною рукою команду над нами і проводив ранній прорух на площі перед табором. Після такої руханки ми бігом гнали до потока, щоб у холодній воді обмитися. Інструктор був переконаний, що це так його руханка нас підбадьорила, але направду ми використовували нагоду, щоб як найскорше вийти з-під його твердої руки.

Рання молитва відбувалася спільно для всіх трьох таборів. Так само підносили ми щоденно національний прапор.

Ледве кінчилася молитва, як уже в долині тарахкотів віз. Усі знали, що це "їхала кава". Про каву та про обід і вечерю нема що багато говорити, бо вони були дуже стандартні і не відповідали своїми розмірами нашим апетитам. Хіба треба сказати те, що перед кожною їдою інструктор своїм "чортівським оком" оглядав їдунки і нераз вони літали понад нашими головами, спадаючи аж над потоком. Це означало, що їдунка мала великі недомагання.

Табор на Вірфельн мав характер відпочинково-виховний. Зайняття відбувалися в більшості поза табором на теренових грах, прогульках та вправах з теренознавства.

День кінчився вечірнім звітом і наказом. Після звіту відбувалася молитва. По молитві мали ми ще деякий час на вільні зайняття і цей час ми проводили найрадше при ватрі, яка ніколи не погасала. Біля цього вогню ми найрадше проводили вечір, співаючи та жартуючи. "Нічна тиша" гнала нас "у стебло". Табор втихав, біля вогню сидів тільки черговий.

В таборі був звичай /якого основоположником був інструктор/ усі зайняття виконувати "бігом без говорення".

В шатрах мусів бути порядок. Найкраще шатро одержувало прапорець чистоти, який увесь час був у руках 2. гуртка.

Розуміється, всяке порушення таборового порядку не проходило безкарно. В руках булави була така зброя як додаткова руханка, додатковий впоряд та інші додаткові блага, до яких харчі ніколи не належали.

На це не було ради. Тільки на таборових ватрах ми могли відплачуватися деяким членам булави, пришиваючи їм різні латки. Ватри мали

звичайно веселий характер. Це й відповідало безжурному, веселому життю пластунів-таборовиків. На одну ватру ми запросили хор "Трембіта". Наші гості переспівали нам цілу низку пісень із свого репертуару, а ми їм співали свої пісні. Так пройшов цілий вечір.

Мандрівка в гори манила нас дуже. Хоч більшість таборовиків не мала відповідного взуття, то ми відбули декілька дальших прогульок, здобуваючи доволі високі і стрімкі вершки як Шетелькаршпіце, Зоєршпіце, а навіть поривалися на Вернера.

Наш таборовий літописець писав у вступі до таборової епопеї:

Хто в таборі не буває,
Той напевно і не знає,
Як життя у нас пливе...

Ми також не знали тайни таборового життя. Тут життя навчило нас дуже багато. В гурті ми пізнали братерство, навчилися самодопомоги, ми пізнали суть пластового закону та обовязків.

Проведений разом час на пластовому таборі навчив нас дуже багато, а головно навчив нас одної правди:

"...в полі козак - сам не вояк."

Ми провели багато гарних хвилин. Нам залишилося багато приємних вражінь, що їх будемо довго згадувати. З табором прощались ми з жалем. Жаль нам було тих шатер, тих спільно проведених хвилин при ватрі, жаль нам було навіть ранньої руханки.

Всі ми постановили собі доложити всіх зусиль, щоб у цьому році знову стрінутися у пластовому таборі. Учасник.

о - о - о

ЛИТОВСЬКІ ГОСТІ.

В пластовому житті кожний день приносить щось нове: прогулька, ватра, стріча, або якась інша несподіванка.

Одного вересневого дня минулого року перед 4. бльоком нашого житлового табору спинилося кілька авт американського походження. З авт виглядали люди в моряцьких одностроях, а з-поза їх плечей тиснулися кучеряві русяві і чорні голівки "молодшого покоління", в одностроях, дуже подібних до наших пластових. За хвилину вийшов з авта командант цілої кольони і першому стрічному пластунові розяснив, хто вони і чого від нас хочуть. Пластун скоро повідомив кошового, що до нашого міттенвальдського Пластового Коша приїхали в гостину литовські скавти.

Незабаром з усіх житлових бараків збігалися наші пластуни, щоб привітати несподіваних гостей, литовських скавтів.

На честь гостей відбулися зараз змагання в кошівці та в відбиванці, а на вечір заплянувано спільну ватру.

Як тільки сховалося сонце за вершки скилястих Альп, з просторого майдану нашого табору вирушила довга кольона наших пластунів і гостей до недалекого лісу, де мала відбутися ватра. За пластовими відділами йшли великі гурти таборян, цікаві побачити спільну пластову ватру.

Один гурток 5. Куреня вивязався добре із свого завдання, виставив ватру на славу. Зараз таки після звіту і піднесення національних прапорів при звуках національних гимнів обох народів наймолодші пластуни підпалили ватру. Один із сеніорів нашого осередку привітав гостей довшою промовою, підкреслюючи ті всі моменти, які лучили в минулому Литву з Україною і лучитимуть в майбутньому. Йому відповідав у тому самому дусі представник литовських скавтів.

Після цього розпочалася програма ватри. Лилися невимушені пісні литовських скавтів про їхню далеку батьківщину, про дрімучі ліси, про тихі води рік і спокійні озера. Напереміну співали наші пластуни про сонячну Україну, переплітаючи свої співи часто пластовими піснями та маршами і пластовими піснями, що вже зродилися на чужині.

Час проходив дуже скоро. Литовці кричали в українській мові: "Хай жи-

ве Україна", наші пластуни відповідали їм у литовській мові: "Хай живе вільна Литва". Хоч литовці не знають української мови, а українці литовської, то це не стало на перешкоді до скорого заприязнення поміж обома пластовими гуртами. В більшості випадків розговірною мовою була німецька мова, але не обходилося дуже часто без комічних моментів, коли одні й другі послуговувалися руками, ногами і всіми частинами лиця, щоб тільки висловити свою думку свому сусідові. Чулося при тому поодинокі слова майже всіх мов світу. За короткий вечір литовські скавти й українські пластуни були найкращими друзями, оповідали собі різні пригоди, вчили себе взаємно своїх пісень.

Як ватра стала пригасати, представник нашого Пластового Коша подякував литовським скавтам за відвідини і просив їх при найближчій нагоді заглянути ще раз до нас. Представник литовців у зворушливих словах подякував за гостинність, заявляючи, що ця спільна ватра залишиться довго гарним спомином у литовських скавтів. Представники обох пластових організацій обмінялися пластовими відзнаками. Після цього поодинокі пластуни зробили те саме.

На закінчення ватри відспівано національні та пластові гимни обох народів. Литовці підчас співання свого пластового гимну бралися всі за руки, що символізувало їх єдність, братерство та взаємну підтримку всіх пластунів.

Пізнім вечором ми верталися до табору, бо литовці хотіли рано відїхати.

Цей день памятаємо дуже добре, а багато з нас має на памятку ще й досі відзнаку литовських скавтів.

Пугач.

x x x x x

Ф.Коваль

СКОТИВСЯ ВЕЧІР...

Скотився вечір пням на плечі,
До вушка шепче щось в кутку,
Сивіє волос верб старечий,
Бо день шумливий проминув.

Свічки пригаслі восковії
Порозпигала ярко ніч,
Рукою звільна стисла вії
У понеділка синіх віч.

Дощева хвиля проминула,
Стягнувсь день в мушлю, мов слимак,
І тільки серце мислить чуло,-
Немов годинник бє "тік-так".

Там хмара чорна, наче вугіль,
Клубками диму шпиль обвивсь,
Немов за милим, мов за другом,
Як хтось глибоко зажурився.

Пірнув, он, захід в смуток чорний,
Мужніє стиха потічок,
Змолола днину відьма в жорнах,
Лиш десь сіріє біль кісток.

Стягає око день безкрає,
Грайливий шепіт трав затих,
І тільки ніч доньок скликає,-
Зірок, бо місяць йде-жених.

ПЛАСТОВЕ ДЖЕМБОРІ.

В довоєнних часах що чотири роки відбувалися зїзди світового пластунства, звані Джемборі. На ці зїзди висилали пластові організації різних народів своїх найкращих юнаків, щоб вони там виказали свою справність, здобуваючи для своєї пластової організації належне місце серед світового пластового братства. Джемборі - це були свого роду змагання поодиноких пластунів в різних ділянках пластового життя.

Перше Джемборі відбулося в 1920.році в Олімпії в Лондоні. Там світовий начальник пластових організацій завів звичай зачитати послання-прощальне слово і рівночасно програму праці на найближчих чотири роки в останній день зїзду, перед тим, як тисячі пластунів повернуться на свою батьківщину в усі закутки світу. Провідною думкою послання першого Джемборі були слова: "Розходьтеся з твердим рішенням шукати в собі й своїх юнаках почуття дружби в дусі світового пластового братерства, щоб бути корисними громадянами при охороні миру й щастя на землі!"

Друге пластове Джемборі відбулося в 1924.р. в Копенгазі.

Третє Джемборі відбулося в 1929.р. в Арров Парку біля Біркенгеду. В цьому Джемборі брало участь багато представників пластових організацій від 41 народу. На ньому були також українські пластуни із Закарпаття під проводом сктм. Л. Бачинського та пластуни еміґранти під проводом К. Подільського. Символом Джемборі була Золота Стріла.

Четверте Джемборі відбулося в 1933.р. в Ґеделе в Мадярщині. Тут виступали також українські пластуни в змаганнях з іншими народами за пластову справність. Символом Джемборі був Білий Олень. Гасло звучало: "Дивіться на Білого Оленя, як на символ чистого духу Пласту, що несеться вшир і вдаль, не зважаючи на ніякі перешкоди. Несеться назустріч пригодам, що чекають вас на шляху до мети, яка принесе вам щастя. Цею пластовою метою є ваша вірність Богові, Батьківщині, товаришам і пластовим законам".

Пяте Джемборі відбулося 1937.р. в Фоґелензанґу в Голяндії. В ньому брало участь 45.000 пластунів з цілого світу. На Джемборі не були заступлені тільки Німеччина, Італія та СССР. Символом пятого Джемборі була Палиця св. Якова, якою мореплавці в давнину користувалися як навіґаційним приладом, шукаючи правильної дороги у відкритому морі. Гасло звучало: "Пластове братерство в багатьох випадках нагадує хрестовий похід. Ви, пластуни, зібралися зі всіх частин світу як носії доброї волі, як творці дружнього співжиття, що ламає всі мури расових, релігійних та клясових різниць... Хай палиця св. Якова послужить вам дорогоказом на цій бурхливій мандрівці за вселюдськими й пластовими ідеалами".

Чергове Джемборі мало відбутися в Америці або Японії в 1941.р. Не відбулося воно також в 1945.р.

Шосте Джемборі відбудеться 6.-21.8.ц.р. в Муасон б. Парижу. Організацією цього Джемборі займається окремий комітет, що його покликав французький скавтінґ. Джемборі буде поділене на підтабори, названі іменами французьких провінцій. В кожному таборі буде більша група французьких скавтів, які будуть виконувати роблю гостинного господаря. Крім загального табору буде ще на острові посередині Сени окремий "моряцький табір". В цьому таборі розтабориться 20 куренів морських скавтів. Будуть також табори для сліпих, глухонімих тощо.

Це Джемборі має своє гасло, навіть подвійне. Джемборі має бути: 1. вдячним спомином на велику особистість Бі-Пі, б. вождя скавтів цілого світу, який вперше не засяде разом з нами до великої ватри світового братерства; 2. під знаком "гуртової системи. Може в цьому Джемборі братимуть також участь українські пластуни.

/"Молоде Життя" ч.4 і "Пластун" ч.2./

НАШІ ДОСЯГНЕННЯ

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ МОВО-І ЛІТЕРАТУРОЗНАВЦІВ.

В днях 22.і 23.червня відбулася в нашому таборі наукова конференція груп мово-і літературознавців УВАН.Конференція була присвячена св.п.проф.Василя Сімовича.На конференцію прибуло 30 науковців та письменників.Відкриття відбулося в залі СУМ-у в приявї всіх учасників конференції, представників Таборової Ради й Управи нашого табору та численно зібраного таборового громадянства.

Конференцію відкрив д-р Ярослав Рудницький,привітавши приявних та подаючи порядок її праці.Від Управи Табору привітав конференцію м-р М.Дужий,від Культ-Освіт.Реферату проф.Олександрівський Б.та від Учительської Громади і таборових шкіл дир.А.Бабич.

Перша частина конференції була повністю присвячена вшануванню памяті проф.В.Сімовича.Біографію покійного прочитав д-р Я.Рудницький.Із спогадами про співпрацю й особисте знайомство з проф. Сімовичем виступили пп.проф. В. Дорошенко /про працю В.Сімовича в НТШ/,проф.Л.Білецький /про працю В.Сімовича в Педагогічному Інституті ім.Драгоманова/,д-р Пшепюрська М. /про співпрацю з покійним в часі першої більшовицької окупації Галичини/ та д-р І. Німчук /про працю В.Сімовича в "Українському Видавництві" підчас німецької окупації Львова/.Крім цього поет С.Гординський відчитав деякі вірші і свої спогади про великого покійника.

Ділова частина конференції почалася рефератом письменника Є. Маланюка на тему "Липа-поет".Прелеґент схарактеризував літературну діяльність Юрія Липи,підкреслюючи в його творчості поетичну діяльність.У 30-тих роках Липа рве зовсім з поезією і переходить до прози.Його перший поетичний твір "Князь полоненний",поміщений у збірнику "Сонцецвіт".В ЛНВ Липа помістив цілу низку драматичних поем.Свою поетичну творчість закінчує Липа збіркою "Суворість",яка є наче прощанням з поезією.Прелеґент порівнює Липу до Рільке і Валері.

Другою доповіддю була доповідь проф.Державина "Національна література як мистецтво".Національна література,на думку прелеґента,є та,яка формує націю духово і впливає на ментальність нації.Національна література служить народові для завоювання голосу й авторитету у світовому мистецтві.Прелеґент закликає літераторів до пізнавання чужих літературних надбань.Великий поет,на думку прелеґента,не шукає національного, але його творить.Майстра може перевищити учень майстра,і лише учень майстра може бути майстром. Правдивими майстрами в українській літературі були Куліш,Леся Українка,Зеров.

Доповідь проф.Державина викликала живу дискусію,в якій виступали поети Осьмачка і Барка та приявні науковці проф.Петров і Чапленко.

Проф.Л.Білецький в доповіді "Проблема внутрішньої форми" зясував поняття внутрішньої форми за Потебнею та іншими сучасними йому й пізнішими теоретиками.

Ввечері відбувалося засідання групи мовознавців,на якому проф. І.Станкевич /білорус/ відчитав доповідь про історичні назви Білоруси.Доповідь була тим цікава, що впровадила слухачів-українців в гущу зацікавлень і спорів сусіднього білоруського народу в питанні його національної назви.

Проф.В.Чапленко прочитав доповідь "До початків поважного мовостилю",яка властиво є частиною більшої праці.

Другого дня були ще такі доповіді: "Франко як творча особистість"-д-р О.Грицай; "До ґенези називного речення"- проф.Ю.Шерех; "Етимологічний словник української мови" - д-р Я.Рудницький; "Звязка в складеноприсудковому реченні" - проф.П.Ковалів; "Мова

"Руської Трійці"- д-р В.Лев.

Громадянство табору живо цікавилося роботою конференції. На кожному рефераті було багато слухачів, студентів Учительської Семінарії та інших середніх шкіл.

Робота конференції проходила без будьяких перешкод і закінчилася за словами її організаторів, дійсних членів УВАН, повним успіхом, вичерпавши вповні намічену програму.

Технічну підготовну роботу для цієї конференції зорганізував Культ.-Освіт. Відділ нашого табору. Організація СУМ відступила свою домівку на наради та відповідно її прибрала. Жіноча делеґатура під проводом своєї голови п-ні К. Банахової зайнялася прохарчуванням учасників конференції. Проф. Богацький П. допоміг чимало в підготовній роботі. За це все складає їм Культ. Освіт. Реферат сердечну подяку.

ш ш ш

Пишемо хроніку

28.6. Драматичний Театр "Орлик" -комедія І.Тобілевича "Мартин Боруля".Публіки доволі багато.

Доповідь полк.В.Євтимовича на тему: "Смерть полк.Болбочана". Приявних на доповіді к.30 осіб. Після доповіді дискусія,яка вияснила деякі подробиці згаданої події.

29.6. В год.17. в обох таборових церквах молебні в наміренні тих таборян,що зголосилися на працю до Бельгії.Парохи обох парафій в сердечних словах попрощали відїжджаючих вірних і поблагословили їх на далеку дорогу.

Після молебнів відбулися в театральній залі прощальні сходини.Сходини відкрив голова Таборової Ради д-р М.Дольницький і в довшій промові попрощав відїжджаючих наших таборян до Бельгії,вказуючи їм на їхнє велике завдання,яке вони мають виконати як українці на чужині.Від Таборової Управи промовляв комендант табору м-р М.Дужий.Від зголошених на виїзд гарну промову виголосив п.Козуб.Крім цього забирали ще слово п-ні М.де Сільва від УНРРА і м-р Желехівський Я.від Еміграційного Бюро УНРРА.

Велика театральна заля була битком набита нашими таборянами.

В 6-ті роковини акту відновлення української державности відбулася в таборовому театрі святочна академія.В програмі були: промова проф.В.Андрієвського,продукції мішаного церковного хору під диригентурою о.Юрія Ковальського та інсценізації "Грішниці" Лесі Українки і "Великих Роковин" І. Франка у виконанні Театральної Студії Й.Гірняка.Академія закінчилася відспіванням національного гимну.

30.6. В год.8.ранку відїхав перший транспорт з нашого табору на працю до Бельгії.Відїжджаючих на залізничому двірці в Міттенвальді попрощала велика громада наших таборян.Були там парохи обох церков,голова Таборової Ради, члени Президії та комендант табору.

1.7. Щотижневі сходини СУМ-у. В програмі: читання поезій молодого поета Ф.Коваля.Читав автор. В другій частині огляд світових подій п.Рогатинського П.Приявних к.150 осіб.

ш ш ш

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО ВЕСНИ 5.-7.7.1947.

в МІТТЕНВАЛЬДІ.

З НАКАЗУ КОМАНДИ СУПЕ З ПРИВОДУ 35-ЛІТТЯ УПУ:

...35 років минає з того часу, як на вулицях княжого города Льва, а опісля також у столичнім золотоверхім Києві появилися перші юнаки в пластунських одностроях.

Перша світова війна і наші Визвольні Змагання були вогненним хрестом і залізною пробою нашого руху, що видав тоді ряд геройських постатей: Ґутковський, Черник, Вітовський і другі. Вони наші гордощі назавжди.

Наш Рух вийшов з пожеж першої світової війни, освячений жертвою наших найкращих, ще сильнішим, ще більш живучим.

Буйною хвилею розгорнувся він до нового життя по всій нашій землі, скрізь, де билося молоде українське серце, і над Славутою Дніпром і на полонинах Срібної Землі, й у волості короля Данила, у волинській тихій стороні, і ген далеко на чужині, в Европі, чи інших континентах світу.

...Але позаздрили вороги нам нашого льоту до "сонця, слави і свободи". Одні раніше, другі пізніше, але всі вони безоглядно і безпощадно давили наш Рух. Був час, коли могло їм здаватися, що справді вже ніколи не появиться на грудях українського юнака срібна лілея, переплетена тризубом.

Але Пластової Ідеї не вбити нікому, ніколи!

Історія колись розкаже про сотні тих юнаків без пластунських одностроїв, що в серцях своїх несли і зберігали і зберегли велику Пластову Ідею.

Сьогодні наш Рух, хоч у злиденних умовинах еміґрантщини, знову відродився немов мітичний той фенікс з попелу. Знову гордо лопочуть прапори зі срібною лілеєю і золотим тризубом у дужих юнацьких руках.

І коли сьогодні по 35-ти роках змагань нашого Руху, змагань на життя і смерть за природне існування, ми знову виходимо тисячами під нашими традицією освяченими пластунськими прапорами, коли впродовж того часу стільки великих рухів, ідей і організацій у світі збанкрутувало і безповоротно провалилося, а наша Ідея не тільки не згинула, але свіжа і ясно блискуча, як і перед 35-ти роками притягає і далі тисячі молодих українських сердець, то це найкращий доказ, що П л а с т о в а І д е я, це велика й вічна українська Ідея.

...Наша ціль - створити повноцінних громадян, що в усяких умовинах дали б зі себе найбільшу користь для своєї спільноти, громадян, які в час найвищої потреби були б готові зложити найбільшу жертву, жертву життя.

Служба Батьківщині в пластовому розумінні - це також зусилля для здобуття якнайвищої громадської цінности одиниці, цінности, що її міряємо характером, силою волі, знанням, умінням жити і співпрацювати в спільноті, охотою підпорядкуватися власному проводові і своїй законній владі, вмінням узгіднити свої особисті справи зі загальним добром, і, коли треба, підпорядкувати особисте загальному.

...Ми вплітаємо себе у велику сімю вольних народів, але наш обовязок здійснювати вселюдські ідеали передовсім серед нашої спільноти.

...Нашим змаганням - виплекати нову ґенерацію, що її життєвою ціллю є бути лицарем правопорядку і моралі в українському народі.

...Виховання людей українського закону і правопорядку - це велике завдання і післанництво нашого Руху, це наша найвища служба Батьківщині!

РАМОВА ПРОГРАМА ЮВІЛЕЙНОГО СВЯТА ВЕСНИ.

Пятниця,4.7.1947.:

Год. -18,30: приїзд,зголошення,призначення місць Паланкам,
18,30-19,00: збірка Паланок Кошами-Куренями-Гуртками,
19,00-21,00: зайняття площ,розтаборення /на знак гол.бунчужного/
21,00-22,00: вечеря,рівночасно перший перегляд виконаних праць,
22,15 : молитва поодинокими Кошами,
23,00 : нічна тиша.
До цієї пори стійки визначують Коші на свойому терені.Головна Служба Порядку обіймає службу від год.23.

Субота,5.7.1947.:

Год. 7,00- 8,45: вставання,прорух,миття,звітування,молитва,сніданок, праця біля шатер /все те Кошами/,
8,45 : збірка до спортових змагань,
9,00-11,00: змагання у відбиванці /точкова система/,
11,00-12,00: приготування і збірка до відкриття Свята,
12,00-13,00: звіт,піднесення прапорів /нац.і пласт.гимн/, відкриття,привіти,відчитання святочного наказу,відмарш до підтаборів,
13,00-15,00: обід,праця біля шатер,
15,00-18,30: теренові гри,обговорення,другий перегляд табору,
18,30-19,30: вечеря,
19,30-21,30: змагання у співі і танцях,
21,30-22,00: підготова і збірка до Веселої Ватри,
22,00 : Весела Ватра,молитва,відхід до підтаборів,нічна тиша.

Неділя,6.7.1947.:

Год. 7,00- 8,45: як попереднього дня,
8,45 : збірка до пол.Служби Божої /греко-кат.і православн./,
9,00-10,00: полева Служба Божа,Молебен,
10,00-11,00: привітання чужинців,вивішення їхніх прапорів,
11,00-14,00: теренові гри гуртками з чужинцями,масові проби,
14,00-16,00: обід,вільне,останній конкурсовий перегляд шатер,
16,00-19,30: спортові гри з чужинцями,мішана програма на площі,
19,30-21,30: вечеря,дозвілля,
21,30 : збірка до Ватри,
22,00 : Ватра /конкурс співу і танців з чужинцями/,надобраніч,свобідний поворот до підтаборів,молитва у підтаборах,нічна тишина./Прощання чужинців і стягнення їхніх прапорів/.

Понеділок,7.7.1947.:

Год. 8,00- 9,30: як попередніх днів,
9,30-11,00: Служба Божа,
11,00-13,00: до диспозиції Команди,
13,00-15,00: обідова перерва,
15,00-17,30: теренова гра двома зєднаннями,
17,30-19,00: вечеря,вільне,
19,00-21,30: до диспозиції Команди,
21,30 : збірка до Святочної Ватри,
22,00 : Ватра,закриття Свята,стягнення прапорів,гимн,/запалення смолоскипів/,надобраніч,спільна молитва,поворот до підтаборів,нічна тишина.

Вівторок,8.7.1947.:

Год. 8,00 : як попередніх днів і відїзд додому.

Ізза непередбачених причин можуть зайти певні зміни в програмі, про що буде своєчасно повідомлено. Команда ЮСВ.

- -

ТАБОРОВІ БУДНІ

ТИЖНЕВИЙ ТАБОРОВИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Редагує Колегія.
Адреса: IV/23.
Ціна числа: I н.м.

Ч. 5-6. Табор Міттенвальд, 30. липня 1947. Рік I.

РІК ПРАЦІ.

Минув рік праці, праці над створенням організаційної сітки нашого табору і над сформуванням нашого національно-громадського життя. Тяжка була це праця, бо проходила серед дуже невідрадних умовин. На кожному кроці треба було поборювати великі перешкоди, що їх ставило нам наше таборове життя та густо-часто не цілком прихильне наставлення до наших плянів та інтенцій рішальних чинників. Про перешкоди нашого таки громадянства не приходиться тут говорити, бо вони були звичайно незначні, несуттєві і походили в більшості випадків від нечисленних громадян, що своє відношення до загально-таборової праці нормували лише особистими інтересами чи амбіціями і в дуже рідких випадках незрозумінням ваги зорганізованого громадського життя. Але це буденне явище навіть у найбільш вироблених суспільностей.

Які ж здобутки тієї нашої цілорічної праці ? Про це розкажуть читачеві дальші сторінки цього бюлетеню.

Наші здобутки не такі, які повинні б бути пропорційно до витраченого часу й енергії, або яких ми собі бажали б, але все таки вони дуже поважні. Вистачить пригадати собі наш табір з-перед року. Тоді майже повна відсутність якоїнебудь зорганізованости, а сьогодні впорядковане громадське життя у всіх його ділянках: адміністративній, господарській, загально-освітній, шкільній і т.д. Нині маємо свою внутрішню адміністрацію, нині в нас панує лад і йде та щораз більше розгортається широка праця. Ми нині з великим внутрішнім вдоволенням можемо сказати, що наш табір є одним з тих, у якому життя пливе спокійним, упорядкованим руслом.

Все це вдалося нам досягти гармонійною співпрацею таборової громади зі своїм проводом та великою громадською здисциплінованістю. Лише ця здисциплінованість помогла нам перебути неодну важку хвилину та відбити неодин удар долі. Шляхетні громадські прикмети нашої таборової спільноти були теж кріпкою підтримкою у важкій праці проводу. Завдяки тій підтримці змогла Таборова Управа, головно в останньому дуже відповідальному т.зв. реорганізаційному періоді під умілою рукою її голови п.м-ра М. Дужого опанувати ту важку ситуацію і досягти вже в нашій самоуправі значних успіхів.

Наладнане внутрішнє таборове життя дало нам змогу приділити теж відповідну увагу всім тим великим завданням, що їх ставить перед нами наше перебування на еміграції, наш обовязок перед народом і перед нашою Батьківщиною.

Замикаючи за собою цей рік праці, ми віримо, що тими самими шляхами громадської вироблености підемо спільно й дальше в тому твердому переконанні, що тим способом ми вкладемо й свою цеглину у велику будівлю світлого майбутнього Українського Народу.

Президія Таборової Ради.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Сьогоднішнє подвійне /5-6/ число нашого бюлетеню присвячуємо підсумкам цілорічної праці табору. З огляду на брак місця спинюємося тільки на конкретних досягненнях у поодиноких ділянках нашого таборового життя.

Інші актуальні матеріяли, призначені до цього числа "Таборових Буднів", помістимо частинно в "Щоденних Вістях" і в черговому числі тижневого бюлетеню, який вийде нормально з датою 27. липня 1947. р.

I. КОРОТКА ІСТОРІЯ ТАБОРУ.

Табір у Ґеркасерне наповнився вперше мешканцями-скитальцями на початку березня 1946.р.Першими прибули сюди банатці /к. 60 осіб/,литовці,естонці і латиші /к.140 осіб разом/,поляки /к.80 осіб/,рускі /к.80 осіб/ і група мадярів /к.40 осіб лікарів та шпитального персоналу мабуть з якоїсь військової частини мадярської армії/.Ця невелика громада людей розмістилася доволі вигідно в усіх мешкальних приміщеннях табору,замешкуючи кожна родина по 2 і 3 кімнати.

В квітні прибула перша група українців у числі к.200 осіб.Українській групі,хоч найчисленнішій,відступила Управа Табору на мешкання усього один бльок /III./.Ця українська група стала засновком українського табору в Міттенвальді,який до кінця 1946.р.начислював уже понад 3.000 українців.

Дня 16.травня 1946.р.переїхала до Міттенвальду частина мешканців бувшого табору в Карльсфельді в числі понад 1.600 осіб.На початку червня військова влада розвязала український табір у Фюссені і перевезла до Міттенвальду групу скитальців у числі понад 1.200 осіб.Таким чином зростала в Міттенвальді українська громада і стала врешті найсильнішою національною групою у всіх таборах УНРРА Німу 568.Крім цього щодня прибували до табору нові мешканці то малими групами, то одницем так,що з кінцем червня українська громада нараховувала вже понад 3.000 українців.Чисельний стан табору виносив тоді 3.450 осіб. /разом з іншими національностями/.

Адміністрацію в таборі виконували урядовці УНРРА централізованим способом,а кожна національна група мала свого національного лідера, який заступав її інтереси перед кемплідером,чи перед УНРРА.Уряд кемплідера обмежувався фактично до виготовлювання щоденних рапортів, бо всі інші адміністративні функції виконували урядовці УНРРА,діючи дуже часто без пляну всупереч один одному.Кемплідер мав ще також нагляд над санітарним станом табору,але,не маючи ніякої екзекутиви,не міг він,принаймні в перших початках існування інтернаціонального табору,як слід вивязуватися з цього завдання.

Зараз на початку червня українці,які приїхали з Карльсфельду,Фюссену та міттенвальдські українці,почали організувати громаду, бо прийшли до переконання,що сам національний лідер з двома тільки урядовцями при цілковитому незацікавленні УНРРА життям табору не зможе поставити на відповідному поземі всіх ділянок громадського життя,до якого культурна громада привикла.Треба було зачинати все від самого початку,наладнувати культурно-освітню працю,організувати школи,відновити працю суспільної опіки,перервану ліквідацією Карльсфельду і Фюссену,треба було подбати про культурні вимоги населення,організуючи позашкільну освіту,урухомлюючи місцевий радіовузол,пресу тощо.

За ініціятивою кількох одиниць відбуто продовж місяця червня кілька нарад,на яких обговорювано та намічено способи організації громадського життя,організаційну структуру табору взагалі та української групи зокрема.У висліді цих нарад усталено перевести якнайскорше вибори до таборової ради,яка мала покликати управу для української національної групи та наладнати в якнайскоршому часі громадське життя. З тією метою скликано на день 24.червня представників усіх організацій,які діяли на терені табору,на передвиборчу конференцію.На цій же конференції вибрано виборчу комісію і доручено їй перевести вибори до таборової ради в дні 14.липня.

Виборча комісія в доволі короткому часі приготовила вибори і перевела їх в назначеному реченці.До голосування було управнених 2.077 громадян.До виборчої урни зявилося 1.645 виборців,це є 79,20%.Збльоковані громадські організації виставили дві листи кандидатів.Перша листа одержала 6 мандатів у таборовій раді з усіх 25,а друга листа одержала 19 мандатів.Треба ствердити,що зацікавлення першими виборами було дуже велике,а хід виборів виказав велику громадську вироблешість таборян і виборців.

Нововибрана Таборова Рада приступила негайно до праці.На першому засіданні Таборова Рада уконституувалася,вибравши на голову о.Богда-

на Смика. На найближчому засіданні Таборова Рада вибрала голову Таборової Управи в особі м-ра М.Дужого і на його пропозицію пізніше затвердила дальших членів Таборової Управи. Вже 29.7. була остаточно оформлена Таборова Управа для української національної групи. В Управі Табору для українців діяли такі референтури: секретаріят, референт інформації, карно-адміністративний, поліція, господарський, харчово-одяговий, суспільна опіка, референт праці, культ-освіт. референт, референт молоді, санітарний, адресовий /мешканевий/, транспортовий, адміністративний, технічно-виробничий і реферат для жіночих справ.

Управа Табору для української національної групи заступала інтереси тільки українців перед УНРРА і діяла побіч загальної адміністрації для цілого табору, яку виконували урядовці УНРРА.

Управа Табору в першу чергу приступила до впорядкування внутрішніх українських справ, наладнання культурно-освітньої праці, зорганізування шкільництва і зорганізування господарсько-виробничої справи. Врешті Управа Табору виготовила декілька організаційних схем табору та предложила їх директорові УНРРА до затвердження. Управа взялася до цієї роботи тому, що щоденне життя виказувало дуже багато недоліків в організаційній схемі УНРРА, через що терпіло населення табору. Одначе ніодин з директорів УНРРА /а було їх кілька/ не акцептував організаційних схем української національної групи, залишаючи нескоординованій адміністрації табору вільну руку в діяльності. Це сталося мабуть тому, що УНРРА не хотіла допустити до голосу самої громади через її законно вибраних представників.

Щойно під натиском проводу нашої національної групи та загальної опінії мешканців УНРРА стала помалу відпускати деякі ділянки загальної адміністрації нашій Таборовій Управі та обсаджувати деякі свої референтури українцями. Такий стан двоєвластя існував до жовтня 1946. року. В жовтні командантом табору на пропозицію Таборової Ради назначила місцева УНРРА інсп. Красницю Дмитра. В тому часі інші національні групи стали постепенно покидати наш табір, переходячи то Піонірказерне, то на Лютензе. Тоді то Таборова Рада розвязала Управу для української національної групи і всі її компетенції передала командантові табору та його референтам. Це було закінченням першого організаційного періоду в житті нашого табору.

При кінці лютого з доручення дир. УНРРА розписано нові вибори до Таборової Ради і вибори команданта табору. Вибори до Таборової Ради відбулися 16. березня з доволі великою участю голосуючих /74,4%/, хоч була виставлена тільки одна листа кандидатів збльокованих громадських організацій. Ці вибори були ще одним доказом, що в таборі немає ніякого розбиття і що таборяни стають однозгідно там, де йде про добро цілої громади. Дня 7. квітня ц.р. відбулися вибори команданта табору та його заступника, у яких великою більшістю голосів вийшов командантом м-р М.Дужий.

Таборова Рада, яку очолює д-р М.Дольницький, тісно співпрацює з Управою Табору і завдяки цій гармонійній співпраці наш табір може похвалитися багатьма осягами в різних ділянках культурного і господарського життя.

В половині червня ц.р. створено т.зв. Збірний Табір Міттенвальд, до якого належать табори в Єгеркасерне, Піонірказерне, Лютензе і готель Карвендель /жидівський табір/. Управа Збірного Табору міститься в Єгеркасерне. Збірний Табір начислює 5.009 мешканців /Єгеркасерне 3.038, Піонірказерне 1.076, у шпиталях обох таборів 117 осіб, Карвендель 139 осіб і Лютензе 619 осіб/.

Тепер Управа Табору звертає всю свою увагу на те, щоб у якнайкоротшому часі поставити господарство табору на засадах самовистачальности, зорганізувавши цілу низку продукційних варстатів праці для мешканців у таборі та затрудняючи якнайбільше число працездатних на різних роботах поза табором. Це безперечно одно з найтяжчих завдань, бо для продукційних варстатів немає відповідних сирівців, а в околиці нема також великого запотребування на робочу силу.

Та все таки великі зусилля Таборової Ради і Управи не лишаються без успіху.

Управа нашого табору зорганізована в такому порядку:

I.Комендант табору,якому безпосередньо підлягають: а/секретаріят,б/ поліція.

2.Адміністративний відділ з підвідділами: а/правний,б/книговедення,в/пошта.

3.Суспільна Опіка з підвідділами: а/канцелярія,б/інформація і розшуки,в/реєстрація,г/статистика,д/опіка над дітьми,сиротами та інвалідами,е/шкільні та вишкільні справи і позашкільна освіта,є/розподіл одягу та допомоги.

4.Відділ Праці з підвідділами: а/адміністративний,б/реєстрація і справи кваліфікації,в/посередництво праці,г/варстати і професійне шкільництво,д/нарахування платень,е/звітність і статистика.

5.Відділ Постачання з підвідділами: а/канцелярія і книговедення,б/розподіл харчів,в/одяговий магазин.

6.Харчовий Відділ з підвідділами: а/канцелярія,б/кухні.

7.Санітарно-медичний Відділ з підвідділами: а/амбулятория Єгеркасерне,б/шпиталь Піоніркасерне.

8.Внутрішньо-технічний Відділ з підвідділами: а/канцелярія, б/пляцування і нагляд,в/технічне поготівля,г/мешканеві справи.

II. НАСЕЛЕННЯ ТАБОРУ В ЦИФРАХ.

При кінці червня I946.р.наш табір мав уже повне число мешканців. Уся мешкальна площа була використана до останнього квадратного метра. В тому часі населення табору замикалося цифрою 3.450 осіб.Для прикладу подаємо денний рапорт з 26.червня I946.р.:

банатці 55 осіб,естонці I9,греки 2,югославяни 90,лотиші I03,литовці 45,поляки 88,бездержавні росіяни II4,бездержавні українці 3.885, бездержавні жиди 5,словаки I,бездержавні I,бездержавні білоруси I, турки I = разом 3.408 осіб.

З того часу прибували то одиницем то більшими групами до нашого табору здебільша українці.В днях 2I.і 22.травня I947.р.прибуло до нашого табору 234 особи українців з мішаного табору в Понґав.

За той час вибули з табору майже всі інші національні групи частинно до Піоніркасерне,частинно на Лютензе,а поляки і югославяни переїхали до своїх національних таборів до іншої округи УНРРА.

За цей рік народилося у таборі 62 дітей,з того 36 хлопців і 26 дівчат.

Смертних випадків було I7,з того 6 дітей /5 хлопців і I дівчинка/ та II дорослих /6 чоловіків і 5 жінок/.

Стан населення табору на день I2.7.I947.: 3.024 мешканців,з того 2.997 українців і 27 поляків /мешканці самого табору Єгеркасерне без прилученого Піоніркасерне/.

За віком і статтю: чоловіки:від I4-I7 років:92,від I8-44:902,від 45 вгору:288.Разом чоловіків від I4 вгору:I.282 особи.Жінки:від I4-I7:79,від I8-44:79I,від 45 вгору:2II.Разом жінок від I4 вгору I.08I особа.Діти:до I року:I09,від I-5:274,від 6-I3:278.Разом дітей від 0-I3:66I.

Праця і працездатність: На день II.7.I947.р.працювало I.068 особи, у тому 8I0 чоловіків і 258 жінки.

З того: I46 працюючих оплачувала німецька адміністрація,43 працювало для потреб війська,622 в різних таборових майстернях та установах,3I у технічному вишколі таборян,42 поза табором та I79 усі інші і власники підприємств.

На працю чекають: 22I кваліфікований фахівець,з того I52 чоловіки і 69 жінок.

Досі не працюють /непрацездатні/ 650 осіб,з того 339 чоловіків і 3II жінок.

У недавно прилученому до нашого табору невеликому таборі Піоніркасерне перебуває тепер I.I00 осіб,у тому 858 українців.

Інші національності у Піоніркасерне: естонці 23,лотиші 75,литовці 34,югославянці і банати I7,турки 26 і решта бездержавні кансенівці.

III. КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ ЖИТТЯ ТАБОРУ.

Перед українською громадою стояв край непочатої роботи. Багато довелося починати спочатку. Згадуючи наші перші кроки, мусимо ствердити, що культурно-освітній ділянці присвячено чи не найбільше уваги.

Насамперед узялися до організації шкіл та приготування церков.

Першою розпочала роботу народна школа, за нею пішла учительська семінарія, а так торговельна школа. Реальна гімназія приїхала з Фюссену вже зорганізована. Згодом завдяки впертості декількох громадян зорганізовано ще й музичну школу.

Оглядаючи пройдений шлях, з гордістю констатуємо, що ані відсутність приміщень і меблів, ані байдужо вороже наставлення деяких працівників тодішньої УНРРА, - ніщо не зупинило творчого пориву. В різних закутках табору відшукували дошки, виймали з стін цвяхи, робили столи й лавки, відгороджували коридорні нижі, в яких мали розміститися шкільні залі. Йшло тяжко, але діти вчилися. Меблі були кострубаті, шум з коридорів заважав викладам, але школи працювали. На цьому місці хочеться відзначити безкорисну працю вчителів, що працювали, не одержуючи ні платень, ні робочого приділу.

Не забули й дорослих. Зважаючи на еміграційні умови, Управа Табору приділила багато уваги фаховому вишколові. Сотки таборян пройшли різні курси, набуваючи фахового знання.

Для задоволення релігійних потреб збудовано дві церкви, що цілком заслужено своїм внутрішнім виглядом здобули собі чи не перше місце поміж таборовими церквами американської окупаційної смуги.

Культурно-освітній Відділ регулярно запрошував до табору найкращі мистецькі сили. Неодноразово відвідали табір капеля бандуристів Китастого й Божика, драматичні ансамблі Блавацького й Гірняка, хор "Україна", театр Урбанського та багато інших українських і чужих мистецьких груп. Увесь час працював також таборовий драматичний гурток під проводом п. М. Березенка. Найменших глядачів розважав ляльковий театр.

Крім того таборяни мали змогу прослухати низку популярних доповідей і рефератів. Цьому сприяла група наукових працівників, викладачів Народного Університету, що працював кілька місяців без перепон.

Пам'ятаючи засаду "в здоровому тілі здорова душа", Управа сприяла розвиткові спорту. Товариство "Лев" широко знане і то не лише в американській окупаційній смузі.

Виховну роботу серед молоді виконували успішно Пласт і СУМ

В таборі виходило декілька періодичних видань. Тижневик "Християнський Шлях" присвячував доволі багато місця таборовим справам. Щоденний таборовий бюлетень "Щоденні Вісті" зєднав собі дуже багато симпатиків-читачів, для яких день мусів обовязково кінчитися читанням щоденного листка. В ділянці інформації велику роботу проробив таборовий радіовузол.

Це все причинилося до того, що наш табір здобув зовсім заслужено славу одного з найкращих таборів американської окупаційної смуги. Залюбки приїжджають погостювати до нас спортовці, актори-мистці, науковці, пластуни, сумівці і багато інших. Переважна більшість відвідувачів після відвідин висловлювала своє бажання оселитися в таборі на довший час. Це доказує, що Управі нашого табору пощастило зорганізувати життя табору так, що наш табір може бути зразком для інших.

а/ Релігійне життя.

Радісна воскресна пісня "Христос Воскрес" залунала вперше в нашому таборі в 1946. році на Великдень. Горстка українців-католиків славила воскресшого Христа в одній з кімнат 3. бльоку. Службу Божу служив о. Богдан Ганушевський. Українці під проводом свого дяка Брезденя Дмитра приготовили все, що було можна зробити в чужині, щоб наша молитовниця мала вигляд Божого дому.

В травні 1946. р. приїхало 2.000 українців-католиків з Карльсфельду і Фюссену. Кімната в 3. бльоці не вміщала вірних нашої церкви. Мешкане-

вий референт доручив нам винестися, бо цього приміщення треба було на мешкання, а "церква може бути на стриху".

Разом з вірними з Карльсфельду і Фюссену приїхало ще 7 священиків. Провід душпастирства обняв теперішній душпастир. Зачалися ходження і прошення ласки деяких панів з УНРРА, щоб дали приміщення на церкву в якомусь магазині. Нас збували обіцянками, а врешті запропонували нам стайню на церкву. Не хотілося вірити, що люди так мало приділяють уваги релігійним потребам українців, тих, що за релігію стільки терпіли і тепер терплять. Остаточно впертість душпастиря і прихід нового директора УНРРА Делля Торе вможливили по двох місяцях старань забратися до влаштування церкви, в якій сьогодні молимося.

Праця пішла скоро вперед. Дяк Брездень Дмитро, мистець ген. Палій-Нейло, Брездені Іван і Василь, Карпів Йосип і Іван, І. Колінченко та брати Стрежівці поклали немало труду для збудування нашої молитовниці. Годиться завважити, що молитовницю виконали таборяни власними руками і з власними засобами роздобутого матеріялу. УНРРА тільки погодилася признати працюючим при церкві права працюючих.

Всі образи виконав мистець ген. Палій-Нейло, роботу з дерева пп. Стрижівець і Брездень Дмитро. Кивот зробив п. Р. Романишин.

Сьогодні наше душпастирство обслуговує 3.437 вірних з нашого табору, не вчисляючи вірних з інших таборів, що належать до нашого душпастирства.

За цей рік народилося 95 дітей, вмерло 16 осіб, звінчалося 29 пар.

Церква вдержується тільки власними засобами, тобто тими датками, що їх складають вірні.

При церкві існує від початку хор, який начислює 30 співаків /чок/. Душею хору й його диригентом є о. Юрій Ковальський. Хор бере живу участь також у різних національних імпрезах.

Марійська Дружина і Братство Апостольства Молитви гуртують поважне число побожних вірних.

Твердо віримо, що праця, яку вложили організатори душпастирства, не піде на марне. Знаємо, що тут серед диких Альп врятувалася неодна душа від моральної загибелі, багато людей знайшло в нашій молитовниці розраду й потіху серед страшної нашої дійсности. Свідомість того, що кого Бог любить, того й досвідчає, додає нам сили до дальшої праці для добра українських скитальців, що живуть у Міттенвальді.

Душпастирем у нашій громаді є від початку о. Б. Смик.

Парафія Української Автокефальної Православної Церкви в Міттенвальді має 675 осіб вірних. У таборі з приїздом туди українців не було ніякої православної церкви, тому Парафіяльна Рада УАПЦ при допомозі Таборової Управи приступила 1. червня 1946. р. до будови та обладнання приміщення церкви. Вже 17. липня м. р. відбулося посвячення церкви з участю Архієпископа Михаїла. На посвяченні було багато місцевих таборян католиків та багато вірних з інших таборів.

З часом церква придбала коштами Парафіяльної Ради й вірних церковне приладдя та різне обладнання і прикраси на суму 9.325 н.м.

Нашу церкву відвідали та відправили в ній соборні Богослужби: Архієпископ Михаїл 17.7., 4.12.46. та 19.1.47. і Митрополит Полікарп 18.5.47.

Заходами Парафіяльної Ради влаштовано цикль лекцій для вірних з історії церкви.

При УАПЦ є хор, який за свої гарні співи в церкві одержав від Епархіяльного Церковного Управління і Архієпископа Михаїла грамоти.

Кожну Службу Божу в нашій церкві відвідують громадно православні таборяни, а також немало приходить на наші відправи німців.

Священики УАПЦ викладали науку релігії в таборових школах: о. Опока Лев в УРГ та Народній Школі, о. М. Чернявський в Учительській Семінарії і Торговельній Школі.

Настоятелем парафії від самого початку є о. М. Чернявський.

б/ Шкільництво.

Дитячий Садок. Зараз після приїзду двох більших груп українців до нашого табору- зорганізовано Дитячий Садок. Спершу до садка вписалося 140 дітей. До виховної роботи в цій дошкільній інституції запрошено чотири учительки, досвідчені педагогічні сили. Садок працював безперебійно цілий рік, хоч доводилося йому переходити з приміщення до приміщення. За рік праці садок влаштовував декілька прилюдних виступів перед батьками та ширшою громадою таборян. Декілька разів наші дошкільнята гостювали в американських волків в Гармім, забавляючи їх своїми нескладними, але з щирого серця виконаними продукціями.

Після одного року праці садок придбав собі деяке устаткування, забавки, образи та інше, а найголовніше те, що наш Дитячий Садок здобув собі широкі симпатії серед мешканців табору. Від самого початку Дитячим Садком щиро піклується голова батьківського кружка дошкільнят пні Т. Дужа.

Народна Школа. Навчання в Народній Школі відбувалося за програмами, виданими ще в Галичині. Школа мала 6 кляс з 9-ма відділами. На початку шкільного року записалося до школи 177 дітей і всі вони ходили правильно до школи аж до кінця шкільного року. В перших місяцях шкільного року треба було поборювати великі труднощі при організації школи, при влаштовуванні приміщення, устаткування та при здобуванні навчального приладдя. Вже в другій чверті шкільного року навчання відбувалося нормально. Завдяки дирекції школи вдалося забезпечити учнів підручниками майже у 80%. В школі працювали переважно старші вчителі, з великим педагогічним досвідом, які зуміли серед тяжких обставин поставити навчання на відповідному рівні. Передбачений програмами матеріял упродовж шкільного року вичерпано вповні. Молодь працювала охоче. Найкращим цього доказом є кінцеві оцінки. Шкільний рік закінчило 82 дітей з дуже добрим поступом, 71 з добрим, 31 з достатнім і тільки 3 з недостатнім.

Директором Школи є п. Сточанський Іван.

Реальна Гімназія. Українська Реальна Гімназія переїхала до Міттенвальду з Фюссену з початком червня минулого року. Переїхав не лише ввесь учительський збір /за винятком трьох/, але й учні в 60%, 80% і навіть 100%-му складі поодиноких кляс. У Міттенвальді вступили до цих кляс ще й діти тих українців, які скорше прибули до цього табору. Були це виключно учні б. таборової гімназії в Карльсфельді. Учителями тієї школи був доповнений також учительський збір УРГ.

12. червня 1946. р. роздачею річних свідоцтв закінчено шкільний рік 1945/46, перерваний переїздом гімназії з Фюссену до Міттенвальду. В днях 17.-18. червня відбулися матуральні іспити абсольвентів першого матурального курсу.

Навчання в поодиноких клясах розпочиналося поступово, як улаштовувалися та умебльовувалися приміщення. Спершу підготовою приміщень займалися виключно учні та вчителі гімназії.

В днях 27. і 28. грудня 1946. р. відбулися матуральні іспити другого матурального курсу. Матуральні іспити абсольвентів основної восьмої кляси відбулися в днях 7. і 8. березня 1947. Тоді зложило матуру з позитивними оцінками 17 абсольвентів. На всіх матуральних іспитах предсідником іспитових комісій був референт народнього і середнього шкільництва при ЦПУЕ.

Учительський, виховничий і службовий персонал гімназії на кінці шкільного 1946/47. року складався з 24-ох осіб: 19 професорів, трьох сл. катехитів, одної управительки інтернату та одної шкільниці. Учнів було 220: 121 хлопців і 99 дівчат. Шкільний рік закінчила молодь з такими успіхами: 30 з відзначенням, 156 успішно, 34 мають переіспити з одного або двох предметів, 6 неклясифікованих, 4 мають повторити клясу.

Шкільний рік закінчено разом з іншими таборовими школами 30. травня 1947. р. урочистою академією, у програмі якої були промови директорів

учнів, декламації та діялоги в українській, латинській, англійській та німецькій мовах, хоровий спів, промова представника батьківського комітету та інше. На академії роздано річні свідоцтва тим учням, які закінчили клясу з відзначенням.

Адміністративним директором УРГ є д-р О. Балабас, педагогічним д-р І. Велигорський.

Учительська Семінарія і Педагогія. В половині червня 1946.р. учні Учительської Семінарії з б.табору в Карльсфельді опинилися в таборі в Міттенвальді. Туди переїхала також більшість учителів цієї школи під проводом директора А. Бабича. Зразу приступлено до організації школи на новому місці. Завдяки впертим заходам директора та співпраці учнів і вчителів приготовлено кімнати на кляси та канцелярію школи в коридорних нижах. Самі вчителі та учні подбали про шкільне обладнання, поробили столи і лавки та таблиці і вже 24. червня розпочато шкільну працю вступними іспитами до всіх кляс. Нормальне навчання розпочалося 1. липня 1946.р.

До учительської праці зголосилося 19 учителів, а після зорганізування при школі відділу фізкультури прибули ще три фахівці-учителі, І інструктор та шкільник.

На початку шкільного року до всіх кляс записалося 97 учнів /учениць/. Підчас шкільного року зголосилося ще 13 учнів, а вступило 26. Іспит зрілости здало 31 учнів. З кінцем року клясифіковано в нижчих клясах 37 учнів. Не клясифіковано 16. З клясифікованих 4 учні одержали дуже добрий загальний поступ, 16 добрий, 16 задовільний, 7 посередній, 3 слабий і 6 недостатній.

Упродовж шкільного року відбуто 47 госпітацій по клясах, 11 засідань Педагогічної Ради, учні семінарії відбули 57 практичних лекцій, студенти Педагогії 47 і відбуто 93 полекційні конференції.

Шкільна молодь брала участь в різних шкільних і міжшкільних імпрезах та святкуваннях національних річниць. Спільними силами дирекції, шкільного відділу при Управі Табору та батьківського комітету влаштовано для учнів-сиріт і тих, що жили в таборі без батьків, спільну просфору та свячене. Учениці школи брали участь у великодніх гагілках.

Шкільна бібліотека має 83 книжки. При школі існував батьківський кружок, який дуже тісно співпрацював з дирекцією школи та учительським збором.

Шкільна молодь у вільних хвилинах брала активну участь у працях вікових організацій як Пласт і СУМ і крім цього відвідувала різні фахові курси /шоферські, фотографіки, слюсарсько-механічні, кравецькі, машинописання і різьбарські/.

Шкільний рік тривав 11 місяців і закінчився 30. травня 1947.р.

Торговельна Школа. Побіч творення різних шкіл на терені нашого табору заіснувала також потреба створити торговельну школу. В Міттенвальді знайшлося багато учнів, які започаткували свою торговельну освіту чи то в Карльсфельді, чи ще в Рідному Краю. Треба було для них створити можливості дальшого навчання. Завдання було нелегке, бо не було зовсім ані кляс, ані обладнання для школи. При кінці травня 1946.р. вписалося до Торговельної Школи 66 учнів, у тому 52 хлопці і 14 дівчат. Тільки при великому зусиллі вчителів та учнів поборено всі труднощі. Дня 28. червня 1946.р. приготовано 4 кляси з найпримітивнішим обладнанням, де й приміщено саму школу з Торговельно-економічним Ліцеєм, який має підготовити учнів до студій на університеті. В школі працювало 15 учителів. Учні ставилися до науки незвичайно солідно, що й додавало учителям охоти до дальшої праці серед дуже неоприятливих умовин. Адміністрація УНРРА не признавала учителів за працюючих, а коли навіть їм ті права признала, то вкорочувала раз-по-раз приділи. Вчителі працювали безкорисно. Щойно в листопаді почали одержувати мінімальні зачети за свою працю.

З ліквідаційної маси табору в Карльсфельді школа набула дві машини до писання. Крім машин треба було ще багато іншого приладдя, а в першу чергу мікроскопу. Учні в позашкільних годинах запрацювали на закуп цього потрібного приладу. З тих самих засобів куплено ще одну машину до писання.

Учні використовували кожну вільну годину, щоб навчитися чогось корисного. В пополудневих годинах учні відвідували надобовязкові фахові курси і закінчили їх з добрими успіхами /електромонтерський 5 учнів, кравецький 7, шоферський 9, машинописання і стенографії 10 і бухгалтерії 5/.

При школі був зорганізований тримісячний курс книговедення, машинописання і стенографії, на який записалося 45 кандидатів. Цей курс закінчило всього 14 учнів. Навчання було безплатне.

На терені американської окупаційної смуги Німеччини було в минулому шкільному році чинних 5 торговельних шкіл, з них тільки три повні, трирічні із надбудовою економічного ліцею, а саме в Міттенвальді, Бержесгадені та Авгсбурзі. Дві інші школи були неповні. Ці школи мали одне недомагання: не мали одностайних навчальних програмів. Дирекція міттенвальдської Торговельної Школи заініціювала за порозумінням із Відділом Культури і Освіти при ЦПУЕ зїзд учителів українських торговельних шкіл американської окупаційної смуги Німеччини з метою уніфікації навчальних програмів. Зїзд відбувся 25. і 26. березня 1947. р. у Міттенвальді при участі 16 делегатів торговельних шкіл, представника Відділу Культури і Освіти при ЦПУЕ, представника Високої Економічної Школи, представника Кураторії Фахових Шкіл при ЦПУЕ та інших. На цій конференції опрацьовано плян уніфікації програмів навчання для торговельних шкіл і предложено його до затвердження Відділові Культури і Освіти при ЦПУЕ.

Письмовий іспит зрілости в Торговельно-економічному Ліцеї розпочався 1. квітня 1947. р. Усний іспит відбувся 18. і 19. квітня. Іспит зложило 11 кандидатів, у тому трьох з відзначенням, а решта з добрим поступом. В днях 20. і 21. травня закінчився кінцевий іспит учнів третього року. Іспит склало 9 учнів, з того трьох з дуже добрим, 5 з добрим і 1 з достатнім поступом.

Шкільний рік скінчився 30 травня. Тільки 2 учні в цілій школі одержали недостатні поступи.

Підчас шкільного року учні відзначували національні роковини святами, на яких учні й учителі зачитували відповідні реферати.

У виховних справах видатну поміч виявляла учнівська самоуправа, яка мала свій правильник, затверджений дирекцією школи.

Від вересня 1946. р. впроваджувано обовязкову оплату за навчання по 20 марок місячно від учня. Учителі одержували декілька платень від німецької адміністрації, які спочатку були одинокою фінансовою базою школи. Від лютого 1947. р. учителі одержували місячні платні із шкільного фонду при Культ.-Освіт. Відділі Управи Табору по 2.50 н.м. за відбуту годину.

Директором школи є проф. Лев Король.

Музична Школа. Музична Школа в Міттенвальді зачала свою працю вже 15. червня 1946. р. Вона здобула собі в таборі велику популярність, згуртувавши в себе величезну, як на наші обставини, кількість учнів. Разом у школі навчається 12 учнів. Фактично є це обєднання в одній організації трьох типів шкіл: нижчої /4 роки/, середньої /4 роки/ і вищої /4 роки/ так, що на декотрих відділах навчання розпляноване на 12 років /фортепіян, скрипка/. У нижчій школі є 62 учні, в середній 16, у вищій 2. З огляду на те, що навчання головних предметів у всіх трьох школах провадиться індивідуально, а тільки теоретичні виклади відбуваються групами, є можливе вести вищий курс навіть з двома студентами. Найбільше учнів має фортепіяновий відділ /53/, скрипковий відділ має дещо менше /24/, вокальний відділ має найменше /4/.

Останні іспити, що відбулися 28.-30. травня ц. р. в приявні директо-

рів інших наших музичних шкіл /з Реґенсбурґа та Берхтесґадену/ показали, що рівень нашої школи дозволяє прикласти до неї передвоєнні, нормальні критерії. Це й виявилося при клясифікації та в змісті річних свідоцтв. Одночасно ці делеґати одностайно ствердили, що Музична Школа в Міттенвальді щодо учнівського складу, його талановитости, заавансованости, щодо розмаху і серіозности праці та організації стоїть безумовно на першому місці між музичними школами цілої нашої еміґрації. Але разом з тим ствердили, що наша школа щодо приміщення стоїть на останньому місці між усіми музичними школами еміґрації, бо працює в темних, холодних і вогких підвалах, як ніодне бюро, майстерня чи установа в таборі.

Музична Школа влаштувала три прилюдні виступи учнів, на яких майбутні мистці вчилися звикати до естради і публіки, а ширшому громадянству давали змогу слідкувати за своїми поступами та за роботою школи.

Школу очолює професор Львівської Консерваторії, д-р З. Лисько.

Загальні підсумки. В Дитячому Садку працювало 4 учительки /в тому одна управителька/, в Народній Школі 12 учителів /у тому 1 директор/, в Українській Реальній Гімназії 23 учителі /в тому 2 директори: адміністративний і педагогічний/, в Учительській Семінарії і Педагогії 22-ох учителів /у тому 1 директор/, в Торговельній Школі 15 учителів /1 директор/, в Музичній Школі 9 учителів /1 директор/. Разом у таборових школах працювало 78 педагогів і 7 директорів.

У всіх школах нашого табору навчання платне. В середніх школах місячна оплата від учня виносить 20 марок, в народній школі 15, в музичній школі 30, а в дитячому садку 10 н.м. Крім шкільних оплат, що їх платили батьки за навчання дітей, до кінця грудня деяким школам платила німецька адміністрація. Таборові школи потребували постійно допомоги, а головно Учительська Семінарія і Торговельна Школа, до яких ходить багато сиріт.

Коли ж у грудні минулого року німецька адміністрація перестала давати школам грошові допомоги, наше таборове шкільництво опинилося відразу у великій фінансовій скруті. Тоді Педагогічна Рада при Шкільному Референті вирішила заложити "шкільний фонд", який повинен фінансувати таборові школи. Від січня по кінець червня 1947 р. рахунок "Шкільного Фонду" виглядає так:

Приходи		Розходи	
Управа Табору вплата	5.500,-- нм.	Виплачені платні поодиноким школам та інші видатки за час 1.2.-30.6.1947.:	
Доходи з театр. імпрез /1 марка від квитка/	19.543,20 "	УРГ	22.090,-- нм.
Декларації і принагідні збірки	2.383,10 "	Учит. Сем. і Педагогія	13.016,50 "
Оплати з табор. готелю	450,-- "	Торг. Школа	11.300,-- "
Кооп. "Єдність" /надв./	2.217,27 "	Музична Школа	10.020,-- "
" " /збірка/	172,08 "	Народна Школа	18.250,-- "
Кравецька робітня	864,-- "	Книжки і ноти	800,-- "
Шевська робітня	411,-- "	Стипендії для учнів	300,-- "
Різьбарська робітня	240,-- "	Наукові зїзди	300,-- "
"Чіноча Праця"	142,70 "	Фахове навчання	300,-- "
Переплетня	31,-- "		75.376,50 нм.
Оплати шкіл:			
УРГ	13.663,10 "	С-до на 30.6.47.	4.380,57 "
Учит. Семінарія	5.162,66 "		
Торговель. Школа	2.839,-- "		
Музична Школа	8.826,-- "		
Народна Школа	12.158,25 "		
Дитячий Садок	5.154,71 "		
Разом	79.757,07 нм.	Разом	79.757,07 нм.

З попереднього рахунку видно,що таборові школи не могли самі себе оплачувати.Із"Шкільного Фонду" доплачено поодиноким школам за час від 1.2.до 30.6.1947.р.:

Народній Школі	1.091,75 н.м.
УРГ	8.427,90 "
Учит.Сем.і Педагогії	7.853,84 "
Торговельній Школі	8.461,-- "
Музичній Школі	1.194,-- "
Разом	27.028,49 н.м.

в/ Фахове навчання.

Початок організації фахового навчання у нашому таборі припадає на період після приїзду більших груп українців з б.таборів у Карльсфельді і Фюссені.В часі між 1.6.-15.7.1946.р.справою організації фахових шкіл та курсів у таборі цікавилися окремі фахівці,виключно з власної ініціятиви.

Дня 15.7.46.за згодою дирекції УНРРА при Велфер Відділі Тіму оформлено окремого референта для фахового навчання в усіх таборах,а пізніше такого референта призначила Таборова Управа виключно для нашого табору.Після зорганізування окремих відділів Таборової Управи разом з референтом СО став працювати окремий референт для реалізації плянів фахової освіти.Методичне керівництво фаховим навчанням до 1.1.47. здійснювалося шляхом безпосереднього контакту з керівником Культ.-Освіт.Відділу та через таборову Шкільну Раду,до її зорганізував Шкільний Референт.

Від 1.1.1947.р.усі фахові курси та школи були підпорядковані УТГТ через її Делегатуру в нашому таборі.При кінці звітного періоду УТГТ охопив усі заклади фахового навчання у нашому таборі і видав абсольвентам делких курсів та шкіл кінцеві свідоцтва.

Безпосередніми керівниками та викладачами фахових курсів і шкіл були фахівці різних спеціяльностей,які в більшості випадків виконували іншу працю в таборі,посвячуючи викладам тільки свої вільні вечірні години.

У звітному періоді працювало 26 різних закладів та курсів фахового навчання.Для ілюстрації праці цих закладів фахового навчання подаємо деякі цифри:

Однорічна кравецька школа прийняла на навчання 64 кандидати,проробила з ними 288 годин теоретичного і 1440 годин практичного навчання. Школу закінчило 7 чоловіків і 24 жінки,разом 31 кандидат.При школі існували 5-тимісячні кравецькі курси,на які записалося 60 кандидатів. Курси закінчило 36 осіб.Школу і курси очолював дипл.кравецький майстер п.Веприк Петро.

Однорічна шевська школа прийняла на навчання 40 кандидатів,у тому одну жінку.Школу закінчило 22 -ох учнів з позитивними кінцевими оцінками.Пятимісячні вечірні шевські курси закінчило тільки 6 осіб,кваліфікуючись на шевських краячів,шевців і шевських помічників. Школою і курсами проводив дипл.шевський майстер п.Расараб Іван.

Успішно працювали шестимісячні слюсарсько-механічні курси,випустивши 15 кваліфікованих слюсарів-інструментальників.Друга група в числі 15 осіб продовжує навчання,маючи за собою 4 місяці праці.Курси працювали при механічно-слюсарській майстерні під проводом інж.Н.Соломого.

Крім цього працювали 3-місячні курси здобничого виробництва /18 учнів/,3-місячні курси переплетництва /26 учнів/, 3-місячні курси різьбарства /4 учні/,6-тимісячні вечірні курси різьбарства /26 учнів/, 3-місячні курси фотографіки /11 учнів/,3-місячні вечірні електромонтерські курси /6 учнів/,6-тимісячні курси мірничих техніків /7 учнів/,

8-мимісячні вечірні лісові курси /10 учнів/, 4-місячні шоферські курси /264 учні/, 3-місячні курси водної інсталяції, /5 учнів/, 3-місячні курси книговедення /7 учнів/, 3-місячні вечірні курси стенографії і машинописання /9 учнів/, 6-тимісячні вечірні курси англійської мови /25 учнів/, еспанської мови /10 учнів/.

Крім цього працювали ще інші курси, які не закінчили своєї праці з кінцем шкільного року, а саме 3-місячні курси фотографіки /14 учнів/, 4-місячні радіомонтерські курси /18 учнів/, 4-місячні шоферські курси /100 учнів/, 6-тимісячні курси англійської мови /34 учні/ і 6-тимісячні курси німецької мови /12 учнів/.

Зовсім окремо треба поставити однорічну Іконографічну Школу під проводом мистця-іконографа ген. Б. Палій-Неїла. Ця школа зачала своє навчання разом з іншими таборовими школами і закінчила його 1. липня 1947. р. на початку шкільного року до Іконографічної Школи записалося 11 учнів у віці від 12 до 22-ох років життя. До кінця шкільного року ходило на теоретичні виклади і практичне навчання доволі пильно і точно 8-ох учнів. Дня 3. липня відбувся кінцевий іспит перед окремою комісією, до якої входили: шкільний референт при Управі Табору, культ.-освітній референт і представник учительства. Учні виказали повне теоретичне і практичне опанування іконографічної штуки і одержали кінцеві свідоцтва. Тут слід згадати, що ген. Палій-Неїло Б. прекрасно розмалював українську католицьку церкву в таборі та намалював багато ікон до православної церкви УАПЦ.

Разом на всі курси і однорічні школи зголосилося 880 чоловіків та 367 жінок. Підчас навчання покинуло курси 435 осіб, у тому 264 чоловіки і 171 жінка. На тих курсах, що ще продовжують свою працю, навчається 314 осіб, у тому 189 чоловіків і 25 жінок.

Фахові школи і фахові курси закінчило в цьому році 538 осіб, у тому 427 чоловіків і 111 жінок.

Треба підкреслити, що були й такі курси, які народжувалися і дуже скоро після свого народження завмірали. Це діялося головно тому, що на різні курси зголошувалися ті самі особи і в ході навчання, побачивши недоцільність і практичну неможливість такого універсалізму, покидали деякі курси, або навіть усі разом.

Фаховим навчанням у нашому таборі керував доц. інж. Л. Лисенко.

г/ Виховні організації молоді.

Пласт. Дня 24. травня 1946. р. в год. 8.30 рано мури міттенвальдських касарень мабуть уперше почули пластову молитву і пластовий гимн. Це повторювалося пізніше кожної неділі і свята. В слід за тим прийшли святочні ватри, призначені національним річницям та славним подіям і особам нашої історії.

В червні пластовий осередок зорганізував три вишкільні табори для юнаків, юначок та пластового новацтва, через які перейшло разом 127 пластунок і пластунів. Після закінчення вишкільних таборів влаштовано водний відпочинковий табір над Вальхензе. Хоч цей табір був призначений для всієї молоді таборових шкіл, то команду в ньому творили пластуни, як такі, що мають досвід у таборуванні.

Наших пластунів дуже часто відвідували інші пластові осередки, а не раз доводилося вітати при пластових ватрах пластунів інших національностей. До таких замітніших відвідин належить у першу чергу велика прогулька литовських скавтів, що затрималася у нашому таборі кілька днів. У нас гостювали також білоруські скавти. Одних і других згадують наші пластуни з великим сентиментом.

У вересні 1946. р. пластуни міттенвальдського Кота брали участь у юбілейній стрічі в Авґсбурзі.

В часі Різдвяних Свят пластовий хор звіщав скитальцям нашого табору радісну новину про народження Христа.

Крім цього наш пластовий осередок брав чинну участь у святкуванні всіх національних річниць та в обходах релігійних торжеств.

Пластові гуртки влаштовували т.зв.дні пластуна,присвячені історичним подіям,впануванням своїх патронів та інші,які були іспитом пластової умілости та справности.Деякі гуртки випускали свої однодніївки /Гурток "Олень"- "Поклін Кобзареві"/,а майже всі гуртки видавали стінні газети.

В днях 5.-7.липня 1947.р.припало нашій Пластовій Станиці дуже багато праці при влаштуванні Ювілейного Свята Весни,яке відбулося у Міттенвальді при участі 1.300 українських та к.300 чужинних пластунів.

Тепер наші юнаки приготовляються до участи у світовому пластовому Джамборі,якщо пощастить їм туди поїхати.

Наша Пластова Станиця начислює 23-ох пластунів-сеніорів,29 старших пластунів /-ок/,105 юнаків /-ок/ та 110 пластового новацтва.

Всі частини нашої Пластової Станиці ведуть інтенсивно свою працю, підпорядковану головним пластовим законам: "Вірність Богові та Батьківщині".

СУМ. Дня 22,9.1946.р.відбулися основуючі загальні збори,при участі 200 осіб.До товариства вписалося спершу небагато членів,але з часом організація знаходила щораз більше зрозуміння серед молоді табору і на початку 1947.року число членів зросло до 227.

Праця товариства відбувалася в більшості шляхом щотижневих сходин із рефератами найкращих прелеґентів з нашого табору та запрошених. Молодь живо цікавилася рідною історією та літературою,пробувала своїх сил в драматичному мистецтві,підготовляючи низку пес,академій та веселих вечорів.При тому молодь цікавилася подіями з широкого світу, чого доказом була постійно висока фреквенція на "оглядах світових подій",які з малими перервами відбувалися що два тижні /разом 21/.

Організація СУМ брала участь у всіх національних святкуваннях та релігійних торжествах,виступаючи організовано.

Організація має свою власну бібліотеку,яка нараховує 300 томів белетристики та популярно-наукових праць.

При осередку зорганізувалася недавно спортова секція "Прометей" з гуртками копаного мяча,відбиванки і кошівки.

Організація має великі можливості розвитку,бо користується дуже гарно обладнаною домівкою з доволі великою оценою.

УРСТ "ЛЕВ". В передвоєнних роках гамірно було на спортових площах нашого Краю.Зі шумом карпатських лісів лунала весела пісня українських туристів-спортовців.Після війни народ розбрився світами,здавалося б, що не сила відродити спортовий рух серед українців на чужині.Та проте наша молодь на еміґрації під умілим проводом виховників і тут не забула гартувати в спорті свого духа та у завзятих змаганнях на спортових площах сталити свої мязи.

Наше товариство "Лев" займає зовсім окреме місце серед виховних організацій молоді.Воно заснувалося восени 1945.р.в Карльсфельді.Основоположниками "Лева" були змагуни з-над орібнолемтного Сяну та змагуни інших спортових товариств.Сьогодні "Лев" відомий не тільки серед українських спортових кругів,його знають також чужинці.

Товариство обєднує 256 членів,а між ними 105 активних змагунів.

К о п у н и "Лева" розіграли 128 змагань з відношенням воріт 431:183 у свою користь.Копуни "Лева" здобули першенство ДП-клюбів мурнавської округи в 1946.р.,першенство ДП-клюбів У.дистрикту УНРРА в 1946.р.Крім цього "Лев" є першуном від 1945.р.по сьогодні американської та англійської смуги Німеччини серед українських клюбів.Перед тижнем "леви" привезли перехідну чашу м-ра Буцика,що її здобули в Авґсбурзі в сімковому турнірі.

В і д б и в а н к а р і нашого товариства розіграли 133 змагань і 86 з них виграли.Перша дружина відбиванки на 77 змагань програла тільки 11.В сезоні 1945/46 "Лев" був мистцем ДП клюбів мюнхенської

області та українських клюбів американської смуги. В сезоні 1946/47. "Лев" здобув друге місце серед українських клюбів.

К о ш і в к а р і "Лева" в літному сезоні 1946.р.здобули третє, а в зимовому того ж року здобули перше місце серед українців американської смуги. Найбільше змагань розіграли наші кошівкарі з литовцями, від яких навчилися чимало.

Ш а х і с т и "Лева" здобули в 1946.р.третє місце на шаховій олімпіяді РФК, а в 1947.р.друге місце в першенствах українських клюбів американської смуги.

П і н г - п о н ґ і с т и, б о к с е р и і л е г к о а т л е т и також займають чолові місця у спортовій справності серед українців на еміґрації.

Полонини Альп гостили зимою л е щ е т а р і в "Лева", які здобули в 1947.р.третє місце в краєвих лещетарських змаганнях.

Ліси й верхи диких Альп прислухуються бадьорим пісням т у р и с т і в - "левів", які гартують юнацький дух і зберігають свої сили для змагань у Рідному Краю.

г/ Позашкільна освіта.

Радіовузол. Початком праці радіовузла як української установи в таборі треба вважати день 25.4.1947.,коли нарешті пощастило перебрати його цілковито в свої руки. Не зважаючи на те,що населення табору було українське,радіовузол знаходився до згаданого часу в завідуванні неукраїнців,прикріплений організаційно чомусь до Тіму УНРРА,хоч обслуговував тільки наш табір. Річ ясна,що радіовузол в такій ситуації не міг виконати свого завдання,яке стояло перед ним у чисто українській громаді. Керівники радіовузла старалися присвоїти собі його устаткування,на що з великою поблажливістю дивилися урядовці УНРРА, а дуже часто навіть їх підтримували у їхніх неетичних намаганнях.

Завдяки рішучій поставі Таборової Управи вдалося врешті перебрати радіовузол в українські руки і стверджено тоді відсутність деяких машин і запасових частин,що зникли разом з відходом попередніх керівників радіовузла /росіян/. Після цього довелося витратити багато часу для придбання нового устаткування,для направи радіосітки та роздобуття нових кращих гучномовців.

Праця радіовузла складається з двох засадничих відділів: української національної сторінки та пресової служби. В українській національній сторінці радіовузол старається поглиблювати національну свідомість,плекати державницьку традицію та прищіплювати почуття національної гордости. Для цього служать в головній мірі світлі фраґменти з історії України,визначні українські історичні постаті та підкреслення українських досягнень у всіх ділянках надбань українського духа. Крім цього радіовузол веде працю в напрямі підвищення морально-етичного рівня українського громадянства на християнсько-ідеалістичних засадах та поборення матеріялістичного світогляду й нігілізму. Радіовузол у своїх дуже частих лекціях плекає засади приязні між поневоленими народами. Крім цього присвячує дуже багато місця поширенню поля зору громадянства в галузі сучасних здобутків людського духа.

В пресовій частині радіовузол старався постійно інформувати таборову громаду про події в широкому світі,не забуваючи при тому про події на наших рідних землях. Це своє завдання радіовузол здійснював шляхом щоденних вечірніх радіопередавань,пересічного обсягу 11-12 сторінок рукопису на кожну авдицію. Для цього радіовузол використовував безпосередні приймання радіовісток у німецькій,англійській,польській,румунській та російській мовах,а також переклади із чужої преси в тих же мовах.

Радіопередавання зєднали собі широку симпатію серед таборової громади.

За час праці радіовузла під українською управою передано крім загально-інформаційних авдицій ще 17 ширших політичних оглядів.

Преса. Зараз після переїзду частини українців з б.табору в Карльсфельді українська католицька парохія стала продовжувати видавання тижневика "Християнський Шлях",який правильно виходив щотижня аж до половини травня 1947.р.Цей часопис,присвячений суспільно-релігійним та політичним справам,відпускав доволі багато місця для реєстрування важливих подій нашого таборового життя.В кожному числі була окрема сторінка під назвою "З життя табору",яка приносила вістки про всебічне життя нашої громади./"Християнський Шлях" був літографований/.

В червні 1946.р.вийшло три числа тижневика "Зоря",присвяченого виключно таборовим справам."Зоря" виходила циклостильним способом.

Від 24.червня 1946.р.аж досьогодні виходить щоденний таборовий бюлетень "Щоденні Вісті".Досі вийшло 258 чисел цього скромного 4-сторінкового щоденного листка,який постійно інформує таборян про всі події в далекому світі,присвячуючи багато місця вісткам з Рідного Краю. "Щоденні Вісті" мають сотки пильних читачів серед таборової громади.Низька ціна кожного числа та проглядність змісту причинилися до того,що неодин громадянин нашого табору часом радше бере до руки цей невеличкий листок,ніж багато-сторінкові друковані газети, переповнені дуже часто безвартісним партійно-полемічним змістом.

Від 15.червня 1947.р.виходить у нашому таборі тижневий бюлетень під назвою "Таборові Будні".Цей бюлетень присвячений виключно таборовим справам,помалу здобуває собі читачів і прихильників.Досі появилося 4 числа і одно подвійне /5-6/.

"Щоденні Вісті" і "Таборові Будні" друкуються на циклостилі.

Бібліотека. Дня 6.червня 1946.р.перевезено з Фюссену до табору в Міттенвальді книгозбірню "Українського Видавництва".Ця книгозбірня укомплетувала кілька окремих бібліотек,відповідно до зацікавлень читачів.

Шкільна бібліотека складалася з 600 книжок і була призначена для безплатного користування шкільній молоді та вчителям таборових шкіл.Цю бібліотеку передала книгозбірня "Українського Видавництва" ще у Фюссені дирекції УРГ.Тому то бібліотека розпочала свою працю зараз після переїзду до Міттенвальду.

Загальна бібліотека,призначена для широких читацьких кругів розпочала свою працю 24.червня 1946.р.Бібліотека нараховує 1.100 книжок і позичає читачам додому за місячною членською оплатою 5 м.м.

За рік бібліотека визичила 15.086 книжок,що давало пересічно на один 8-мигодинний день к.60 книжок,або на годину понад 7 книжок. Це найкраще ілюструє голод українського скитальця на українську книжку. Шкода тільки,що ця книгозбірня,приміщена на стриху,не може як слід розвинути своєї роботи серед широких читацьких мас.Примітивне приміщення не сприяє цьому.

Наукова бібліотека нараховує 3.500 книжок,між якими знаходяться навіть видання з 17.століття,або й старші.Зміст цієї бібліотеки незвичайно багатий.Тут були книжки в українській,французькій, німецькій та польській мовах,книги з мистецтва,літературознавства, природознавства,економіки,техніки,різні журнали та газети.Гордістю бібліотеки є річники "Записок НТШ".За 2 марки місячно кожний мав право користуватися тим скарбом у приміщенні бібліотеки.Найчастішими відвідувачами були тут професори та студенти високих шкіл.З далеких закутин Німеччини приїздили українські вчені,щоб покористуватися тими скарбами культури.Бібліотека вела живу переписку з різними людьми,висилаючи їм відписи з деяких книг,виконуючи цю роботу з обовязку до культури зовсім безкоштовно.

З кінцем листопада 1946.р.наукову бібліотеку передано Українському Вільному Університетові в Мюнхені.

Крім цього скомплетовано деяку скількість менших бібліотек від 250-500 книжок і розіслано їх до інших українських таборів скитальців у Німеччині та Австрії.

З книжкових фондів бібліотеки передано даром деяку скількість книжок дитячому садкові, СУМ-ові, а також бібліотеці та архівові при УВАН.

При бібліотеці постійно працював переплетницький відділ, який переплів понад 2.000 книжок.

Керівником і організатором книгозбірень є п.інж. Петро Веселовський.

Культурні зїзди та наради. Населення нашого табору було в тому щасливому положенні, що в нас часто відбувалися наукові зїзди та наради, приступні також для широких мас слухачів.

В днях 22.і 23.червня 1947.р. відбувся науковий зїзд групи мовників та літературознавців УВАН з цілою низкою незвичайно інтересних наукових рефератів, у яких брали участь широкі круги нашого громадянства в характері слухачів.

В днях 11.і 12.липня відбувся зїзд групи істориків УВАН. Незвичайно цінних рефератів наших найвизначніших науковців на еміграції вислухало добрих кілька сотень наших таборян.

Обидва ці зїзди були направду рідкою нагодою для громадян нашого табору побувати на солідних наукових доповідях академічного рівня.

Крім цього в нашому таборі відбувся в цьому році зїзд учителів-природників, який мав опрацювати шкільні програми навчання природи.

В березні 1947.р. відбувся такий же зїзд делеґатів українських торговельних шкіл на еміґрації для опрацювання одностайних програмів навчання в торговельних школах.

Театр і викладова зала. Упродовж цілого року референт позашкільної освіти зорганізував для таборового громадянства 32 прилюдні лекції з різних ділянок українознавства. Прелеґентами були місцеві вчителі середніх шкіл та запрошені професори українських високих шкіл з Мюнхену.

Театр постійно притягав велике число громадян на вечірні вистави. На оцені таборового театру відбулося 68 театральних вистав у виконанні українських та чужинних мистецьких груп. Крім цього для вшанування різних національних роковин влаштовано 10 святкових академій, дуже часто з високомистецькою програмою.

Для любителів музики та співу влаштовано 21 концерт. Виконавцями були різні українські та чужинні хори та музичні групи. При тому треба зазначити факт, що в нашому таборі гостював два рази ансамбль артистів "Української Опери" із своїм оперовим репертуаром.

Забав з танцями в таборі було найменше, бо всього 7. Молодь не мала часу на забави, посвячуючи свій вільний час на навчання та інші культурні розваги.

Курс неписьменних. Доволі незручно згадувати про неписьменних у нашій громаді, але їх невеличке число заохочує нас до цього. Зараз після зорганізування Культ.-Освітнього Відділу переведено реєстрацію неписьменних. На 3.000-ну громаду знайшлося тільки 50 людей, що не вміли зовсім читати й писати, або призабули. Тоді зорганізовано для них вечірній курс. Курс тривав від початку липня 1946.р. до половини лютого 1947.р. Курс закінчило з повним успіхом 25 осіб. Інші навчилися письма приватно так, що з неграмотністю в нашому таборі зовсім покінчено.

Відчувається потреба зорганізувати вечірню школу для малограмотних і в цьому напрямі вже йдуть підготовні роботи.

Курс неписьменних вела п. Мельник Дарія.

д/ Суспільно-громадські та професійні організації.

Скромний обсяг цього бюлетеню не дозволяє докладно зясувати праці всіх тих громадських організацій, що вложили дуже багато труду для

піднесення суспільно-громадського життя у нашому таборі. Одначе хочемо хоч кількома словами згадати їхню працю.

Місцева Станиця СХС провела велетенську харитативну акцію на терені нашого табору, опікуючись безпосередньо хворими, інвалідами, старцями, сиротами та виконуючи різні харитативні акції в міру потреби. Станиця тісно співпрацює з місцевим шпиталем, несе моральну та матеріяльну допомогу хворим з нашого табору, які перебувають у різних лікарнях та санаторіях. Станиця може похвалитися доволі поважним числом членів, які також активно підтримують її у важкій праці несення допомоги ближньому.

Жіноча Делегатура в нашому таборі має за собою поважну пророблену роботу, хоч висліди цієї роботи не завжди вдасться схопити в конкретні цифри.

На терені нашого табору діє ще Філія ТУВо. Ця організація попри виконування своїх статутових обовязків плекає ще традицію давнього братерства серед учасників українських визвольних змагань.

Філія ЛУПВ має на свойому конті кількамісячну успішну працю Народного Університету. Добрих кілька десятків таборян прослухали цілий цикль лекцій з українознавства та з різних ділянок науки й мистецтва. Народний Університет діяв на терені нашого табору направду з великим успіхом. У довгі осінні та зимові вечори збиралися слухачі до викладової залі Університету на дружові пари.

Крім цього діють ще на терені нашого табору різні організації професійного характеру, як "Обєднання кооператорів", "Учительська громада", Філія ОКУЛІД-у, "Обєднання правників", "Секція інженерів та техніків" та інші. Всі ці організації, крім своєї статутової роботи, в більшій чи меншій мірі працюють для добра нашої таборової громади.

Окремо треба поставити професійне обєднання студентів - "Студентську Секцію", яка веде незвичайно інтенсивну внутрішню працю. Щодо членства - це чи не найбільше студентське обєднання з усіх осередків української еміграції. "Студентська Секція" нараховує 115 членів-студентів українських та німецьких високих шкіл у всіх університетських осередках американської окупаційної смуги.

IУ. ГОСПОДАРСЬКЕ ЖИТТЯ ТАБОРУ.

Умовини життя в таборі не сприяють розвиткові господарських установ. Але все таки в нашому таборі господарське життя набрало своєрідних форм, борикаючись із невідрадними обставинами "примусового відпочинкового табору".

На день 1.II.1946.р. було в нашому таборі 10 підприємств, які працювали виключно для самообслуговування таборового населення.

До 29.травня 1947.р. ці підприємства входили до реферату праці, а від 29.5. створено окремий Промислово-Виробничий Реферат, який керує роботою підприємств. Та заки будемо розглядати роботу таборових підприємств, мусимо зважити різні моменти, які здержують їх розвій.

Таборові підприємства не мають права юридичної особи, вони існують тільки де факто і тому вони не мають права закупу, ні перевозу потрібних сирівців. Якщо вони купують і перевозять сирівці, то роблять це на власне ризико і дуже часто з прикрими консеквенціями. Таборові підприємства не мають фінансової бази. Вони виросли тільки завдяки добрій волі працівників, що взяли на себе їх організацію та провадження.

Розглядаючи умови праці майстерень, не можна помицути мовчки систему винагороди за працю. Ця система побудована так, що вона не сприяє підвищенню продукції, а навпаки її завертає.

Для прикладу: Працюючий одержує за свою працю додатковий харчовий приділ, папіроски та грошову винагороду. Перші два роди платні одержує робітник, коли він пересидить на місці праці 44 години на тиждень без огляду на те, чи він випродукував щонебудь, чи ні. Грошова винагорода виплачується за виготовлену продукцію.

Таким чином, коли робітник випродукує I00 одиниць, то він одержить за одиницю, припустім, 7 н.м., коли ж випродукує 200 - одержить тільки 4 н.м., а коли випродукує 300 одиниць, то за одиницю одержить лише 3 н.м. Тому цю систему заплати шляхом суспільної допомоги /робочий приділ і папіроски/ треба вважати за реґресивну систему.

До цього треба ще додати, що УНРРА редукувала штат працівників поодиноких підприємств чотири і пять разів на місяць, що й не давало змоги при найкращих стараннях Таборової Управи налагодити працю у майстернях.

Якщо взяти до уваги факт, що таборові майстерні не мають правного оформлення та й те, що вирішальний економічний чинник /додаткові харчові приділи та папіроски/ не були в руках Таборвої Управи, але в руках УНРРА, то ясно нам стане, чому таборові майстерні та підприємства дають працю тільки невеликому гуртові таборян і виказують не надто велику продукцію.

Але всупереч усім цим тяжким обставинам наші таборові майстерні та підприємства завдяки високій моральній вартості керівників та робітників мають поважні успіхи і задовільно обслуговують таборову громаду.

Для ілюстрації праці таборових підприємств подаємо порівняльну таблицю продукції поодиноких майстерень за листопад I946.р. і червень I947.р.

	Кількість працюючих		Валова продукція		Пересічн. заробіток I працівн.		Валова продукція I працівника	
	листопад	червень	листопад н.м.	червень н.м.	листопад н.м.	червень н.м.	листопад н.м.	червень н.м.
I. Пральня	-	8	-	I87I	-	I25	-	I7I
2. "Жіноча Праця"	30	30	8308	2I74	II9	43	277	72
3. Шевська майстерня	20	22	3669	4927	82	I32	I22	224
4. Голярня	7	4	2989	II67	2I3	I80	429	292
5. Кравецька майстерн.	32	24	3676	4703	90	II8	II5	I96
6. Валізкарня	-	II	-	3223	-	I93	-	293
7. Керамічна майстерн.	5	5	648	2834	-	420	I29	567
8. Переплетня	8	II	I070	I02I	I07	6I	I34	93
9. Різьбарня	4	7	770	I87I	85	I87	I92	269
I0. Трикотарня	II	I0	8II	I234	44	80	74	I23
II. Механічна майстерн.	-	25	-	2955	-	75	-	II8

Коли в майбутньому вдасться правно оформити підприємства та переведеться роботу підприємств на господарський розрахунок, диспонуючи вповні економічними чинниками, що впливають на організацію праці та врешті роздобудеться відповідну скількість матеріялів, інструментів і машин, то наші таборові підприємства зможуть виконати поважну економічну функцію в господарському житті табору. Кваліфікованих сил у таборі подостатком, треба лише їх використати, стимулюючи їжню працю.

а/ Таборові варстати.

П р а л ь н я зорганізувалася в січні I947.р. Затруднює 7 робітників та одного адміністративного керівника. Обслуговує таборові шпиталі і таборові підприємства. Виконує тільки частинно свою роботу тому, що приміщення та машини не розраховані на високе число населення. Відчувається відсутність допоміжних матеріялів. Пральня пере місячно к. 2.000 штук різного білля, коців, суконок, фартухів та інших речей.

Шевська майстерня зорганізувалася в липні 1946.р. В ній працює 23 робітники і 2 адміністративні працівники. Виконує середньо місячно к.600 пар направок різного типу і к.25 нової обуви. Відділу нової обуви не можна розширити з браку відповідних машин.

Голярня зорганізована в червні 1946.р. По нинішній день затруднює трьох робітників та одного адміністративного працівника. Робітня справляється у 80% із своїм завданням. Робітня має великі труднощі з допоміжними матеріялами, яких в останньому часі УНРРА не доставляла.

Кравецька робітня зорганізована в червні 1946.р. у формі кравецьких курсів. З часом перейшла на кравецьку робітню, при якій організовано дальші курси. В робітні працює 30 робітників та 4 адміністративні працівники. Робітня має тільки дві машини до шиття. Робітня спроможна виконати к.120 комплетів направок і перерібок усякого типу одягів та виконати 20-25 комплетів нового мужеського одягу та к.30 комплетів білля. Видайність праці майстерні з браку машин доходить тільки до 25%.

Валізкарня розпочала свою працю 1.1.1947.р. Сьогодні затруднює 10 робітників і одного адміністративного працівника. Робітня виконує к.100 валіз із власного матеріялу та к.50 направок. Робітня працює задовільно.

Керамічна майстерня зорганізована в червні 1946.р. Затруднює 4-ох робітників та одного адміністративного працівника. Спершу майстерня не мала відповідної глини. По довших шуканнях та експериментах удалося забезпечити майстерню достатньою скількістю сировини. Робітня випускає к.150 штук різного роду предметів щоденного вжитку, дитячих забавок та прикрас. Влаштування майстерні дуже примітивні. Та все таки вдається майстерні працювати задовільно.

Переплетня працює від червня 1946.р. і затруднює тепер 10 робітників та одного адміністративного працівника. Майстерня працює майже виключно для обслуговування таборових шкіл, продукуючи зшитки та приготовляючи інші письмові матеріяли. Працює на матеріялах замовця.

Різьбарня зорганізована в червні 1946.р. і затруднює сьогодні 7 робітників. Виконує різьбарські роботи касет, альбомів, хрестів та інше. Місячна продукція середньо к.80 штук. Робота різьбарська без інкрустації з браку відповідних матеріялів. Продукція різьбарні має кольосальний попит головно серед чужинців. Збут продукції забезпечений.

Трикотарська майстерня зачала працювати в червні 1946.р. Сьогодні затруднює 8 робітниць та одного адміністративного працівника. Майстерня виконує усі трикотарські роботи, жіночу галантерію та дитячі забавки. Майстерня провадить перманентно курси жіночих ручних робіт.

Механічна майстерня зорганізована в червні 1947.р. До 1.6.1947.робітня була віддана до диспозиції механічній школі. Диспонуючи прекрасними машинами, могла в тому часі бути самовистачальною робітнею. Одначе в наслідок незрозумілої політики УНРРА віддано цю майстерню механічній школі. Через те понищились деякі машини, а деяку кількість машин вивезено з невідомих причин у невідомих напрямках. Це здекомплетувало майстерню. Від 1.6.1947.р. майстерня пе-

реорганізована. Розпочала роботу на засадах самовистачальности. З трудом здобуває матеріяли і бракуючі інструменти. Майстерня продукує алюмінієве начиння, електричні кухонки, дитячі візки, дитячі забавки, переводить ремонти машин та знаряддя. Майстерня має великі можливості розвитку.

б/ Кооперативні підприємства.

Кооператива "Єдність" постала від злиття міттенвальдської кооперативи "Згода" і фюссенської "Самопоміч". Кооператива розпочала свою працю 20.9.1946.р., постачаючи таборянам товари в таких відділах: мішаних товарів, газет, журналів і книжок, пива і ярини. В процесі роботи в листопаді 1946.р. відкрито ще відділ посередництва для продажу товарів, зданих таборянами на комісію і для виміни. Крім цього кооператива в березні 1947.р. відкрила свою столярню і в червні 1947.р. клюб з буфетом.

На час злиття обох кооператив було 369 членів, прибуло 232, вибуло 2. На сьогоднішній день кооператива має 599 членів з пайовим капіталом /в тисячах н.м./ 4,3. Кооператива реалізувала товарів на 891,1 тисяч н.м. Реалізована націнка і одержана комісія 130,0 т.н.м. Прибутки кооперативи 41,7 т.н.м. Кооператива сплатила громадським та урядовим організаціям: Управі Табору 39,4, УНРРА 10,2, Центросоюзові 11,9, ЦПУЕ 5,8, Високій Економічній Школі 0,5, Переселенчій Комісії 1,0, Шкільному Фондові Табору 2,2, Допомога потребуючим 0,4, Кооперативі "Жіноча Праця" 0,8, допомога кооператорам 0,5, на фонд пластового Джемборі 0,5, різні 1,9 тисяч н.м. Разом кооператива сплатила за звітній період 75,1 тисяч н.м. Власні капітали кооперативи на день 30.9.46. 5,5 т.н.м. Власні капітали на день 1.7.1947.р. 46,4 т.н.м.

"Жіноча Праця" є філією кооп. "Жіноча Праця" в Мюнхені. В Міттенвальді веде "Жіноча Праця" майстерню з 4-ма відділами: кравецьким, трикотарським, вишивкарським і ґалянтерійним. Від жовтня 1946.р. до березня 1947.р. вела кооператива моднярський відділ, який з причини хвороби керівника зліквідовано. До 20.12.1946.р. працювало 50 робітниць і 3 особи керівного персоналу. Після 20.12.1946.р. на зарядження УНРРА зредуковано число робітниць до 30. Робітниці одержують 60% від вплат за виконану продукцію. Кравецький відділ виконав 523 штуки різних жіночих одягів. За виконану роботу кравецький відділ одержав 12.877,20 н.м., з чого заплачено робітницям 9.265,30 н.м. Трикотарський відділ виконав 178 робіт на суму 7.482 н.м. Вишивкарський відділ виконав 183 роботи на суму 9.512,35 н.м. Ґалянтерійний відділ виконав 443 роботи на суму 6.585 н.м. Моднярський відділ виконав 215 робіт на суму 3.014 н.м.

Майстерня кооперативи має можливості розвинути свою діяльність по всіх відділах, а головно у вишивкарському відділі. Цей відділ і ґалянтерійний можуть продукувати товари на експорт. На перешкоді посилення продукції стоїть цілковита відсутність матеріялів. Досі відділи майстерні кооперативи виконували всі роботи з матеріялу замовника.

Майстерня кооперативи провадить крім цього постійний вишкіл молодого нарибку у всіх своїх відділах.

xxxxxxxxxxxx

Оце в дуже загальних зарисах ми представили працю табору продовж минулого року. Ми свідомі того, що на 20 сторінках не можна охопити цілости життя та досягнень 3.000-ної громади. Ми хотіли тільки зробити найзагальніші підсумки проробленої роботи, щоб доказати, що наш загал скитальців працьовитий і здібний, при хоч дрібку сприятливих умовинах, творити поважні господарські і культурні цінності.

xxxxxxxxxxx

ТАБОРОВІ БУДНІ

ТИЖНЕВИЙ ТАБОРОВИЙ ЮЛЕТЕНЬ

Редаґує Колеґія.
Адреса: ІУ/22.
Ціна числа: 0.70 н.м.

Ч.7. Табор Міттенвальд, 27.липня 1947. Рік І.

ЩО РОБЛЯТЬ НАШІ ДІТИ ?

При різних нагодах скаржимося на поведінку наших дітей, дискутуємо над виховними методами, але це небагато помагає самій справі. Пишу це тому, бо ми дуже мало приділяємо уваги нашим дітям, дуже мало стараємося створити для них сприятливі виховні умовини.

Живучи в переповнених кімнатах, забуваємо дуже часто, що з нами є малі діти, які не повинні усього чути, про що в хаті говориться та не повинні бути свідками того всього, чого їм не слід бачити. Дуже часто в багатьох наших таборових хатах забувають про це і спокійно сідають грати в карти або до чарочки та дають волю своїм словам про своїх знайомих і незнайомих, називаючи їх не все симпатичними епітетами, як злодії, шубравці та інше. Навіть коли відвідують себе знайомі, то дуже часто головною темою розмови бувають якраз таборові сплітки про те, хто, що і коли вкрав та ще буде красти. При тому, звичайно, оповідається дуже барвисто і то з найменшими деталями про всі подробиці навіть таких крадежей, яких ніколи не було. Не забувають при тому докладно вирахувати, скільки на тих крадежах хто заробив.

Це все, самозрозуміло, чують малі діти і, не застановляючись над тим, добре це чи ні, пробують тим самим способом промишляти, здобуваючи собі на кіно чи театр, а вже у виїмкових випадках, на авто.

Перед кількома тижнями завдяки дрібному випадкові вдалося таборовій поліції викрити велику групу малолітніх вломників, зорганізованих під кожним оглядом зразково. Ця шайка мала вже тоді на своєму конті декілька вломів до приватних мешкань та пивниць. У спільному маґазині знайдено доволі цінних речей, між ними фотоґрафічні апарати, годинники та інше. Група плянувала ще декілька скоків на мешкання поодиноких громадян, на таборову кооперативу та мешкання команданта поліції. Урядовцям поліції не хотілося вірити, що такі малі /навіть 10-літні!/ створили собі таку справну організацію, не гіршу від тих банд, що їх викривав і допроваджував за вязничні крати славнозвісний Шерльок Гольмс.

Це голий факт.

Тепер не пора і не місце застановлятися над тим, чиї це діти, не пора застановлятись над тим, чи і як їх покарано. Тут треба застановитися радше хто винен, що такі недоростки беруться до цього ремесла.

Можуть бути різні відповіді на це питання, але одна між ними буде правильна: Винні батьки.

Коли застановитися глибше, то ця відповідь покажеться єдино правдивою. Батьки мало цікавляться своїми дітьми, спрямувавши свою увагу дуже часто на маловажні справи, не контролюють своїх дітей поза домом, пускають їх самопас. Дома годують своїх дітей оповіданням різних скандальних історій з таборового життя.

В хаті дуже часто говориться про вчителів та видніших громадян табору з легковаженням і погордою, без найменшої пошани до них, дуже часто говориться про злодійство та нарушення чужої власности не як про ганьбу, але мало що як не про прикмету. Це має великий вплив на наших дітей, це причинюється у великій мірі до того, що наші діти перестають слухати своїх учителів та виховників і, врешті навіть своїх батьків.

Т.Д.

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО ВЕСНИ В МІТТЕНВАЛЬДІ.

Рік 1946/47 - це святочний рік для нашої найстаршої та одної з найкращих виховних організацій молоді. В цьому році припадає 35-ліття існування Пласту. Український Пласт святкує свій ювілей низкою виховних імпрез, зїздів, таборів, зустрічей тощо. Одним з найбільш імпозантних виявів святкування мала статися стріча всіх областей і частин, що оце відбулася в Міттенвальді в днях 5-7. липня ц.р.

Стріча мала бути переглядом сил, проробленої роботи та мала причинитися до пороблення підсумків. Вона мала сповнити вірою нашу молодь у післанництво народу і значіння Українського Пласту та тугою за вогнищами на Рідних Землях. Одначасно причинилася вона до защіплення великої ідеї пластового братерства та дружньої співпраці народів на шляху до сповнення великих ідеалів людства. Тому на цю стрічу запрошено низку скавтових організацій інших народів.

Доказ живучости вселюдських ідеалів у наших рядах повинен відчинити нам вступ на велике світове Джемборі, яке має відбутися в серпні ц.р. й уможливити нам зайняти належне місце в пластовій сімї.

Міттенвальдську стрічу слід під цим оглядом розцінювати як останню передджемборську пробу та остаточний перегляд сил.

Не диво, що міттенвальдська стріча була найчисленніша з усіх, знаних досі у пластовій історії. На ній зявилося к.600 пластунок і к.700 пластунів /разом к.1.300 осіб/.

Поодинокі області й курені приходили вже від ранку 4.7., але офіційне відкриття стрічі, завішення національного і пластового прапорів, відчитання офіційного наказу - відбулося вполудне, 5.7.ц.р. Свято відкрив з доручення Верховного Пластуна і в імені Головної Старшини її голова, сктм. д-р А. Фіґоль. Святочний наказ поміщено повністю в першому числі щоденного бюлетеню пластової стрічі, якого вийшло 8 числа під назвою "Ювілейне Свято Весни". Крім відчитання святочного наказу ввійшла в програму відкриття свята промова сктм. Сірого Лева.

Зустрічі з чужинцями була присвячена неділя, 6.7. Офіційне привітання і завішення їхніх національних прапорів відбулося по Службі Божій, відправленій у греко-католицькому обряді та по молебні, який відслужив духовник УАШЦ. На святі були делеґації від скавтових організацій білорусів, литовців, мадярів, німців та поляків. Росіяни брали участь у святі тільки через репрезентантів, оправдуючи відсутність юнацтва одночасним відбуванням відпочинкових таборів ІМКА.

На привітання чужинних пластунів явилися теж численні делеґати українських громадських організацій. Тоді також відчитано численні привітання, які наспіли на свято 35-ліття Українського Пласту.

День був виповнений тереновими вправами і змаганнями, до яких, крім українських пластунів станули також поза конкурсом білоруси, мадяри і поляки. Крім теренових вправ відбувалися конкурсові змагання в деяких ділянках спорту, а також змагання в танцях і співах. Оцінювано теж таборництво на основі окремо виробленого правильника.

Слід підкреслити, що конкурс у таборуванні причинився до естетичного вигляду табору, бо крім будови шатер оцінювано теж чистоту й естетичне оформлення поодиноких підтаборів.

Чужинці, гості і наша пластова молодь мали змогу запізнатися з нашим народним мистецтвом на основі окремої виставки, яка викликала багато слів щирого захоплення. Віримо, що експонати, зібрані на цій виставці причиняться до спропаґування нашого імені й нашої культури на міжнародному Джемборі в Парижі. Українська суспільність, в розумінні великих досягнень Пласту та доцінюючи належну вагу участи в Джемборі, підготовляє як ювілейний дарунок для пластової молоді висилку як найбільшого числа юнаків на це міжнародне Джемборі.

Українську культуру пізнавали чужі і свої не тільки на виставці народного мистецтва, але і в часі конкурсу в танцях і співі, як теж

при настроєвих ватрах. Дня 5.7. відбулася весела ватра, а 6.7. відбулася ватра з участю гостей. Пописи чужинців стрічалися з гарячим аплявзом нашої молоді і дозволяли порівнювати ефектовні білоруські, польські, мадярські та інші пісні і танці з нашими. Зокрема заслуговував на увагу показ наших святоіванських "купальних" обрядів у виконанні авґсбурзького коша.

В рамах загального таборування відбулася низка менших ватер і нарад куренів, зєднань та гуртків. Між іншим відбулася "Велика Племінна Рада ЛЧ", які святкують в цьому році 25-літній ювілей свого існування. Подібно теж радили старші пластуни, Хрестоносці, Закарпатці, тощо.

До загального враження причинилася зразкова праця кооперативи "Пласт", яка видала з нагоди ювілею спеціяльні артистичні плякетки, відзнаки стрічі, ювілейні значки, серію листівок, пропамятний альбомчик тощо. Здебільша артистичне виконання памяток і розмірно низька ціна причинилися до того, що біля станків кооперативи був постійно натовп купуючих. Пластуни "полювали" на знайомих і незнайомих та обмінювалися підписами. На святі появилися теж уперше пластові видання, як "На сліді", "Пластун", "Сеніорська ватра" та щоденний бюлетень стрічі "Ювілейне Свято Весни", якого вийшло три числа, вміщуючи постійно актуальний матеріял з пластових підтаборів та цілости свята.

Треба ще підкреслити, що філятелістичний реферат для підготови пластунів на Джемборі зробив гарну виставку філятелістичних збірок.

Початкова погода грозила неповодженням. Зливний дощ першого дня, саме в часі розбивання шатер, наробив багато клопоту. Але завзяття молоді, карність і фізична справність перебороли труднощі. Це й дало молоді багато вдоволення та було незвичайно важливим виховним чинником.

Неначе в нагороду за завзяття пластунів в міру розгортання свята кращала погода і 7.7. було прекрасне сонце. Проте незалежно від погоди від початку до кінця не опускав пластунів добрий гумор, що й було доказом, що для пластунів справді ніщо не значать бурі й негоди.

На закінчення свята відбулася при святочній ватрі Велика Пластова Рада. В програмі цієї ватри були сольові точки деяких пластових частин, 35-літня історія Українського Пласту, виголошена в дуже поетичній формі та кінцеве слово голови Головної Старшини пластунам на дорогу. Від цієї останньої ватри запалили приявні пластуни кілька сотень смолоскипів і розійшлися з ними по цілій площі свята. Це був чи не найкращий момент в часі міттенвальдської стрічі.

Пластове Ювілейне Свято Весни було великим успіхом української пластової організації та дальшим кроком вперед на шляху до намічених цілей. В усіх учасників залишило воно незатертий спомин на ціле життя.

Я-ль.

/ "Ювілейне Свято Весни" ч.3 з дня 7.липня 1947.р./.

ЩО ГОВОРИЛИ ЧУЖИННІ ПЛАСТУНИ ПРО ЮСВ ?

Мадяри: "Нам дуже подобалося, тільки жалуємо, що стріча триває так коротко. Треба признати, що Команда Свята використала час на різні пластові зайняття, не залишаючи пластунам багато вільного. Ця стріча є направду знаменитою школою для пластунів".

Литовці: "Нам тут дуже у вас подобалося. Ця стріча вам направду вдалася. Ми дуже жалуємо, що нас так тут мало і ми не могли виступати, як інші, на вашій прекрасній ватрі. З українцями ми вже стрічалися, бо ми живемо в одному таборі з ними на Фраймані. З українськими пластунами ми були завжди в гарних взаєминах. Велика шкода, що ця стріча вже сьогодні кінчиться. Вона була направду виявом скавтового братерства!"

Поляки: "Було направду дуже гарно. Було тут усе по скавтовому. Нічого не бракувало, крім...кальорій, але на це нема ради. Нашим скавтам залишилося дуже багато приємних вражінь. 35-ліття вашої скавтової організації будемо памятати довго!"

ВІДОМОСТІ ПРО ФІНАНСОВУ ГОСПОДАРКУ ТАБОРОВОЇ УПРАВИ.
/Касовий стан та обіги/.

Інформації про фінансову господарку Управи вважаємо за відповідне поділити на два окремі періоди: від липня до кінця жовтня 1946.р. та від листопада 1946.р.по кінець червня 1947.р.

За період від липня по кінець жовтня 1946.р.мала Таборова Управа такі приходи і витрати:

Приходи:	н.м.	Розходи:	н.м.
Добровільні датки	2.563,81	Платня працівн.Управи	7.165,--
Кооп."Єдність"- %%	3.716,98	Допомоги	1.871,--
"Жіноча Праця"	146,87	Позики	1.000,--
Театр	3.372,70	Адміністративні видат.	1.001,60
"Щоденні Вісті"	980,74		
10% від курсів	354,50	Разом.витрат	11.037,60
Націон.податок	785,--	Сальдо на 1.11.46.	1.133,--
Позики	250,--		
разом	12.170,60	разом	12.170,60

Зупиняючись на позиції виплат працівникам Таборової Управи,треба підкреслити,що цю платню виплачено у вересні 17-ом працівникам сумою 3.750 н.м. і в жовтні 16-ом працівникам 3.415 н.м. Платню виплачувано тим урядовцям Таборової Управи,які не одержували ніякої грошової заплати з фондів,що ними господарила УНРРА.

З каси Таборової Управи виплачено 13 особам допомоги на суму 1.730 нім.марок,61 н.м.видано на обладнання порадні матерей і 80 н.м. на доживлювання шкільної молоді.Ці позиції дають разом 1.870 н.м.,закниж-кованих під гаслом допомоги.

Від 1.11.1946.зачинається другий період праці.У звязку з тим, що УНРРА відмовилася фінансувати наші школи,Таборова Управа стала на шлях утворення шкільного фонду,який у цьому періоді осягнув доходи в сумі 83.250,77 н.м.Нижче подаємо перегляд приходів і витрат у цьому періоді:

Приходи:	н.м.	Розходи:	н.м.
Сальдо на 1.11.46.	1.133,--	Заробітня платня учитель.персоналові шкіл табору	77.449,50
Кооп."Єдність"-%%	32.634,73	Обладнання шкіл	1.120,70
Жіноча Праця" - %%	2.678,45	Стипендії 3-м учням	300,--
"Щоденні Вісті"	3.023,--	Видано допомог потребуючим	24.287,65
10% від курсів	1.402,50	Домога церкві УАПЦ	1.000,--
Театр	6,480,20	Дотація Таборової Управи на Шкільний Фонд	8.978,--
Добровільні датки	1.910,28	Витрати на організацію наукових конференцій	500,--
Коляда	3.150,35	Зворотні позички	3.300,--
Нац.податок	117,75	Нац.податок	785,--
Фонд допомоги	20.056,90	Платня працівн.Т.У.	10.620,--
Р-к Шкільного Фонду:			
Кооп."Єдність"	2.379,35		
"Жіноча Праця"	142,70		
Різьбарня	220,--		
Курси	33,20		
Кравецька майстерня	864,--		
Шевська майстерня	411,--		
до перенесення	76.637,46		128.340,85

Приходи	н.м.	Розходи	н.м.
з перенесення	76.637,46		I28.340,85
Переплетня	3I,--	Різні видатки	7.423,74
Керамічна майстерня	20,--		
% з рефератів	2I6,--		I35.764,59
Спортові імпрези	600,--	С-до на I.7.47.	20.083,39
Забави	200,--		
Добровільні датки і декл.	I.583,--		
Прихід з готелю	490,--		
СО - посвідки на убрання	552,--		
Шкільні оплати батьків	47.802,72		
Дотація Таборової Управи на Шкільний Фонд	8.978,--		
разом	I55.847,98		I55.847,98

В рахунку"допомога потребуючим" записані допомоги на лікування, одноразові допомоги особам,позбавленим прав ДП та інші.З таких допомог скористало I35 осіб на загальну суму 22.239,-- н.м.До цього треба ще додати витрати на розїзди для здобуття різних документів для осіб,позбавлених права ДП.Ці витрати замикаються сумою 3.048,65 н.м.

Працівникам Таборової Управи за 7 місяців виплачено I0.620,-- н.м., а саме: за листопад I2-ом працівникам виплачено 2.690,-- н.м.,за грудень 4-ом працівникам I.340,-- н.м.,за січень 5-ом працівникам I.290,-- н.м.,за лютий 6-ом працівникам I.690,-- н.м.,за березень 4-ом працівникам I.I40,-- н.м.,за квітень 5-ом працівникам I.470,-- н.м.і за травень 4-ом працівникам I.000,-- н.м.

На конті "різних видатків" закнижковані такі позиції: прийняття різних комісій та репрезентаційні видатки 4.350 н.м.,службові розїзди I.025 н.м.,канцелярійні,поштові та інші адмін.видатки 2.048,74 н.м.

На день I.липня в касі Таборової Управи є сальдо 20.083,39 н.м. На перший погляд це велика сума,але для потреб 3.000-ної громади ця сума є аж надто мала.

В обох періодах фінансової господарки Таборової Управи в приходовій частині стверджуємо в більшості випадків припадкові джерела, а в слід за тим непередбачені припадкові суми.В майбутньому фінансова господарка Таборової Управи буде спиратися на докладно опрацьованих кошторисах таборових підприємств та інших таборових приходів.

Подрібний розрахунок Шкільного Фонду був поданий у попередньому числі "Таборових Буднів" при підсумку праці таборових шкіл.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

НОВИЙ НАБІР РОБІТНИКІВ ДО БЕЛЬҐІЇ.

Еміґраційний Відділ-Сґеркасерне,Адм.бл.,I75 розпочинає з днем 28.7.ц.р.реєстрацію робітників до другого транспорту на виїзд до Бельґії.

Голоситися можуть лише чоловіки від I7 до 40 років життя,фізично здорові.Праця тільки в копальнях.Зголошені не мусять бути фахівцями в копальняній праці.

Разом з робітниками реєструються члени їх родин.

Всі бажаючі виїхати на працю до Бельґії мають разом зі своїми родинами зголошуватися до лікарського перегляду в шпиталі Сґеркасерне. Одержавши посвідку про стан свого здоровя,зголосяться разом із родинами до Еміґраційного Відділу,Адм.бл./I75.Зі собою принести: ДП карти та 4 фотознимки на кожну особу.Зголошені будуть виїздити групами по 25 осіб,тому повинні в таких групах зголошуватися до реєстрації.

Пишемо хроніку

В днях 5., 6. і 7. липня відбувся зїзд українських пластунів т.зв. Ювілейне Свято Весни з участю пластових делеґацій від інших народів. Українських пластунів було: 117 сеніорів, 208 старших пластунів, 871 юначок і юнаків та 2 відділи пластового новацтва. З чужинців брали участь: білоруснии /50/, литовці /5/, мадяри /47/, німці /34/, поляки /93/, росіяни /1/, румуни /1/.

Німецька делеґація прибула під проводом сеніора німецького пластового руху, д-ра Ліона.

6.7. Хор СУМ-у з Берхтесґаден виступив на сцені нашого театру з окремим концертом. У програмі українські народні пісні.

7.7. Аматорський гурток СУМ-у з Берхтесґаден виставив комедію І. Керницького: "Король стрільців". Виконання, як на аматорів, добре.

---

11. і 12.7. Науковий зїзд групи істориків УВАН, присвячений питанню "Україна і Захід". На зїзд прибуло 16 науковців /було передбачено 25/. Із запланованих 12 доповідей прочитано тільки 8. Всі доповіді були на високому науковому рівні. З огляду на брак часу на дискусію відведено тільки хвилини. Доповідей вислухало доволі мале число наших таборян.

13.7. Оперний ансамбль з Мюнхену відвідав наш табір з постановою оперети Штравса "Циганський барон". Публіки багато. Успіх постанови ненадзвичайний.

18.7. Прогулька журналістів-членів "Союзу ДП-Преси". Прибуло 8-ох представників-балтійців. Був тільки 1 українець, що попав до нашого табору випадково. Гості оглянули надбання нашого табору: церкви, школи, майстерні та установи. Ввечері влаштовано на їх честь окремий концерт, у програмі якого були виступи професорів нашої таборової Музичної Школи та Театральної Студії дир. Й. Гірняка. Решту вечора провели гості в таборовому клюбі на вечері та розмові з представниками нашої громади під проводом голови Таборової Ради та команданта табору. Гості відїхали другого дня з найкращими враженнями про працю нашого табору.

На марґінесі цих відвідин належить підкреслити велику байдужість представників української преси, які не поцікавилися життям одного з найбільших українських таборів, висилаючи туди самих чужинців. Тим більше вражало це прикро, що головою "Союзу ДП-Преси" є українець.

В днях 18., 20., 21. і 22.7. український театр "Розвага" з Нового Ульму відвідав наш табір із своїм репертуаром: Косач Ю. - "Облога", Гурський - "Тітка", Тобілевич - "Бондарівна", О. Олесь - "Лісовий цар Ох", та вечір комедій. Усі постанови виведені бездоганно. На вирізнення заслуговують багаті та мистецькі декорації.

22.7. Засідання Таборової Ради, присвячене біжучим справам та обговоренню виставки праць табору, запроєктованої Управою на кінець серпня ц.р.

23.7. Виступ балету державної латвійської опери під управою Остальда Леманса.

Доповідь інж. П. Веселовського про подорож гетьманича Данила по Канаді та Америці /ЗДА/.

24.7. Заходом проводу Делеґатури ОУЛ відправилося в обох таборових церквах богослуження з нагоди дня св. Ольги, покровительки українського жіноцтва. Ввечері відбулася в залі таборового театру святочна академія з програмою: промова - о. дек. М. Кравчук, деклямації - Т. Позняківна, І. Варцаба, квінтет - професори В. Цісик, Б. Мигасюк, В. Чижик і Я. Заліпський та Л. Сольчаник, реферат - Н. Венгльовська. Публіки дуже мало.

Перше засідання представників організацій та установ у справі запланованої виставки.

Поштова скринька.

В НАШИХ КУХНЯХ НЕ ВСЕ В ПОРЯДКУ.

В наших таборових кухнях були постійно недоліки. Вони є й сьогодні. Для прикладу візьмім хоч би відмірювання щоденних пайків страви. Воно в обох кухнях різне. Дуже часто працівники кухні відмірюють страву так скупо, як би щадили ще для когось. Не знаю скільки в тому правди, але говорять люди, що рештками з кухонь годуються людські коні. На мою скромну думку було б далеко практичніше так розділювати страву, щоб ніщо не лишалося в казанах.

В дитячій кухні трапляється дуже часто, що бракує страви для всіх відборців. Буває, що не стає картоплі для найменших дітей. Це доволі цікаве, чому персонал так невміло розділює страву. При цьому насувається питання, чи працівники дитячої кухні одержують також харч на інших кухнях, бо відомо, що вони зовсім нормально харчуються на дитячій кухні.

Видача молока дітям лишає також багато до побажання. Перемірюючи молоко дома, звичайно стверджуємо брак приписаної міри. Це мабуть тому, що в дитячій кухні молоко видають з великим поспіхом і в мірках завжди дещо залишається. Є ж прецінь батьківський комітет, який повинен цими справами поцікавитися.

Хочу звернути увагу на ще одну річ. Буває, що до нашого табору привозять ярину в великих скількостях, виглядало б, для мешканців табору. Але буває дуже часто так, що цю ярину видають аж тоді, як вона зогниє. Недавно привезли авта до табору більшу кількість огірків. Досі тих огірків нікому не видали. Не враховую того випадку, що видали по одному огірочкові дітям у дитячій кухні, бо ці огірочки були вже пригнилі. Чи не можна б зробити так, щоб ярину видавати населенню свіжу і незогнилу.

Думаю, що референт харчування та керівники кухонь повинні більше присвятити уваги порушеним питанням, щоб у майбутньому не повторювалися такі самі промахи.

Х.Л.

ХТО ВІДПОВІДАЄ ЗА ТАБОРОВИЙ ТЕАТР?

Між іншими порушеними питаннями хочу звернути увагу на порядки в нашому таборовому театрі. Нелад, який є у нашому театрі, вже переходить усякі границі. Пригадую собі, як з вітром підшитої спортової галі збудовано гарний, хоч неакустичний, театр. Все було гарно зроблено: лавки мали свої числа, за порядком поукладані, набиті соломою і покриті мішками. Наша театральна заля нагадувала багатьом нам львівський оперний театр у мініятурі. Щодня повинен бути якийсь поступ, кожночасно повинні ми помічати піклування театральною залею відповідних людей. Зате ми помічаємо, що нашим театром мало цікавляться. Люди вистоюють цілими годинами при касі, бо пан касієр забуває прийти на час, а таборові кавалери ходять на вистави "на шварц".

На вистави чи академії приходять матері з малими дітьми, які влаштовують собі дуже часто свої власні концерти. Зухвалі підростки, користаючи з браку опіки над ними батьків та учителів /яких і так не бояться/, не тільки бються по бальконах, але й були випадки, що влаштовували собі боксерські змагання перед самою сценою.

В театрі з кожним днем помічаємо більше занедбання. За сценою повно сміття, а навколо залі таке, що й гидко про це писати. Є в нас технічний відділ з будівельним підвідділом, є інженери та архітекти, але нема кому збудувати конечного кльозету коло театру.

Таборовик.

"СВИНСЬКА СПРАВА".

Стидно мені про цю справу писати, але нема на це ради. Читав я у якійсь газеті, що в одному таборі годують спільно більшу скількість свиней тими залишками, що їх достарчають таборові кухні. Населення має велику користь з цього, бо кожної неділі має свіжу

свининку. Я довго думав над тим і додумався, що можна б завести таку саму годівлю у нашому таборі. Приміщення є, в кухнях лишається щоденно багато страви, якої таборові коні не можуть уже зїсти. Значить, є всі дані, потрібні для цієї справи.

Розглядаючись за відповідним приміщенням, я потрапив до тої частини нашого табору, де живуть коні, корови і кури. В одній стайні я відкрив навіть невеличку, товсту, рожевеньку свинку. Пізніше показалося, що таких свинок є більше. Це наші підприємчиві громадяни годують цих свиней рештками нашої страви, або навіть заощадженими рештками, ріжуть свинки і пізніше продають нам наше добро по 120-150 марок за кіло.

Ці підприємчиві господарі напевно не купують картоплі, ні грису для своїх свиней. Вони дістають готову, варену страву.

Приходить мені на думку, чи не можна б у нашому таборі зорганізувати годівлю свиней для загального вжитку. Думаю, що можна, але треба поважно підійти до цієї справи і зліквідувати "свинську політику" деяких наших підприємчивих громадян.

Дуже прикро, що ми, живучи навіть у гурті, не вміємо деколи зректися власної користи для добра загалу. Це дуже важна річ вміти жити в громаді з користю для громади.

Спробуймо розвязати оцю дрібну, але складну справу, яка матиме велике значіння для поправи нашого харчування. Агроном.

Від Редакції: В поштовій скриньці знайшли ми цим разом дуже багато цікавого матеріялу, але не можемо його в цілості помістити, бо деякі дописи не підписані авторами.

Непідписаних дописів повним прізвищем автора не можемо містити, бо не хочемо брати на себе відповідальности за порушені справи. Тому просимо пересилати нам тільки підписані дописи, якщо хочете, щоб вони побачили світ Божий на сторінках нашого бюлетеню.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

ПІД УВАГУ БАТЬКАМ І ДІТЯМ!

В часі від 31.7. до 13.8. ц.р. табори Єгер-і Піоніркасерне можуть ще вислати 100 дітей у віці 10-14 років до Ґрафенашав. Щойно тепер є нагода повністю використати відпочинкові табори ІМКА. Тепер усталюється сонячна погода. Зміна одноманітного способу життя принесе дітям перед початком шкільного року велику користь і вдоволення. Зміна повітря впливатиме корисно на здоровя наших дітей. Перебування в гурті ровесників і споживання в їх товаристві харчів причиниться до збільшення апетиту в наших дітей. Тільки діти в таборі Ґрафенашав мають змогу використати 300 кальорій денно додаткового харчу. Отже діти, здані виключно на харчі ІРО, мають нагоду відживитися.

Доки нема науки, треба дітям охороняти здоровя та збільшувати їхні сили. Зміна повітря - це один із засобів проти небезпеки ТБЦ.

Записи на табір відбуваються в пятницю, суботу, понеділок у Відділі СО, кімн. 169, в урядових годинах. Там же можна одержати докладні інформації. Батьківський Комітет.

Шукаємо доброго кольпортера "Щоденних Вістей" і "Таборових Буднів" на Піоніркасерне. Платня залежно від проданих часописів. Добрий заробіток запевнений.

Зголошуватися на адресу: 4/22.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

ТАБОРОВІ БУДНІ

ТИЖНЕВИЙ ТАБОРОВИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Редагує: Колегія.
Адреса: IУ/22.
Ціна числа: 0.70н.м.

Ч.8. Табор Міттенвальд, 3.серпня 1947. Рік I.

ДЕ Ж Є ІНШІ ?

В попередньому числі "Таборових Буднів" ми читали докладне касове звідомлення Таборової Управи. Деякі позиції цього звідомлення застановили неодного, навіть з-поміж тих таборян, які мало або зовсім не цікавляться господарським життям нашого табору. До таких цікавих позицій належать вплати таборових майстерень та підприємств для потреб табору.

Хоч касове звідомлення, заміщене в попередньому числі таборового тижневика, не виказує вплат поодиноких майстерень та варстатів до т.зв.каси УНРРА, то все таки навіть дрібні квоти, що їх таборові варстати вплатили на культурні потреби нашої громади, вказують на їхнє суспільне наставлення до потреб цілости. Переглядаючи ці невеличкі вплати, питаєш себе: Де ж є ті інші, що заробляють далеко більше від наших майстерень. Де ж є ті торгівці яриною та овочами, що мають кольосальні обороти, а не мають ніяких адміністративних видатків, як льокаль, податок та інші. Де є ті "приватні" шевці, кравці, фотографи та інші ремісники, що коштом інших таборян доробляються зовсім приличного маєтку.

Коли ми зважимо, що працівники майстерень мусять задовольнитися невеличким зарібком, обслуговуючи громаду, то не можемо ніяк простити всім нашим "підприємцям", які обслуговують нас поза зорганізованими варстатами праці, вимагаючи за цю "обслугу" високих цін, які нерідко переходять поза тисячу. Тоді, коли з невеличкої платні працівника майстерні чи таборового варстату обтягає Таборова Управа певний означений відсоток на таборові культурні і громадські потреби, "приватні" купці та підприємці заробляють доволі поважні суми, не платять ніякого податку та ще й при різних громадських акціях відмовляються від жертв на загально-національні потреби. Дуже часто "приватники" користуються послугами таборових майстерень, бо там менше коштує. Дуже часто "приватники", використовуючи занадто велику господарську свободу, галапасують на організмі нашої громади, затративши всякі межі приличности та громадської моралі.

Візьмім хоч би для прикладу продавців ярини та овочів. Ці люди за невеликі гроші дістають товар у німців, перевозять його різними засобами до табору і продають звичайно по цінах вдесятеро, двадцятеро, або і всотеро більших від цін закупу. Ярина та овочі мають кожночасно консумента, немає загрози, що ці продукти не підуть. У слід за тим є певність, що перепродавці відбирають з величезним зиском вложений у товар капітал.

Правда, можуть бути заміти, що ярина та овочі конче потрібні для на-

ЩО Є В ЧИСЛІ ?

Де ж є інші ?
Національна вкладка за 1946.рік.
Фінансова господарка реферату фахової освіти.
Пишемо хроніку.
Поштова скринька:
Хто має право на СПЦ ?
Самі пани, нема кому коров пасти.
Повінь національних свят.
Хто відповідає за нічний спокій?
Відповідь референта харчування на заміти проти кухонь в попередньому числі.

Дописи до "поштової скриньки" приймаємо тільки за повним підписом дописувача. Дописів, у яких заміщені неоуттєві закиди, або образи, з засади не поміщуємо. Невикористаних дописів не звертаємо.

Матеріяли до "Таборових Буднів" треба складати найпізніше до середи.

селення табору. Цього не хочемо оспорювати, але мусимо ствердити, що за цю конечну потребу платимо забагато. Може хтонебудь сказати, що торгівці яриною та овочами дуже часто рискують, транспортуючи цей товар і за цей риск кажуть собі платити дорожче. Цей аргумент не переконає нікого, крім самих торгівців. Треба зважити, що ці люди живуть у одній громаді, користуються рівними з усіми правами та привілеями, тому повинні мати також деякі обовязки супроти громади. Повинні свій хист і сприт використати частинно для полегшення громаді важкого таборового життя.

На терені нашого табору відбулася перед кількома днями загальна збірка на одну важливу громадсько-національну справу. В часі тієї збірки виказалося, що якраз сезонові купці яриною та овочами жертвували смішно малі суми в порівнянні до їхніх доходів. Робітники таборових варстатів праці, лісових бриґад та інші жертвували по 10, 20 і більше марок, а добре ситуовані торгівці цибулею та капустою вплачували по 8 марок або не платили нічого. Отже тут бачимо, що люди, які в нечесний спосіб доробляються маєтку коштом працівників таборових варстатів і безробітних громадян, які дуже часто мусять відмовляти собі харчів, щоб купити дітям ярини та овочів, не хочуть навіть малої частинки своїх доходів віддати на потреби цілої громади чи цілої національної спільноти. Ці люди перестали думати громадськими катеґоріями, вони думають тільки катеґоріями власного шлунка і власної кишені. В громадському житті вони стоять осторонь, не цікавляться загальними справами, дуже часто жируючи на несвідомості та нужді своїх співгромадян.

Недалекий той час, коли тисячі скитальців будуть мусіти самі подумати про шматок щоденного хліба. Тоді люди, які не оглядалися на ніякі моральні чи національні закони й доробилися маєтку, зможуть якийсь час втриматись на поверхні життя, маючи запевнений шматок хліба. Інші мусітимуть тяжко працювати. Але що зроблять ті, які вже нездібні до праці ? Про них напевно не подбають люди з капіталом. Про них мусітиме подумати та українська громада, яка несе на своїх плечах всі національно-суспільні тягарі.

Маючи це на увазі, мусимо створити в нашій громаді такий порядок, щоб кожний працездатний віддавав частину своїх заробітків на потреби цілости. Мусимо змагати до того, щоб люди з однаковими правами мали й однакові обовязки. Мусимо змагати до того, щоб у нашій громаді не було трутнів, які спивають тільки мід, не даючи нікому ніякого пожитку.

Думаємо, що Таборова Управа знайде способи, щоб скоротити цей господарський лібералізм і завести порядок у нашому господарському житті. Ми неконче за тим, щоб зараз ліквідувати приватні підприємства та приватну ініціятиву, але ми за тим, щоб однакові тягарі поносили приватні і таборові підприємці та працівники.

Якщо б усі приватні підприємці та ремісники сплачували тільки 10% від своїх місячних приходів, то впливи з цього титулу забезпечили б вповні наше шкільництво, дали б змогу розвинути широку виробничу працю та поставили б наше господарське життя на певні основи самовистачальности. Тому треба доложити всіх зусиль, щоб цю справу належно впорядкувати.

Ґ.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

НАЦІОНАЛЬНА ВКЛАДКА ЗА 1946. РІК.

Згідно з ухвалою зїзду представників української еміґрації в Німеччині, основним джерелом фінансування видатків ЦПУЕ є національна вкладка, що її добровільно вплачує кожна особа, віком понад 20 років, яка признає себе членом української національної спільноти.

Національна вкладка виносить на І рік 20 нім. марок від особи.

Вплата національної вкладки є обовязком кожного свідомого українця і вона дає йому право вимагати охорони та захисту прав людини від своїх допомогових організацій.

Велике число українських емігрантів сумлінно поставилось до свого національного обовязку і сплатило вповні національну вкладку. Це дало можливість фінансувати відповідні видатки, звязані з виконанням тих завдань, що їх накреслив зїзд української еміграції та тих нових вимог, що їх висунуло життя в справі охорони і захисту української еміграції.

Поруч з тим треба відзначити, що через організаційно-технічні труднощі, через байдужість цілої низки обласних і місцевих допомогових українських організацій, а також з причин байдужости окремих осіб, значна кількість української еміграції свого національного обовязку не виконала і не сплатила за 1945.рік національної вкладки. Це не дало змоги фінансувати цілої низки починань та відповідно розгорнути заплянувану працю.

Від 1.липня 1947.р.розпочинається добровільна збірка національної вкладки за 1946.рік. Хай же не буде ніодного українця і українки, які не виконали б цього національного обовязку супроти своєї надрядної установи.

Національна вкладка дає матеріяльну підбудову загально-громадським установам для захисту та допомоги всім українцям, розкиданим поза Батьківщиною.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ФІНАНСОВА ГОСПОДАРКА РЕФЕРАТУ ФАХОВОЇ ОСВІТИ.

На терені нашого табору діяла ціла низка фахових шкіл та курсів. Цілком зрозуміло, що ця праця мусіла базуватися на певних фінансових основах, від яких у великій мірі залежав успіх чи неуспіх навчальної частини.

Значна частина фахових шкіл та курсів за минулий шкільний рік не мала своїх власних фінансових плянів та кошторисів, бо в більшості навчання було безплатне і керівники та викладачі курсів працювали в більшості випадків з чисто громадських мотивів.

Друга частина фахових навчальних закладів будувала свої грошові кошториси на вплатах курсантів, які складалися з 5 н.м. вписового та по 10 н.м. місячної оплати за навчання. На цих курсах керівники та викладачі лише частково утримувалися з грошових вплат від курсантів, маючи основну винагороду в інших установах табору, або одержуючи винагороду за працю на курсах від УНРРА /слюсарсько-механічні курси/.

Третя частина фахових курсів вдержувалася виключно з оплат курсантів за навчання, які дорівнювали 150-300 н.м. від курсанта за цілий курс /шоферські курси/ або по 1 н.м. за одну академічну годину, як це практикувалося на курсах чужих мов.

Крім того всі керівники та викладачі на фахових курсах і в школах, коли вони рахувалися основними працівниками цих курсів, одержували нарівні з іншими таборовими працівниками додаткові приділи.

Фахове навчання в нашому таборі, завдяки жертвенності праці керівників та викладачів, може похвалитися доволі поважними успіхами. Але фінансове забезпечення фахового навчання незавжди йшло в парі з успішністю педагогічної праці. Велика частина курсантів - це сироти або безробітні, які не були спроможні платити всіх оплат, тому їх постійно керівники курсів звільняли або за них вплачували належні оплати таборові харитативні організації.

Для ясного образу фінансової господарки реферату фахової освіти подаємо понижче рахункове зіставлення:

Приходи:

Ч.п.	Навчальний заклад	Вплата учнів	Інші приходи	Німецька адміністрація	Разом
I.	Однорічна кравецька школа	I500,--	I40,--	-	I640,--
2.	5-тимісячні вечірні крав.курси	2240,--	I75,--	-	24I5,--
3.	I-річна шевська школа	I40,--	-	-	I40,--
4.	5-тимісячні веч. шевські курси	I30,--	-	-	I30,--
5.	6-тимісяч.слюсар.-механічні курси	270,--	-	I2688,6I	I2958,6I
6.	4-місячні авто-механічні курси	I90,--	-	-	I90,--
7.	4-місячні радіо-монтерські курси	630,--	-	-	630,--
8.	8-місячні лісові вечірні курси	400,--	-	-	400,--
9.	4-місячні шоферські курси	39289,50	-	-	39289,50
I0.	4-місячні шоферські курси 2.набору	7200,--	-	-	7200,--
II.	I-річна іконографічна школа	-	-	242,--	242,--
I2.	6-місячні вечірні курси англ.мови	2529,--	-	-	2529,--
I3.	6-місячні вечірні курси еспан.мови	I0I2,--	-	-	I0I2,--
I4.	курси французз.мови	292,--	-	-	292,--
I5.	курси нім.мови	385,--	-	-	385,--
	Разом	56207,50	3I5,--	I2930,6I	69453,II

Видатки:

Ч.п.	Навчальний заклад	Платні викладачам	Учбові і господ.видатки	% Таборовій Управі	Разом
I.	I-річн.крав.школа	7I2,--	-	300,--	I0I2,--
2.	5-місяч.крав.курс	I568,--	-	448,--	20I6,--
3.	I-річн.шев.школа	II2,--	-	28,--	I40,--
4.	5-місяч.шев.курси	I04,--	3,--	26,--	I33,--
5.	6-міс.слюс.механ. курси	I2688,6I	-	54,--	I2742,6I
6.	4-міс.авто-механ. курси	-	-	38,--	38,--
7.	4-міс.радіо-монт. курси	240,--	300,--	I26,--	666,--
8.	8-м.лісові курси	I70,--	-	80,--	250,--
9.	4-м.шофер.курси	-	38355,20	-	38355,20
I0.	4-м. " " 2.набір	550,--	I920,45	554,--	3024,45
	До перенесення	I6I44,6I	40578,65	I654,--	58377,26

Ч.п.	Навчальний заклад	Платні викладачам	Учбові і господ. видатки	% Таборовій Управі	Разом
	з перенесення	I6I44,6I	40578,65	I654,--	58377,26
II.	I-річ. іконограф. школа	242,--	-	-	242,--
I2.	6-міс. веч. курси англ. мови	I626,40	-	506,--	2I32,40
I3.	6-міс. веч. курси еспан. мови	822,--	-	202,--	I024,--
I4.	курси франц. мови	256,--	-	5I,--	307,--
I5.	курси нім. мови	308,--	-	77,--	385,--
	Разом	I9399,0I	40578,65	2490,--	62467,66

Деякі курси працювали з невеличким недобором, як це можна ствердити в поданих рахунків, але деякі мають ще поважні сальда. В загальному фахове шкільництво закінчило рік праці з позитивним грошовим сальдом 705I,45 н.м.

Найбільше сальдо мають, річ ясна, шоферські курси, які не закінчили це своєї праці. Навчання на шоферських курсах відбувається дальше.

xxxx

Пошта скринька

ХТО МАЄ ПРАВО НА СПЦ ?

Згідно з розподілом харчівників у таборі, люди, які не підходять під категорію здорових, ані не є так хворі, щоб мусіли лежати в шпиталі, повинні одержувати окреме харчування т.зв. СПЦ. Ця категорія харчівників доволі обмежена, її число завжди залежить від числа мешканців табору. В нашому таборі таких людей, яким прислуговує СПЦ, є значно більше, ніж самих людь.

Та все таки довкола приділювання цієї категорії харчування поодиноким громадянам кружляють дивні поголоски. Дуже часто чується, що таборовий лікар признає категорію окремого харчування тільки хворим на туберкульозу. Коли ж звертаються хворі на туберкульозу, то знаходиться інша причина і все одно хворий не одержує бажаного приділу. Знаю один такий випадок, коли за приділом СПЦ звертався чоловік, хворий на шлунок. Йому відмовили, кажучи, що цей приділ можуть одержати тільки туберколіки. Коли ж він за якийсь час предложив рентгенівські знимки своєї дитини, які недвозначно стверджували поважне захворіння дитини якраз на туберкульозу, то лікар йому знову відмовив окремого харчування, бо мовляв діти до 5 років, які харчуються в дитячій кухні, не мають права на СПЦ.

Хто ж тоді має право на СПЦ ?

Думаю, що цю справу належало б для добра авторитету нашого таборового лікаря врешті висвітлити, щоб не ширилися різні поголоски про розділювання окремого харчування.

М.П.

САМІ ПАНИ, НЕМА КОМУ КОРОВ ПАСТИ.

В нашому таборі є дуже багато людей нездібних до важкої фізичної праці. Маю на думці старших людей, які не мають здоровя до фізичної праці, а також шкільну молодь, яка тепер до школи не ходить, з відпочинкових таборів не користає, але цілі дні проводить на зеленій мураві. Ці люди, старші і молодь, нарікають на брак відповідної праці, але рідко самі собі такої праці шукають. Бувають дуже рідкі випадки, коли названі вгорі категорії людей хочуть прийняти запропоновану працю. Коли їм запропонувати якунебудь працю, вони дуже часто з різних мотивів престіжевої натури її не приймають.

Для прикладу хочу подати два знаменні випадки.

Є в нашому таборі декілька громадян, які привезли з собою або вже тут придбали собі корови. Ці люди мають звичайно ще й інше господарство, якому мусять посвятити весь свій час. Півтора місяця тому розглядалися власники корів за якимсь пастухом, який пильнуючи ці лагідні тварини-корови, міг би також вигріватися до сонця, читати книжку та попивати щодня свіже молочко. Шукання власників корів за пастухом були безуспішні. В 3000-ій громаді не вдалося знайти охочого виконувати цю неважку працю.

Щоб правда, назва пастух не належить до компліментів, але ми тут не повинні звертати на це уваги, тим більше тепер, коли не стидаємося користати з примусового відпочинку та їсти будь-що-будь дарований хліб.

Власники корів не мали часу чекати і найняли собі одного німецького хлопця, може навіть учня якоїсь німецької школи, до цієї непочесної, зате дуже відповідальної і добре платної праці. Вони платять цьому німецькому хлопцеві непогану платню, якої не має неодин наш урядовець або працівник таборових майстерень та крім цього додають йому щоденно свіжого молочка.

Правда, ми чули, що в одному таборі "пані наймають собі німок для роблення порядків в мешкальних кімнатах, щоб собі не маргати рук та це не повинно бути для нас прикладом для наслідування. Ми повинні памятати, що нас чекає на

чужині важка праця в поті чола на шматок хліба, бо інакше загинемо з голоду. Тому ми повинні братися до всякої чесної праці, яка нам може запевнити прожиток.

Недавно "Щоденні Вісті" потребували кольпортерів. Довший час проголошували це на сторінках своєї газетки та якось ніхто не голосився, хоч заробіток при відповідному сприті і солідності ніколи не буває менший як 5-7 марок за 2-3 години денної праці. Голосилися потім деякі хлопці, але по двох-трьох днях кидали цю роботу, бо вона їм "не оплачувалася". Ті хлопці тепер бігають і друть черевики, копаючи часто каміння з браку відповідного мяча.

Ці два приклади характеризують дуже досадно ментальність наших громадян. Дуже дивно, що люди радше пустяться на всякий нечесний заробіток, як паскарство чи картярство, щоб тільки не працювати.

В нас є такий звичай, що ми щороку складаємо більші чи менші жертви на студіюючу молодь. Раз у розмові з одним канадійцем на цю тему я почув від нього таке: У нас студенти в часі вакацій ідуть на роботу і звичайно заробляють собі стільки, що їм вистачає вповні на цілий рік студій.

Чи наша шкільна молодь у часі вакацій не могла б собі заробити хоч на найпотрібніші видатки? Чи не могли б учні наших шкіл виконувати якунебудь роботу в таборі, корисну для громади, заробляючи собі на перші видатки в новому шкільному році?

Воно могло б бути і в нас так, як у Канаді, як би ми не стидалися праці. В нас легше прийти попросити, взяти милостиню, ніж запрацювати. В нас дуже часто фальшиве розуміння особистої гідности стоїть на перешкоді неодній людині запрацювати собі чесно на свої потреби.

На цю обставину повинні звернути увагу не тільки батьки дітей, але й учителі, преса, священики в церкві та взагалі всі ті установи й організації, що мають за завдання виховувати.

На дарованому хлібі поробилися всі пани і коров нема кому пасти.

В.З.

ПОВІНЬ НАЦІОНАЛЬНИХ СВЯТ.

Нема, здається, народу на світі, що так був би привязаний до традиції та вмів би так пошанувати своїх великих людей. Ми святкуємо щороку роковини уродин і смерти всіх наших письменників і поетів, святкуємо всі трагічні події нашої історії /про світлі події забуваємо, хоч їх також немало/, відбуваємо поминки по всіх наших полководцях, князях, королях та гетьманах і врешті не забуваємо відправити панахиди за всіх небіжчиків, які менше чи більше заслужилися для нашої національної справи. Якщо перечислити всі святкування, то їх буде якраз стільки, як днів у році. Щодня якесь свято, якась академія, якийсь святочний вечір для вшанування живого або мертвого великого мужа.

Англійці вшановують память Шекспіра тільки в великі роковини як от 350-ліття його народження або інші якісь важливі роковини. Таке святкування памяті великого поета проходить урочисто і достойно.

Коли ж ми святкуємо якесь національне свято мало не щодня, то не нарікаймо, що наші національні свята проходять банально, без великого зацікавлення широкої громади та сходять врешті до механічної звички. Люди дуже часто беруть участь у цих святкуваннях направду тільки з патріотичного обовязку, примушуючи себе висидіти півтори чи дві години в залі, позіхаючи та обмовляючи других.

Культ.-Освітній Відділ повинен це мати на увазі.

І.Ц.

ХТО ВІДПОВІДАЄ ЗА НІЧНИЙ СПОКІЙ?

В нашому таборі обовязує поліційна година. Між годиною 12. і 4. вночі повинен в таборі панувати спокій. Тимчасом у деяких бльоках далеко поза північ відбуваються музики з танцями або люди веселяться при непорожній чарці, забуваючи, що другі хочуть спати. Хто ж тоді відповідає за нічну тишу і спокій, щоб люди після цілоденної праці могли відпочити.

Г.М.

ВІДПОВІДЬ РЕФЕРЕНТА ХАРЧУВАННЯ.

В попередньому числі "Таборових Буднів" порушено справу недомагань наших кухонь. Уважаю своїм обовязком подати цією дорогою деякі вияснення:

В I. і 2. кухнях харчується пересічно по 1100 осіб, у дитячій кухні бере харч 300 дітей. Рівномірний розподіл страви для такого великого числа харчівників є дуже складною справою. Бувають випадки, що після закінчення видачі лишається ще трохи їжі, буває й так, що під кінець видачі страви не стає. Мені здається, що при такому числі харчівників, це зовсім звичайне і нормальне явище. Навіть найбільш досвідчений і вправний кухонний робітник не все зможе поділити страву без решти або без нестачі. Харчівники, для яких не стало страви, звичайно, одержують рекомпенсату і то дуже часто навіть якостево кращу.

Щодо видачі решток страви з кухонь для людських коней, тверджу, що такий закид не має ніяких основ. Знаю, що в поодиноких бльоках таборяни зливають несконсумовану страву до окремих посудин, призначених для коней. Припускаю, що автор завваг тільки з непоінформованости опрямував цей закид на адресу таборових кухонь.

Працівники всіх кухонь, у тому й дитячої, користають з нормальних харчових карток, але крім цього одержують їжу, очевидно якщо вистачає, в тих кухнях, у яких працюють. Можливо, що це анормальне явище, але кухонний персонал користає з такого привілею у всіх знаних мені кухнях, що я їх бачив на свому віку. Не можна вимагати від працівників, щоб вони в порі, коли найбільше потрібні в кухні, кидали працю та йшли додому на обід чи на вечерю, або щоб працювали голодні.

Щодо міри молока в дитячій кухні, то закиди допісувача могли стосуватися тільки спорадичних випадків. Всі мірки перевірено і стверджено, що півлітрова мірка відповідає приписам, а чвертьлітрова навіть трошки завелика. Диспонуючи такими мірками до розподілу молока, при деякій неувазі та в поспіху можлива також видача на некористь харчівника або на некористь кухні. Керівник кухні завжди дбає, щоб такі випадки не мали місця.

Щодо батьківського комітету в дитячій кухні, то вияснюю, що в дитячій кухні працює представник цього комітету і він найкраще поінформований та обізнаний зі способом видачі страви та працею кухонного персоналу.

Ярину привозять до нас з позамісцевих околиць. Вона приходить до табору в несвіжому й часто надпсутому стані. Кухні використовують ярину до варення страви або видають мешканцям у такому стані, в якому її одержують. Справа огірків також вияснилася і то заки ще критика кухонь побачила денне світло, бо мешканці табору одержали квашені огірки ще в суботу, 26. липня ц.р.

Маю відвагу твердити, що працівники кухонь працюють чесно, з посвятою для добра загалу. Всі слушні завваги та спостереження радо приймаю до відома і постараюся зреалізувати їх для добра наших таборян. Заразом дуже прошу не знеохочувати неслушними закидами нашого персоналу до дальшої праці.

Друга справа, яку порушено в "Таборових Буднях" з дня 27.7.ц.р. - це справа годівлі свиней для загального вжитку. Автор цієї статті, подібно як і автор попередньої, твердить, що в кухнях лишається щоденно багато страви, якої таборові коні не можуть уже зїсти. На цей прикрий і нічим необґрунтований закид я відповів уже вище.

В справі закупу свиней для загального вжитку були пороблені перед кількома місяцями старання у компетентних властей у Ґарміш. Таборовому Відділові Постачання приобіцяно прихильно полагодити цю справу, але закінчилося покищо на обіцянці. Референт Харчування.

xxxx